Bugün:
2 nci sahifemizde: Siyasî icmal — Japon ordusu harekete geçti
3 üncü sahifemizde: İngiliz intihabları — Ahmed Ağaoğlu
5 inci sahifemizde: Fransada buhran ve frangın vaziyeti
6 ncı sahifemizde: Çanakkale hâdisesinden sonra cezri hareketler, Spor haberleri

Cumhuriyet

DARÜLFÜNUN

Onbirinci yıl sayı: 4147 İSTANBUL - CAĞALOĞLU Cuma 29 ikinciteşrin 1935

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246

Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366 Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmile Matbaacılık ve Neşriyat Şirketi 24299 - 24290

— Sinirlenme, ben faşist değilim, yağmur var mi diye bakıyorum.

Sanayi hayatımızda yeni merhaleler

Başbakan Bursa ve Gemlik fabrikalarının dün temelini attı

Bugün de Paşabahçe cam fabrikasını açacak

İsmet İnönü Bursada verdiği bir söylevde «Bu kuruluş Atatürkün yakın ilgisinin yeni bir delilidir. Cumhuriyet taahhüdlerini daima yerine getirmiştir. Bunu da yerine getirecektir!» dedi

General İsmet İnönü Bursada nutkunu söylerken, solda Başbakan ve Ekonomi Bakanı Gemlikte söylenen söylevi dinliyorlar

Bir yandan Temelleri atılan, Diğer yandan Açılan fabrikalar

Sayın Başbakanımız General İsmet İnönü evvelki gün İzmitten Bursaya geçerek dün Gemlik üzerinden buraya geldi. Başbakanın yolda Mudanyaya da uğrıyarak orada Mütarekenin gene kendisi tarafından müzakere ve imza edildiği tarihî evin ziyaretile de müstesna bir kıymet ve mahiyet alan bu seyahati bu defa başka alanlarda tecelli eden yeni zaferlerimizin tesbiti için ihtiyar edilmiş bir cevelândır. General İsmet İnönü İzmitte yapılışı hayli ilerliyerek tamamen bitip çalışmasına pek az birşey kalmış olan kâğıd fabrikasını gözden geçirmiştir. Bursada Merinos fabrikasının, Gemlikte sun'i ipek fabrikasının temellerini atmıştır. Bugün de İstanbulda Paşabahçesinde geçen yıl temellerini atmış olduğu cam ve şişe fabrikasını açacaktır. Eğer Karadeniz seyahate uygun olursa gene geçen yıl temellerini atma törenine başkanlık etmiş olduğu Türk antrasiti fabrikasını açmağa gitmeleri de programdadır. Bir iki hafta içinde iki büyük demiryolunun açılma törenlerinden sonra kimisinin temelleri atılan, kimisinin açılmalarına geçilen bu yeni fabrikalarla ilerleyiş yolundaki atılmalarımızın başdöndürücü akıntısına biraz da kendimiz şaşsak yeri değil midir? Atatürk Türkiyesinin başarıcılık yolunda hiç durmadan biribirini kovalıyan bu büyük eserleri önünde memlekete yepyeni bir can ve çok kuvvetli bir yükseliş cereyanı veren Cumhuriyet rejimimizin bitip tükenmez feyizlerine karşı minnet ve memnuniyetlerimize son bulunmazsa haklı sayılmaz mı?

11 birinciteşrin 1922 de imzalanmış olan Mudanya Mütarekesi üzerinden henüz on üç yıl geçmiştir. Mudanya Mütarekesi Kurtuluş ve egemenlik zaferini tamamlıyan ilk mühim merhale idi. Gazi Başkumandan bu çok önemli işi görmeğe Garb cephesi Kumandanı General İsmet İnönünü göndermişti. Nitekim Lozan konferansına da gene bu kumandan diplomatı memur etmisti. Harbde ve sulhte Atatürkün bütün düşüncelerini muvaffakiyetle tatbik sahasına koyan Başbakan memleketin ekonomik kudrete ve bayındırlık yolunda yükselmeye erişdirilmesi çalışmalarında dahi o gün bugün Atatürkün sağ kolu olmak vazifesini parlak başarığlarla gerçekleştirip gitmektedir. Başbakanın Bursa söylevinde yalnız bu hafta içinde temelleri atılan veya açı-

YUNUS NADİ

(Arkası 3 üncü sahifede)

Bursa 28 (Başbakana refakat eden arkadaşımızdan) — Başbakanımız İsmet İnönü ile Ekonomi Bakanımız Celâl Bayar bu sabah saat dokuzda Cumhuriyet köşkünden otomobillerle Asrî kaplıcaya giderek kaplıcayı ve oteli gezmişler; kaplıcanın işletme şekli hakkında ilgililerden izahat almışlardır.

Merinos fabrikasına giderken

Buradan Sümer Bankın taranmış yün ipliği yapacak ve bütün yurd ihtiyacını karşılıyacak olan (Merinos) fabrikasını kuracağı yere hareket etmişlerdir.

Fabrikaya giden yolun üstüne taklar kurulmuş ve direkler arasına çekilen geniş kırmızı bezlerin üzerine endüstri vecizeleri yazılmıştı. Yollar, daha erkenden sevgili Başbakanımızı görmek için bekliyen halkla dolmuştu. Otomobiller takların altından geçerek temel atımı yapılacak yere varınca sahayı dolduran halk Başbakanımızla Celâl Bayarı şiddetli alkışlarla karşılamıştır.

Başbakanımız otomobilden neşeli bir çehre ile ve şiddetli alkışlar arasında inerek halkı selâmlamış ve kürsünün kurulduğu yere gelmiştir. Bundan sonra C. H. Partisi Vilâyet başkanı saylav Sadi Konuk kürsüye çıkarak Bursalıların minnet ve şükranını anlatan açık ve özlü bir söylev vermiştir.

Başbakanın söylevi

Onu müteakib sevgili Başbakanın kürsüye çıktığını gören halk; (Yaşa! Var ol!) seslerile karışık şiddetli ve sürekli bir alkış koparmıştır.

Aziz Başbakanımızın; savaş ve siyasa meydanlarında kazandığı binbir parlak zaferin heyecanlandırdığı sesi; yeni Türkiyenin endüstri hayatına hız veren programda ulaşılan yeni yeni merhaleleri görmekten doğan sevincini saklıyamıyordu. Bilhassa bu fabrikalara Atatürkün isim vermek gibi büyük bir teveccüh göstermesinden çok sevinciydi. Söylevinin Ekonomi Bakanı Celâl Bayara temas eden kısmında ise (Ekonomi Bakanının değerli ve uğurlu eli) deyişi bu aziz çalışma arkadaşına verdiği değerin ve beslediği güvenin tam anlamile yerinde olduğunu gösteriyordu. Nutuk şöyle başlıyordu:

«— Arkadaşlar, memleketimizin kamgarn fabrikasının temelini biraz sonra atacağız. Şefimiz Atatürk, fabrikaya «Merinos fabrikası» adını vermişlerdir. Merinos, eski Türk dilinde ince ve uzun demektir. Bu adla, fabrikanın iş ve istikbali sonuclarını tebarüz ettirmiş oluyorum. Bu kuruluş Atatürkün devrim boyunca her işteki yakın ilgisinin yeni bir delilidir. Bursada ve bütün memle-

(Arkası 7 nci sahifede)

Atinada «Kahrolsun Kral» sesleri

Umumî af meselesi Kral ile General Kondilis arasında ihtilâf çıkardı

Bakanlar Venizelosun affına razı olmadılar, Başbakanlık önünde tezahürat yapıldı

Yunan Kralı amiral üniformasile Yunan sularında

Dün Atindan gelen telgraflar Kralın umumî af ilânı kararının birdenbire hiç beklenilmedik bir mesele doğurduğunu haber vermektedirler.

Kral evvelki akşam saat yedide Başbakan General Kondilisi çağırarak bir mart isyanile alâkadır bütün asker ve sivil mahkûmların affı için bir kararname hazırlamasını istemiştir.

(Arkası 8 inci sahifede)

Petrol ambargosu tahakkuk ediyor

Ambargoya Fransa da razı oldu, Cenevrede İtalyanın tehdidlerine kulak asılmıyor

Dün Cenevreden gelen bir telgraf İtalyaya karşı alınan zecrî tedbirlerin petrole de teşmilinin pek yakın olduğunu anlatmaktadır.

Telgraf şudur:

Cenevre 28 (A.A.) — Milletler Cemiyeti çevenleri, 18 ler komitesinin pek yakında petrol üzerine ambargo konmasına karar vermesinin muhtemel olduğu

(Arkası 8 inci sahifede)

İngilizlerin Mısırdaki hazırlıkları

Kahire 28 (A.A.) — Herhangi bir anlaşmazlık çıkması ihtimaline binaen geniş mikyasta süel hazırlıklar yapılmakta olduğu haber veriliyor. Süel mütehassısların, bir konferansın sonunda, Soloum ve Marsa - Matrouh bölgelerine yeni yirmi tank göndermeğe karar vermiş oldukları bildirilmektedir. Bu iki bölgenin garnizonları takviye edilecektir.

Tatlı bir müsabakamız

Bugün Ramazanın üçü ve bayrama tam 27 gün var. Ramazan bayramındaki mana, dinî mahiyetini bir tarafa bırakırsak; adeta daha ziyade zaikaya, damağa taallûk eder gibidir. Çünkü adı üstünde bu bayram, şeker bayramıdır. Ve bu suretle şeker gıda maddesi, zevk unsuru olduğu kadar bayram malzemesi olarak ta belli itiyadlarımız arasına girmiştri.

Bu fikir teselsülü hatırımıza ataların «tatlı yiyip, tatlı konuşmak» sözünü getirdi ve bize hoş bir müsabaka mevzuu da ilham etmiş oldu. Şeker bayramı için hazırlanacak bir müsabakanın mevzuu şeker olunca mükâfatı da bittabi şekerden başka ne olabilir?

Bu hususta yarın daha fazla malûmat vereceğiz.

Hükûmetin buğday fiatlarına müdahalesi

Vali dün Zahire Borsasında satışları durdurarak tacirlerle buğdayın 7 kuruştan satılmasında mutabık kaldı

Ekmek pazartesiye 12 kuruş olacak

Dün ticaret borsasında, hükûmetin müdahalesi üzerine, aylardanberi sürüp giden buğday ve un piyasasının gayritabiî vaziyetine son verilmiş ve ekmek fiatlerini sehir halkına daha ucuz yedirebilecek bir istikamete sevkolunmuştur.

Dün borsa her günkü gibi saat onda açılmıştı. Herkes nümuneleri tetkik ediyor ve büyük tacirlerin ortaya atılmasını bekliyordu. O sırada Vali Muhittin Üstündağın borsaya girdiği görüldü ve biraz sonra borsa genel sekreteri Akif Validen aldığı emir üzerine borsa salonunda buğday ve un üzerine muameleyi muvakkaten tatil ettiğini ve nümunelerin ortadan kaldırılmasını bildirdi. Bu vaziyet borsada ümid edilmedik bir hâdise gibi

(Arkası 4 üncü sahifede)

Vali borsadan çıkarken bir mubayaacı ile böyle konuşuyordu

Cephelerde dün yeni bir şey olmadı

Habeş ve İtalyan orduları büyük ve kat'î çarpışma için hazırlanıyorlar

Habeşler İtalyanların geri çekildiğinde hâlâ ısrar, İtalyanlar da tekzibde devam ediyorlar

Londra 28 (A.A.) — Cephelerde bugün ehemmiyetli hiçbir süel hareket yapılmamıştır. Fakat, gerek İtalyan gerek Habeş kuvvetleri faaliyetle hazırlanmaktadır. Mühim bir Habeş kuvveti, Ambo - Alagi bölgesinin müdafaa tertibatını hazırlamak üzere şimale doğru ilerlemektedir.

Söylendiğine göre İtalyanlar, Tembien şimalinde faaliyet gösteren Habeş kıt'alarını püskürtmüşlerdir.

Simalde ilerliyen bir İtalyan tank kolu

General Mariettinin kumandası altında ve İtalyan cenahında bulunan Danakil kolu, Ras Kassanın kuvvetlerine karşı giriştiği hareketlere devam etmektedir.

İtalyan tayyareleri Ogaden bölgesindeki siddetli bombardımanlarına devam etmektedir.

(Arkası 7 nci sahifede)

Fransız kabinesi tehlikeyi atlattı

Son partiler aralarında anlaşamadılar, Laval dün açılan parlamentoda 225 e karşı 345 reyle itimad kazandı

Paris 28 (Özel) — Geçen temmuz ayındanberi tatil yapmakta olan Fransız parlamentosu bugün açılmıştır. Sol partilerin kabineyi devirmek için verdikleri karar ve faşistlerin bir taklibi hükûmet teşebbüsü yapacakları şayiaları yüzünden bu toplantı Parise heyecanlı bir gün geçirtmiştir.

Parlamento binasının civarındaki Konkord meydanile sokaklar toplantıdan çok evvel binlerce meraklı ile dolmuştur. Havanın yağmurlu olmasına rağmen kalabalık gittikçe artmıştır. Zabıta saylavları ve parlamento binasını korumak için fevkalâde tedbirler almış, herhangi bir gösteriye meydan vermemek üzere polis kuvvetleri mutaddan çok fazla takviye edilmiştir. Bu tedbirler sayesinde hiçbir hâdise olmamıştır.

Parlamento binası civarında komünistlerle, Ateş Haç kurumu üyelerinin çokluğu bilhassa göze çarpmakta idi.

Parlamento saat on beşte toplanmıştır.

Fransız Başbakanı Lavalin bir karikatürü

(Arkası 8 inci sahifede)

Yeni Bulgar kabinesi neler yapacak?

Köse İvanof «Komşularımızın Balkan sulhu için sarfettikleri bütün mesaiye iştirak edeceğiz» diyor

Köse İvanof kabinesi (Başbakan soldan üçüncü zattır)

Sofya 28 (Özel) — Yeni Başbakan Köse İvanof bugün ecnebi gazetecileri kabul ederek şu beyanatta bulundu:

«— Son kabine buhranının sebeblerini eski Başbakan Toşef size izah etti Yeni kabinenin teşkilindeki sürat ve kolaylık onu teşkil edenler arasındaki vahdete en emin bir delildir. İç siyasasında hükûmetin en büyük gayesi ruhları teskin, millet arasındaki vahdeti takviye ve memleketin siyasî vaziyetini tabiileştirmek olacaktır. Hükûmet daha fazla intizam, kanunseverlik ve doğru -

(Arkası 6 ncı sahifede)

AKINDAN AKINA

Tarihî roman : 121 **Yazan : M. Turhan Tan**

Mustafa, şimdi, yalnız kardeşi Kara Muradı ateşte kebab ettiren Demetriyos Yaksiçi düşünüyordu!

Eş şefkatinden şifa bulan Mustafa artık ayaktaydı. Her karşılaştığı düşmanı palasına sarılıp yendiği gibi şu son öüm tehlikesini de karısının yüksek sevgisine dayanarak atlatmıştı. Fakat iskelet gibiydi. Bir deri bir kemik halindeydi, sendeliyerek yürüyebiliyordu. Kaaya uğramadan önce en ağır şeyleri titemeden kaldıran o demir kollar şimdi, uyığını burmak için yüzüne kadar güç ükseliyordu, o kadar dermansızdı.

Yüreği de bozuktu. Karısının aylarca üren elemler yüzünden dolaşır bir göleye benzemesi o yüreğe hastalık getirmişti, boyuna sızlıyordu. Oğluna ve kolasına hayat vermek için kendi hayatını riten kadının ansızın sönüvermesinden orkuyordu. Sonra oğlunu da düşünüordu. Kendisi onu ölümle pençeleşir bıakıp ölüm aramıya koşmuştu. O da ayı şeyi işte yapmış, kendini ölümün dişeri arasında koyup canpazarında alış veriş yapmıya gitmişti. Acaba oradan ağ mı dönecekti, yoksa kara bir habere ni donup kalacaktı?

Mustafa, kanı boşanmış damarlarını akıcı bir ıstırabla dolduran bu görüşlerlen, bu düşünüşlerden biraz uzak kalnak için birçok saatlerini selâmlık sayıan dış odada geçiriyordu. Eli silâh tutmıyan ihtiyarlar hep oraya geliyorlardı. Birer tarih sahifesi olan ömürlerinin hiâyelerini anlatıyorlardı. Sağdan, sol dan gelen yolcular da orada, bu odada onukluyorlardı. Mustafa ve hemşerile i, bu yolculardan yurd haberleri alırlar, haberler üzerine mülâhazalar yürütürerdi.

Bir gün oraya İstanbuldan bir tecimen eldi. Sezer gözlü, duyar kulaklı bir adamdı. Dereden, tepeden konuşurken eni Macar elçisinin İstanbulda hayli ilgi uyandırdığını, getirdiği armağanların oşa gittiğini söyledi:

— Yurdunda, dedi, yahşi kişi sayırmış. İyi ata biniyor, kılıcı da beline yakıştırıyor. Bundan ötürü öbür elçiler den üstün tutuldu, sarayda güleryüz gördü. İstanbullular tuhaftır. Venedik elçisine Balyoz diyip geçerler. Bu Macarın adını da öğrendiler: Demetriyos Yaksiçmiş!..

Büzüldüğü köşede dalgın dalgın bu sözleri dinliyen Mustafanın henüz yarı kırık olan kemikleri ayrı ayrı sızlamış ve o dermansız vücud tepeden tırnağa kadar titremişti. Bu, ıstırabdan değil, inşirahtan doğan bir haletti. Mustafa sevinc içindeydi, telâşla soruyordu:

— Ey, bu elçi nerede şimdi?

— Ben İstanbulda bıraktım. Fakat Belgrad yolile yurduna döneceğini duydum. Beş on güne kadar belki buradan geçer.

Sevincin yerine şimdi düşünce gelmişti, Mustaaf harıl harıl sorular yapıyordu. Yaksiçin yanında kaç kişi bulunduğunu, Belgrad yolundan başka bir yola yurduna dönmesi muhtemel olup olmadığını ve daha birçok şeyleri öğrenmek istiyordu. Konuk tecimen, ev sahibinin İstanbuldaki Macar elçisine gösterdiği bu büyük ilginin sebeblerini araştırmıya lüzum görmeden anlatıyordu:

— Yanında elli atlı var. Hepsi zırhlı, zırhları da pek süslü. Onun Belgrad yolile döneceğini yerinden duydum. Yol tezkeresi öyle yazılmış. Buğdan - Eflâk yolile gelmişti, dönüşte bu yolu tutacakmış!

Mustafa artık ne karısını, ne oğlunu düşünüyordu. Birer ıstırab kıvılcımı gibi gözbebeklerinde yanıp duran bu iki aziz hayal silinip gitmişti. Odadaki konukları da görmüyordu, onların konuştuklarını anlamıyordu. Yalnız kardeşi Kara Muradı ve onu ateşte kebab ettiren Demetriyos Yaksiçle meşguldu. Kulağında hep o mazlum kurbanın etinden ateşe akan yağlardan çıkan cızırtı ve hain celladın: Çevir, durma çevir, diye gürliyen sesi dolaşıyordu.

Yerinde duramıyordu. Yarı kırık kemikleri - yüreğine yayılan yüksek heyecan yüzünden - büsbütün dağılacakmış gibi ayrı ayrı oynuyordu. Halinden düşüncesinin sezilmesi de mümkündü. Fakat bunu istemiyordu, umulmaz bir tesadüfün kendisine müjdelediği saadetin kimse tarafından anlaşılmasına razı olamıyordu. Bu sebeble konuklarından izin diliyerek yerinden kalktı, içeriye gitti, oğlunu düşünerek kendini bekliyen karısına: «Beni yatır» dedi, yatağına girdi, gözlerini kapadı, sabaha kadar plân çizdi.

Uykusuz geçen bu büyük gece, onu adeta iyileştirmişti, yorgunluktan ve bitkinlikten kurtarmıştı. Artık sendelemiyordu, konuşurken yorulmuyordu. Neşesi de gelmişti, gülüyordu, karısile şakalaşıyordu. Fakat idman merakına kapılmıştı. İçeride ağır ağır sesperlerle, bozdoğanlarla, halbarlarla (bir çeşid teber) zor oyunları yapıyor, dışarıda ata binip saatlerce lobud atıyor, cirid fırlatıyor, sapan kullanıyordu.

Karısı da, konu komşu da bu ünlü silâhşorun kendini boş yere yorduğunu görüyorlar ve için için ona acıyorlardı. Çünkü bu sınamalar, bu oyunlar kemikleri yarı kırık olan Mustafanın eski gücünden yüzde yetmişini kaybettiğini gösteriyordu. Vaktile elli kiloluk bir boz doğanı bir havuç, bir turp, bir hıyar gibi metrolarla uzağa fırlatıp atan, bir lobudla bir öküz deviren yiğit akıncı şimdi bu oyunlara yeni başlıyan bir çocuk gibi beceriksiz görünüyordu.

Bunu o da anlıyordu. Lâkin üzülmüyordu. Ata binebilmek, pala sıyırmak, bozdoğanları sallamak kendine yeter geliyordu. Ayni zamanda günlerden istifade edeceğini umuyordu. Onun hesabına göre Macar elçisi on beş günden önce Semendere yakınlarına gelemezdi, sınır boyuna ulaşamazdı. O güne kadar ise hayli idman yapılmak, kansız kalmış damarları bir parça kuvvetleştirmek mümkündü.

Mustafa işte bu durumda gece gündüz çalıştı, uzun bir hastalığın bileğine getirdiği dermansızlığı idmanla gidermeğe uğraştı. Bir yandan da İstanbul yoluna gözcüler yolladı, Macar elçisinin gelişinden haber almak için her vasıtaya başvurdu.

Onun çizdiği plân son derece sadeydi: Demetriyos Yaksiçin önüne çıkmak!.. Buna muvaffak olursa kardeşinin öcünü alacağına, tutsakları çevirme yapan celladla hesablaşacağına şüphe etmiyordu. Arasıra ters ihtimalleri de düşünmüyor değildi. Sözgelimi Yaksiçin karşılaşma günü bir yol bulup savuşması gibi!.. Fakat Mustafa böyle bir oranlama önünde sinirleniyor ve kendi kendine haykırıyordu:

— Olamaz, böyle birşey olamaz. O gün gök yere kapansa Yaksiç gene elimden kurtulamaz.

Onun yorgun ve bitkin olmasına rağmen giriştiği sürekli idmanların sebebini kimse anlamıyordu. Karısı bile bu yıpratıcı işleri yakında akına çıkmak emelinden doğma hırçın bir hazırlanış sayıyordu, kocasına acımakla beraber birşey söyliyemiyordu.

Nihayet yiğit akıncının beklediği haber geldi, İstanbul yoluna sıralanan gözcülerden biri, bindiği atı çatlatırcasına koşarak, Semendereye döndü, Mustafanın kulağına fısıldadı:

— Macar elçisi yarın Eskihisarlığa ulaşacak!..

Semendere, Belgraddan yaya yürüyişile dokuz saat uzaktadır, Eskihisarlık ta aşağı yukarı öyledir. Bir yolcu Semendereye uğramadan Eskihisarlıktan Belgrada gidebilir ve Semendereden çıkan bir adam da o yolcuya Belgrad önlerinde kolayca yetişir.

Mustafa işte bu durumu gözönüne alarak plânını çizdi, Macar elçisini Türk topraklarında yakalamak istemedi, on eski akıncı ile kısa bir yol tutarak Macar sınırını aştı, Semendere ile Belgrad arasında bir yer seçti, kardeşini ateşte yaktıran adamı beklemeğe koyuldu.

Tecimenin verdiği haber, doğruydu, Demetriyos Yaksiç Macar elçisi sıfatile İstanbula gelmişti, işini bitirdikten sonra Topkapı sarayında bir sırmalı kaftan giyerek yurduna dönmek izinini almıştı, elli atlısile Belgrada doğru geliyordu.

(Arkası var)

Şehir ve Memleket Haberleri

Ölçülerin kontrolu

Memurlar anî olarak teftişe başladılar

Marmara bölgesi ölcü ve ayar başenspektörlüğü memurları son günlerde bölge dahilinde Trakya ve bilhassa İstanbul içerisinde çalışmalarını sıklaştırarak kat'i bir temizlik faaliyetine girismişlerdir. Memurlar anî olarak dükkânlara, mağazalara girmekte ve damgalanmamış ölcüleri müsadere etmektedir. Eski ölçüler tamamile piyasadan kalkmıştır.

Kadehlerin kenarlarına ölçü çizgileri hakkında evvelce verilmesi beklenen karar Bakanlıkça yeni hazırlanmakta olan nizamnamenin çıkmasına kadar geri bırakılmıstır.

Ölçüler basenspektörlüğü tarafından İstanbuldaki elektrik, havagazi saatlerile, otomobil taksimetrolarının ayyarlanmasına da devam edilmektedir. Enspektörlük damgalanmamış ve ayarlanmamış saatlerin alâkadar sirketlerle değiştirilmesi için son bir mühlet vermiştir.

Elektrik şirketi ölçüler enspektörlüğünce damgalanmış olan eski saatleri semt semt değiştirmekte bunların yerine yeni ayarlı saatler koymaktadır.

ŞEHİR İŞLERİ

Beş senelik temizlik programı

Belediye Reisliği her belediye şubesinden beş senelik temizlik işlerine dair birer rapor istemiştir. Bu raporlar alındıktan sonra temizlik işleri hakkında yeniden bir program hazırlanacaktır.

Hakem komisyonu tekrar toplanacak

Belediye ve Evkaf arasındaki nizalı işleri inceliyen hakem komisyonu dün de iki tarafın duruşmalarına devam etmiştir. Yeniden ortaya cıkan bazı durumlardan birincikânunun 17 sinde son bir duruşmaya daha lüzum görülmüstür.

Mezar ücretleri

Belediye Mezarlıklar Direktörlüğü mevcud mezar bekçilerini ve mezar kazıcılarını tesbite başlamıştır. Direktörlük bütün bekçiler ve kazıcıların hüviyetlerini tesbit ettikten sonra bunlardan ehil ve ahlâkı mazbut olanlarına mezarcılık vesikası verecektir.

Mezar kazıcılar, mezar kazarlarken ayrıca Belediyenin tesbit ettiği fiatten fazla bir fiat te istiyemiyeceklerdir. Bu fiate göre her mezar kazılması için umumiyetle 4 lira alınacaktır. Mezardaki tahta aksamın tedariki mezarı kazdırana aid olacaktır. Lâhid yaptırmak için 150 kuruş verilecektir. Kazıcılar, fakrühali sabit olanlardan nısıf ücret alacaklardır.

MALİYEDE

Kazanclarını az gösterenler

Maliye tetkik memurları veya müfettişleri tarafından yapılan tetkikler neticesinde beyannameye tâbi ticarethanelerin verdikleri beyannamede gösterdikleri kazanc vergisinden fazla kazancları tesbit edildiği takdirde bu fazla kazanc vergisinin iki misli olarak alınması lâzım geleceği alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Terfi imtihanları

Maliye memurları arasında terfi imtihanları ikincikânunda başlıyacaktır. Maliye Bakanlığı vilâyetlere gönderdiği bir tamimde, 22, 25 ve 30 lira maaşlı terfi imtihanları için, Defterdarlıkta ve kaymakamlıkta birer komisyon teşkil edilerek imtihanların yapılmasını bildirmiştir.

VİLÂYETTE

Eyübde kaza teşkilâtı

Eyübün kaza haline ifrağı ve Eyüb merkez nahiyesile Kemerburgaz nahiyesinin bu kazaya bağlanması hakkındaki karar vilâyet idare heyetine gelmiştir. İdare heyeti bunu muvafık görürse bu iki nahiye halkının ârayi umumiyesine müracaat edilecek ve hazırlanan kadro Dahiliye Vekâletine gönderilecektir.

ADLİYEDE

Suç üstü yakalandı

Sabıkalı yankesicilerden Deli Nuri dün Fatih hattına işliyen bir tramvayda Ali isminde birinin cebindeki on lirasını çalmak isterken yakalanmış; müddeiumumiliğe gönderilmiştir. Suçlu hakkında Sultanahmed sulh ceza mahkemesi tarafından takibat yapılmaktadır.

İmralide çalışan mahpusların verimi

Muhtelif hapisanelerdeki mahkûmlardan bir kısmı geçenlerde İmrali adasına gönderilerek burada ziraat ve balıkçılık işlerinde çalıştırılmağa başlanılmıştı. Alınan malûmata göre kısa zaman geçmesine rağmen faydalı neticeler elde edilmektedir. Bu işlerin ve yapılan tecrübelerin biraz daha genişletilmesi için mahkûmlardan bir kafilenin daha adaya gönderilmesi düşünülmektedir. Diğer taraftan adada yaptırılacak asrî ve büyük hapisane binası için de şimdiden bir proje hazırlanması faydalı görülmektedir.

Halkın şikâyetleri

Şehid analarına böyle mi muamele edilir?

Kadıköy Yeldeğirmeni Mustafapaşa sokak 1 numarada Haralâmbo apartıman birinci kat Bedia imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki:

«Evvelki gün üç aylık yoklamamı yaptırmak üzere Fatih Malmüdürlüğüne gittim. Saat dokuz buçuğa gelirken memurlardan ortada eser yoktu. Bu müddet zarfında sonradan hademe olduğunu öğrendiğim birisi yoklamaları sıraya koyuyordu. Saat on bire geldiği halde sıraya konan yoklamalara el sürülmüyor, mütemadiyen yan kapıdan uzatılanların muamelesi görülüyordu. Sıramızın ne zaman geleceğini hademeye sordum. Cevaben «ne yapalım hanım, dünden kalanları yapıyoruz» diye yüzüme haykırdı. Bir memur müdahale etmeseydi daha da söylenecekti.

Yurd uğruna şehid olmuş binlerce kahramanın ana, evlâd ve karılarına yapılmış sayılan bu hakaret insaniyete yakışmaz. Böyle işlere hademelerin karıştırılmamasını aid olduğu makamdan rica ederim.»

Türkiye - İspanya ticaret anlaşması

Ekonomi Müsteşarı bu akşam Madride gidiyor

Müsteşar Kurdoğlu Faik

Uzun bir müddettenberi Madride giderek yeni Türk - İspanyol ticaret anlaşmasının son konuşmalarını yapması ve anlaşmayı imzalaması beklenen Ekonomi Bakanlığı Müsteşarı Faik Kurdoğlu dün şehrimize gelmiştir. Faik Kurdoğlu dün öğleden sonra Türkofis İstanbul şubesine gelmiş ve burada bir müddet meşgul olmuştur. Bu arada bazı zevat müsteşarla görüşmüştür.

Faik Kurdoğlu bu akşam şehrimizden Madride hareket edecektir. Bu seyahatte Müsteşara hiç kimse refakat etmiyecektir.

Faik Kurdoğlu Madridden sonra Londraya gidecek ve orada bazı endüstriel işler üzerinde temaslar yapacaktır.

Türkofis ikinci başkanı

Türkofis ikinci başkanı Bürhan Zihni dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Bürhan Zihni burada iki gün kalarak Ofis için mühim olan bir işin tetkikile meşgul olacaktır.

Yeni Kopenhag mümessili

Kopenhağda yeni ihdas edilen ticaret konseyliğine tayin edilen Türkofis kontenjan şefi Necmi dün şehrimize gelmiştir. Necmi on gün kadar şehrimizde tetkikat yapacak, tüccarlarla temasta bulunacak ve ondan sonra Kopenhağa gidecektir.

Sıvas istikrazı

Tahviller adeta kapılırcasına satılıyor

Yüzde 7 faizli Erzurum - Sıvas demiryolu tahvillerinin ikinci tertibi satışa çıkarılalı ancak bir hafta olduğu halde 4,500,000 liralık olan bu tertib tahvillerin mühim bir kısmı satılmıştır. Yüzde 7 gibi mühim bir faizi olan ve hiçbir vergi ve resme tâbi tutulmıyan bu tahvillere halk tarafından büyük bir rağbet gösterilmektedir. İkinci tertib tahviller 5 kânunuevvelde satıstan kaldırılacaktır. Maamafih bu tarihten daha evvel tahvillerin tamamen satılmış olacağı muhakkak görülmektedir.

Halk ve ulusal kurumlarımız tahvillere karşı bu yüksek alâkayı göstermekle hükûmetin ulusal simendifer politikasına ne derece yakından bağlı olduklarını en bariz bir şekilde göstermektedirler. Ergani istikrazının verdiği parlak netice bu dahilî istikraz tahvillerine karşı bütün milletin nazarı dikkatini celbetmisti.

3 Ramazan 1354
29 İkincitesrin 1935

	Ezanî	Ezanî
İmsak	12,36	5,19
Güneş	2,21	7,03
Öğle	7,20	12,02
İkindi	9,46	12,29
Akşam	12,00	16,42
Yatsı	1,37	18,19

Başıboş köpekler

Nerede ve kimin olursa olsun öldürülecek

Dün Belediye riyasetinden Belediye şubelerine gönderilen bir tamimde, tasmasız ve numarasız dolaşan köpeklerin, cinsleri ve bulundukları mahal nazarı dikkate alınmadan derhal imha edilmeleri bildirilmektedir. Tamime göre, şehirde kat'i olarak kuduz vak'alarının önüne geçmek için her Belediye şubesinde, şube direktörünün başkanlığında, şube temizlik başmemuru ve baytardan ibaret olmak üzere birer komisyon teşekkül edecek ve komisyonlar, mahallelerindeki serseri köpeklerin toplattırılması hakkında derhal tatbik edilmek üzere birer karar ittihaz edeceklerdir. Kararın tatbikından alınan netice Belediye reisliğine bildirilecektir.

MUTEFERRİK

Dün 800 göçmen daha geldi

Göçmen nakliyatı işinde alınan son tedbir üzerine Denizyolları idaresinin Cumhuriyet vapuru yarın Köstenceye hareket edecektir. Bu münasebetle Karadeniz hattına yapılmakta olan cumartesi postası bu hafta için kaldırılacaktır. Cumartesi postalarının tamamen lâğvedildiği doğru değildir. Bu postalar kânunuevvel sonuna kadar devam edecektir.

Köstenceye Cumhuriyet vapurundan başka, Nazım vapurunun da gönderilmesi takarrür etmiştir. Her iki vapur Köstencede biriken 2000 göçmeni önümüzdeki hafta içinde İstanbula getirecktir.

Bursa vapuru dün 800 göçmenle Kavaklara gelmiştir. Bu göçmenler bugün Geliboluya götürüleceklerdir.

Buğday yolsuzluğu tahkikatı

Ziraat Bankası tarafından yapılan buğday satışlarında görülen yolsuzluk işinin tahkikına yeniden başlanmıştır.

Ziraat Bakanlığı Müsteşarı Atıfla Banka idare meclisinden Kemal, Bankanın İstanbul merkezinde Devlet Şûrasınca muhtelif noktalardan bozulan tahkikat evrakını incelemektedirler. Heyet dün de toplanmış ve alâkadarların yeni bazı noktalar üzerinde ifadelerini almıştır. Bu arada, bu meseleden dolayı açığa çıkarılan eski müdür Ahsenle ambar memurunun tekrar malûmatlarına müracaat edilmiştir. Ahsen, yaptığı işlerde daima genel merkezden direktif aldığını söylemekte musırdır.

ECNEBİ MEHAFİLDE

Prens Yusuf Kemal İstanbulda

Hidivin kardeşi Prens Yusuf Kemal Macaristandan İstanbula gelmiştir. Avlanmak için Peşteye gitmiş olan Prens birkaç güne kadar Mısıra gidecektir.

Eskişehirde genc bir meslektaşı öldürdüler

Merhum Ziya Bural

Geçen pazartesi günü akşamı, Eskişehirde Şölen lokantasında, bütün Eskişehirlileri telâsalandıran bir ölüm vak'ası olmuştur. Eskişehir Bankası muhasebecisi ve Sakarya gazetesi yazıcılarından Ziya Bural, lokantada otururken, Aluş adlı bir adamın çıkardığı münakaşayı yatıştırmak ve bu sarhoşu teskin etmek istemiş, fakat Aluş, birdenbire tabancasını çekerek ateş etmiş, çıkan kurşun Ziyanın karnına saplanmıştır. Ziya hemen hastaneye kaldırılmışsa da kurtarılamamış, sabaha karşı gözlerini hayata kapamıştır. Bu hâdise Eskişehirde derin bir elem ve teessür doğurmuştur. Ziya Bural, bir vakitler, Sakarya gazetesile Arif Oruca cevablar yazmış, Millî Mücadelede Saffet Arıkanın müfrezesinde çalışmış, Halkevinde, spor teşkilâtında ve diğer sosyal işlerdeki hizmetlerile tanınmış genc bir meslektaşımızdı. Katil Aluş hemen yakalanmış ve Adliyeye verilmiştir. Ziyanın cenazesi büyük bir törenle dün kaldırılmıştır. Ailesine ve Sakarya refikimize taziyelerimizi sunarız.

Ulusal kıyafet balosu

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel merkezi tarafından her yıl verilmekte olan Ulusal kıyafet balosu bu yıl da 7 birincikânun cumartesi günü akşamı Ankarapalas salonlarında verilecektir.

Mevsimin ilk balosunun parlak olması için seçkin komite özenle çalışmaktadır. Balo gecesi ulusal oyunlar oynanacak, kıyafet birincileri seçilecektir. Birincilik kazananlara kıymetli hediyeler verilecektir. Ayrıca zengin bir dedipiyango çekilecektir.

Bu baloya demiryolu üzerindeki illerden baylarından mahallî ulusal kıyafetlerile gelecekleri duyulmustur.

Siyasî icmal

Japon ordusu harekete geçti

Uzakşarkta vaziyet son iki gü içinde büsbütün karıştı. Ç parçalanmak üzeredir. Ayni z manda Sovyetler Birliği ile Japonya İm paratorluğu arasında harb iehlikesi gittikçe büyümektedir.

Japonya, Sovyetlere karşı yapaca harbde ordusunun cenub cenahının açı ta ve Çinin taarruzuna maruz kalmama bundan başka Japon ordusu için geniş b üs ve Japonya sanayii için tükenmez b memba temin etmesi için Şimalî Çinin sıl Çinden ayrılması hareketini teşvik himaye ediyordu.

Bu hareket Çinin şimalindeki beş eyaletin federasyon şeklinde birleşmesine ayrı bir devlet olarak meydana çıkmasın müncer olmak üzere iken Çin Reisicumhuru ve Başkumandanı Mareşal Ç Kay Şekin gösterdiği arzu üzerine Japonya büyük elçisile müzakere başladığından şimalî Çindeki istiklâl hareke durdurulmuş ve Japon kumandanı General Dohiro yeni talimat almak üzere ge ye çağırılmıştı.

Fakat Çin Cumhur Başkanile Japo elçisi arasında yapılan müzakereler ile liyememiştir. Japon elçisi Çin, Japony ve Mançuko arasında Sovyetler aleyhi bir ittifak yapılmasını istemiş ve anca bu ittifak yapıldığı takdirde şimalî Çi de ayrı bir devletin kurulmasına lüzu kalmıyacağını bildirmiştir. Çin devletini Japonya ve Mançuko imparatorlukları ittifak etmesi bugün yarın Sovyetlere kaşı Japonyanın ve müttefiki Mançukonun yapacakları harbe iştirak etmeği şimdiden taahhüd eylemesi demek olacaktır.

Anlaşılan Mareşal Çan Kay Şek Sovyetler Birliğine karşı muharebeye girişmeği taahhüd etmek teklifini kabulde tereddüd etmiştir. Bunun üzerine Japonya hükûmeti bir taraftan şimalî Çindeki muhtariyet hareketini yeniden himaye etmiş, diğer taraftan Japon ordusu hareket geçerek şimalî Çindeki bütün demiryolları zapt ve işgal eylemiştir.

Bu suretle eski payitaht Pekin ve bunun ticaret iskelesi Tiyençinle birlikte bütün Şimalî Çinin asıl Çinle muvasalası kesilmiştir. Japon kuvvetleri şimalî Çinden orta Çine tek bir vagonun keçmesine bile müsaade etmemektedirler.

Şimalî Çinin ayrılmasını istiyenler de hi eski ismi (Peçili) olan Hope eyaletinin şarkında (komünist aleyhtarı şimalî Çin hükûmeti) namı altında bir hükûmet kurmuşlardır. Bu hareketin diğer vilâyetlerde ve bahusus Tiyençinde bulunan taraftarları darbei hükûmet yapmakta muvaffak olamamışlardır. Fakat Japon kuvvetleri şimalî Çin demiryollarını işgal ederek memleketin Nankinle alâkasını kestiklerinden muhtariyet hareketinin artık serbestçe inkişaf etmesi beklenebilir.

Çin parçalanıyor. Lâkin asıl dünya sulhunu tehdid eden Çinin parçalanması değil, Sovyetlerin nüfuzu altında bulunan Dış Moğolistanın Japon ve Mançu kuvvetleri tarafından işgal edilmesi ihtimalidir. Dış Moğolistanın merkezinde, şimalinde ve garbinde Japon askerî müşahirlerinin bulunmasına dair Japonya ile Mançuko ile Dış Moğolistan halk hükûmeti arasında cereyan etmekte olan müzakereler artık büsbütün kesilmiştir. Binkıta üzerine Japonyanın müttefiki Mançukonun Dış Bakanı dün demiştir ki:

«— Biz artık Dış Moğolistana tehlikeli bir mıntaka diye bakıyoruz. Madem ki Moğollar bizimle teşriki mesaide bulunmuyorlar. Biz de kendilerine karı bildiğimiz gibi hareket edeceğiz.»

Bu sözler Dış Moğolistanın Mançuko ve arkasından Japon kuvvetleri tarafından işgal edileceği tehdidini tazammuedivor. *MUHARREM FEYZİ TOGAY*

Evlenme

Üçüncü Umumî Müfettiş Tahsin Özerin kızı Mefkûre ile süvari kaymakamı Esadın oğlu Galatasaray lisesi muallimlerinden izci oymak beyi Refetin düğünleri dün akşam Perapalas salonlarında yapılmıştır.

Bu mes'ud toplantıda Başbakanımız İsmet İnönü, Ekonomi Bakanı Celâl Bayar, Kamutay başkanlarından Nuri Conker ve daha birçok güzide davetliler bulunmuştur.

Başbakanımız, bu mes'ud çifte iltifatta bulunmuşlar ve yeni gelin ile damat etmek lûtfunda bulunmuşlardır.

Yeni evlilere saadetler dileriz.

Cumhuriyet

Nüshası 5 Kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750	1450
Üç aylık	400	800
Bir aylık	150	yoktur

Bayburtta da peçe ve çarsaflar kalktı

Bayburt 28 (A.A.) — Uray kurulu peçe ve çarşafın yasak edilmesini kabul etmiştir.

Maarifte tayinler

Ankara 28 (Telefonla) — Maarif Vekâleti ilk tedrisat şube müdürlüğüne Gazi Enstitüsü elişi hocası Hayrullah, yüksek tedrisat şube müdürlüğüne Gazi Enstitüsü san'at tarihi öğretmeni Cevad Memduh tayin edildi.

Hava tehlikesini bilen üyeler

Ankara 28 (A.A.) — Hava tehlikesini bilen üyeler listesi:

10110 Sofu Mehmed Adanadan 25, 10111 Ayse Hacı kızı 20, 10112 Selim Milhim Urfadan 20, 10113 Halil İsmet Malkutoğlu 20, 10114 Dişikırık Müslim 20, 10115 Şükrü ve ortağı Azra 20, 10116 Tahir Hoca oğlu Ceyhandan 20, 10117 Ahmed Niyazoğlu 20, 10118 Fazıl Sisek 20, 10119 Osman 20, 10120 Ahmed Gümüşovalı 20, 10121 Yakub Karakas 20, 10122 Cevad 20 şer lira vermişlerdir.

SON HABERLER...

TELEFON TELGRAF ve TELSİZLE

Uzakşarkta işler bir kat daha çatallaşıyor

Şimalî Çin meselesi yatışırken Mançurî Moğolistan davası alevlendi, Çin Başbakanı Japonyaya gitti

Moskova 28 (A.A.) — Ulanbatır'dan bildiriliyor:

Mançuri ile Mogolistan arasında bir hudud komisyonu teşkili ve hudud mümessilleri teatisi hakkında Mogolya istasyonunda cereyan eden müzakereler 25 ikinciteşrinde kesilmiştir. Bunun sebebi, Mançurinin, biri Ulanbatırda oturacak diplomatik mümessil olmak üzere üç mümessil tayinini ültimatom tarzında istemesi ve Mogolistanın da bunu reddetmesidir. İyi malûmat alan Mogol mehafilinde, bu inkıtaın Mançurililerin bidayette tesbit edilen müzakere çerçivesinin dışında yeni bir takım isteklerde bulunmalarından ileri geldiği bildirilmektedir. Mogol heyeti 26 ikinciteşrinde Ulanbatırdan hareket etmiştir.

Tokyo 28 (A.A.) — Mançuko ile Mogolistan arasında yapılmakta olan müzakerelerin inkıtaı üzerine Mançuko Dış Bakanı Mogolistanın bundan böyle tehlikeli bir mıntaka olarak telâkki edileceğini söylemiş ve demiştir ki:

«— Madem ki, Mogollar bizimle teşriki mesaiden imtina ediyorlar, biz de günün ve istikbalin müşkülâtına karşı koymak için icab eden tedbirleri tek başımıza alacağız.»

Çinde olup bitenler

Pekin 28 (A.A.) — Tiyen-Çin süel komutanlığı adına söz söyliyen bir zat, Japon kıt'alarının kuzey Çindeki hareketlerinin manevradan başka birşey olmadığını söylemiştir. Vukuatın seyri, Nankin hükûmetinin hattı hareketine bağlıdır.

Pekin 28 (A.A.) — Japon süel memurları, bu sabah Fengtai ve Changyı-men şube hatlarından çekilmişlerdir.

Pekin 28 (A.A.) — Japon kıt'aları-nın Fengtai ve Tchangmen demiryolu şubelerinden çekilmeleri bu kıt'aların Nankin hükûmeti askerlerinin kuzey Çin demiryollarından istifade etmelerine mâni olmak için yapmış oldukları hareketlerin muvaffakiyetle neticelenmiş olmasına atfedilmektedir.

Çin Başbakanı Japonyaya gitti

Londra 28 (Özel) — Geçenlerde bir suikasdden kurtulan Çin Başbakanı Wang Şei Wei bugün Tokyoya hareket etmiştir. Çin Başbakanının Japon hükûmetile doğrudan doğruya konuşmalarda bulunmak üzere Mareşal Şan Kay Sek tarafından sureti mahsusada gönderildiği söyleniyor.

İngilterenin durumu

Londra 28 (A.A.) — Çindeki durumun inkişafları, Londr resmî çevenlerinde huzursuzluğa bais olmaktadır. İngiltere hükûmetinin Japonyadan Çine karşı ne gibi tasavvurlar beslemekte olduğunu istifsar edeceği haber verilmektedir.

İngiltere hükûmeti, Tokyo hükûmetinden Japonyanın dokuz devlet muahedenamesine riayet edeceği hakkında teminat istiyecektir. Büyük Britanya, Birleşik Amerikanın bu meselede hattı hareketi ne olacağını da öğrenmek arzusundadır. Ancak Amerikanın kuzey Çindeki durumu hakkında sarih malûmat gelmesine intizaren herhangi bir diplomatik harekette bulunmaktan içtinab eylemekte olduğu sanılmaktadır.

Londra 28 (A.A.) — Tokyodaki İngiliz elçisi, Japonyanın Çin hakkındaki tasavvuratına dair malûmat almak için Çin Dış İşleri Bakanlığından talimat almıştır.

Japon ordusile kabinesinin arası açıldı

Tokyo 28 (A.A.) — Ordu namına söz söyleme salâhiyeti olan bir zat, süel çevenlerin finans bakanının beyanatından hayrete düşmüş olduklarını söylemiştir. Finans Bakanı, harb bütçesinin tamamını kabul etmekten imtina etmiş ve sebeb olarak ta, «Japonyanın teslihatının Amerika ve Sovyet Rusyaya karşı bir tahrik teşkil edeceğini» beyan ve bu iki devletin Japonyayı tehdid etmemekte olduklarını ilâve eylemiştir.

«Ordu, kendisi için haksız taleblerinde ısrar eylediği takdirde milletin itimadını kaybedecektir» diyen Finans Bakanının mütaleasını müsamaha ile karşılıyamaz.

Ordu namına söz söyliyen zat, netice olarak, askerlerin Finans Bakanından ve kabineden izahat istiyeceklerini söylemiştir.

Avusturyanın dış siyasası

Dış İşleri Bakanının bir söylevi

Viyana 28 (A.A.) — Federal Diyetin bu sabahki toplantısında Avusturya Dış İşleri Bakanı Breger Waldenegg, Avusturyanın güttüğü dış diyasayı izah eden bir söylev vermiş ve demiştir ki:

«— İtalya ile olan dostça münasebetlerimiz sağlam ve emniyetli temellere dayanmaktadır. Bugünkü İtalyanın müteaddid defalar müstakil bir Avusturyanın mevcudiyetine büyük bir alâka göstermiş olduğunu müşahede etmiş bulunuyoruz. Gene şunu da biliyoruz ki, İtalya, Avusturyanın ekonomik sahada kuvvetlenmesine de kıymetli yardımlar yapmış ve hâlen de yardımları yapmakta bulunmuştur.

Şunu memnuniyetle tebarüz ettirmek isterim ki, ekonomik ve finansal alanlarda daima bize karşı müsaid davranmış olan İngiltere ve Fransa ile münasebetlerimiz son yıllar içinde daha ziyade iyileşmiştir. İngiltere ve Fransanın siyasal alanda bize karşı olan dostlukları, Stresada kendisini kuvvetle hissettirmiştir. Stresa devletlerinin Avusturyaya karşı olan alâkaları, bugünkü gerginlikler sebebile azalmamıştır.

Tuna havzası milletlerine gelince, Macaristan, Avusturyaya samimî bir dostlukla bağlı bulunmaktadır. Ayni hisle mütehassis olan Avusturya hükûmeti yakında Macar Bakanlarının ziyaretini kabul edecektir. Şunu tebarüz ettirmekle de memnunum ki, diğer iki komşumuz, Çekoslovakya ve Yugoslavya ile olan münasebetlerimiz de ayni suretle dostça inkişaf etmektedir.

Almanya devletile olan münasebetlerimiz de ayni suretle tabiî bir hale gelmiştir. Gazetelerin, bu iyileşmeyi kolaylaştıran gayretleri devam etmektedir.

Aramızda gayet dostça münasebetler mevcud bulunan İsviçreye de işaret etmek isterim. Son zamanlarda, bu dost memleketle ayrıca bir kültür mukavelesi akdedilmesi için bir teklifte dahi bulundum.»

Berger Waldenegg, Tuna paktı hakkında da şunları söylemiştir:

«— Bu paktın imzalanması için yapılan gayretler son günlerde inkıtaa uğramışsa da bu projenin tamamen terkedilmesini işrap etmemektedir. Esasında çok makul olan bu projeye Avusturya çok alâka göstermektedir. Yalnız bu hususta istediği birşey varsa o da, meselâ süel meselelerde olduğu gibi, hükümranlık hakkına aid hiçbir kayid konulmamasıdır.»

Avusturyanın diğer bütün devletlerle olan dostça münasebetlerine ayrıca işaret etmiş olan Avusturya Dış İşleri Bakanı söylevini şöyle bitirmiştir:

«— Avusturyanın dış siyasasının iki hedefi vardır: Birisi, öteki memleketlere karşı menfaatlerimizi müdafaa etmek, diğeri de siyasal, ekonomik ve kültürel alanlarda Avusturyanın vaziyetinin önemini mütemadiyen ileriye sürmektir.»

Deniz konferansı

Londra 28 (A.A.) — Yakında toplanacak olan deniz konferansında Milletler Cemiyetinin bir müşahidinin hazır bulunması teklif edilmiştir. Japon hükûmeti, şimdiden bu teklifi kabul etmiş olup pek yakın bir zamanda diğer hükûmetlerin de bu suretle hareket etmeleri muhtemeldir.

Londra 28 (A.A.) — M. Baldvinin deniz konferansını 6 ikincikânunda açması muhtemeldir.

İngiliz delegelerinin söylediklerine göre, deniz konferansında İngiltere deniz silâhları hakkında kontenjan sisteminin kaldırılmasını, her sınıf için tonilatoların azaltılmasını ve top kalibralarının ufaltılmasını teklif edecektir.

Bugünkü Kamutay

Ankara 28 (Telefonla) — Kamutay yarın 15 te toplanıyor. Fakat ruznamesinde müzakere edilecek madde yoktur.

Kamutaya gelen mühim kanunlar henüz encümenlerden çıkmamıştır.

Nöyi muahedesinin yıldönümü

Bulgaristanda talebe polisle çarpıştı

Sofya 28 (Özel) — Nöyyi muahedesinin on üçüncü yıldönümü münasebetile dün akşam Sofyada, üniversite ve lise talebeleri en kalabalık olan Sobranya caddesinde bu muahede aleyhine nümayişler yapmak istedise de süvari polisler kendilerine mâni oldu. Bu sokakta ve etrafındaki bahçelerde nümayiş yapmağa muvaffak olamıyan talebe Askerî Kulübün büyük salonuna girip orada bir içtima tertib etmek istemiş, fakat polis buna da mâni olmuş, talebe polisi içeriden silâhlarile karşılamıştır.

Epey bir çarpışmadan ve bu arada havaya silâh atılmasından sonra polis içtimaı dağıtmağa muvaffak olmuştur. Talebeden 100 kisiye yakın nümayişçi tevkif edilmiştir. Ayni suretle Filibe, Eskizağre, Pilevne ve diğer büyük şehirlerde de talebeler nümayiş yapmak istemişler, polis tarafından dağıtılmışlardır. Bu sebeble birçok yerlerde polisle talebe arasında çarpışma olmuştur.

Banka ve şirketler baremi

Ankara 28 (Telefonla) — Sermayesi tamamen devletin olan veya sermayesinde devlet iştiraki bulunan müessesedeki memurları da bir bareme tâbi tutan kanun lâyihası mütaleaları alınmak üzere Bakanlıklara dağıtıldı. Lâyihaya nazaran mütehassıslar barem hükümlerine tâbi olmıyacaklardır.

Bağdada giden san'atkârlar

Ankara 28 (Telefonla) — San'atkâr Münir Nurettin, Tanburî Refik ve karısı Fahire bu geceki Toros ekspresile Bağdada gittiler.

Grupu bizzat Taha Paşa davet etmiş.

Münir Nurettin, Cavadan da bir da et almıştır. Bağdaddan buraya git-esi muhtemeldir.

Macar Başbakanı Viyanaya gitti

Şuşnigle zecrî tedbirler meselesini konuşacak

Viyana 28 (A.A.) — Resmî çevenler Gömböşün ziyaretinin alelâde nezaket ziyareti olduğunu söylemekle beraber yarı resmî çevenler, mumaileyhin ve Şuşnigin iki memleketin iktısadî vaziyetini ve zecrî tedbirler karşısında tutacakları yolu müzakere edeceklerini beyan etmektedir.

İnebolu faciası

Geminin üç kaptanı da mes'ul gösteriliyor

İzmir 28 (Özel) — İnebolu vapuru faciası hakkındaki ehli vukuf raporu adliyece tetkik edilmektedir. Mes'ul olarak birinci, ikinci ve üçüncü kaptanlar gösteriliyor.

Birinci ve üçüncü kaptanlar hakkında hukuku âmme davası açılması için müddeiumumiliğin yarın talebde bulunması beklenmektedir.

İzmir mıntakasında feyezanlar

İzmir 28 (Özel) — İzmir mıntakasına bol yağmurlar yağmaktadır. Kuşadası civarını su basmıştır. Tütün ve diğer mahsuller çok zarar görmüştür. Beş genc sellere kapılmış ve boğulmak üzere iken jandarma tarafından kurtarılmıştır. Yollar ve bazı köprüler bozulmuştur. İnsan zayiatı yoktur.

Her tarafta tedbirler alınmaktadır.

PARİS BORSASI

Paris 28 (Özel) — Paris Borsasının bugünkü kapanış fiatleri şunlardır:

Londra 75,01, Nevyork 15,19, Berlin 610,50, Brüksel 257, Madrid 207,25, Amsterdam 1027,50, Roma 122,10, Lizbon 68,20, Cenevre 490,62,1/2, bakır 39-39 1/2 kalay 220,15, altın 140,15, gümüş 29 3/16

HÂDİSELER KARŞISINDA

İngiliz intihabları

Yazan: Ahmed Ağaoğlu

Malûmdur ki parlmanterizm usulü İngilterede doğmuş ve gene orada en mütekâmil şeklini almıştır. 1215 senesinde kraliyet makamından koparılmış olan Charta Magna Libertatune (hürriyetlerin büyük mirası) vesikasile başlıyan İngiliz parlmanının arkasında yedi yüz yirmi senelik muhteşem ve mütemadiyen tekâmüle doğru yürüyen bir mazi vardır! Bugünkü İngiliz Parlmanının kudret ve kuvvetini bir İngiliz hukukçusu şu vecize ile tavsif etmiştir: «İngiliz parlman erkeği dişi yapmaktan başka herşey yapabilir.»

Ve hakikaten - İngilizler - her nekadar kraliyet makamını muhafaza etmişlerse de bütün kudret ve hakimiyet parlmandadır, ve kraliyet makamı İngilizlerin pek sevdikleri tarihî bir sembolden ibaret olarak gene bir İngiliz hukukçusunun tarifine göre yegâne vazifesi «İngiliz cemaati için yüksek muaşeret, zevk ve zarafet örneği olmaktan başka birşey değildir!»

Parlmanın intihab müddeti beş senedir. Fakat bu müddet ender ikmal edilir ve bu kere de olduğu gibi müddet bitmeden evvel dağılır ve yeni seçiler yapılır. Buna da sebeb ekseriyetle intihab müddeti esnasında saylavların ölümü veya başka sebeble parlmandan ayrılmaları dolayısile yapılan hususî seçkilerde ekseriyet fırkasının yani hükûmetin dayandığı fırkanın kaybetmesi vukubulur. İngilizler gayet doğru olarak bu hâdiseyi efkârı umumiyenin değişmiş olduğu manasında alıyorlar ve dolayısile hükûmetin artık milletin arzu ve temayüllerine tefavuk etmediğine ve binaenaleyh yeniden milletin reyine müracaat etmek lüzumuna hüküm veriyorlar ve yahud ekseriyet fırkası hususî seçkilerde dahi kazandığı halde ortaya mühim hâdiseler çıkmış oluyor ve hükûmet bu meseleler hakkında milletin temayül ve arzularını öğrenmek istiyor.

İşte bu gibi durumlar karşısında parlman dağılırken seçkiler yapılır, parlmanın dağılması için kralın bir emirnamesi lâzım gelirse de - hakikatte - karar veren ve icra eden ekseriyet fırkasını temsil eden hükûmettir.

Harb sonundanberi yapılan yeni seçkilerde - hep hükûmet fırkası ekalliyette kalıyordu; sebebi de - iş başına gelen fırkalar ve hükûmetlerin - harbin yapmış olduğu sarsıntılara karşı muvaffakiyetle hareket edememeleri olmuştur. Ezcümle meselâ bir zamanlar iş başına gelmiş olan amele fırkası ve bu fırkayı temsil eden Makdonald kabinesi bu vaziyette kalmıştır.

Bütün yaraları kapatacaklarını vadeden amele önderlerini İngiliz milleti tecrübe etti. Fakat bu vaidler boşa çıktı. Makdonald hükûmetinin yaptığı seçkilerde amele fırkası sukut etti ve muhafazakârlar büyük bir ekseriyet kazandılar.

Maamafih muhafazakârlar üzerlerine aldıkları mes'uliyetlerin büyüklüğünü idrak ederek fuka hükûmeti yerine millî bir hükûmet kurdular. Bu hükûmetin başında amele mümessili Makdonald kaldığı gibi içine de birkaç liberal alınmıştı. Fakat parlmanda büyük ekseriyet muhafazakârlarda idi.

İşte yeni seçkiyi yapan bu milli hükûmetti. Bu seçki İngiliz parlmantarizminin bütün hususiyetlerini açık bir tarzda meydana koyduğundan üzerinde durulmağa değer.

Evvelâ bu seçkide eski seçkilerin tersine olarak hükûmet ve hükûmetin da yandığı muhafazakâr fırka yeniden kazanmıştır. Bunun da sebebi hükûmetin ve parlmanın makul tedbirlerle İngilterenin kalkınmasına hizmet etmiş olmasıdır. Bugün mutadın hilafına olarak İngiltere kadar dünyada ucuz yaşanan yer yoktur. Sonra İngiliz bütçesi vegâne bütçedir ki açık değil fazla veriyor. Daha sonra işsizlerin miktarı her memleketten ziyade azalmıştır.

Ceza ve mükâfatta son derece tiliz ve hassas olan İngiliz intihabcıları kendilerine iyi hizmet edenlerin mükâfatını rey verirken verirler.

Dikkati çeken ikinci nokta kırk iki milyonluk ahaliden otuz milyonunun intihaba iştirak etmiş olmasıdır. İntihaba iştirak salâhiyeti - yirmi yaşını bitirdikten sonra başladığını nazarı dikkate alırsak - denilebilir ki intihab hakkı olan herkes intihaba iştirak etmiştir. İngiliz parlmanterizmin asıl azameti ve kıymeti işte buradadır, her ferdin millî hakimiyete iştirak lüzumunu derinden müdrik olmasında ve bu hakkın istimalini kendisi için mukaddes bir vazife saymasındadır. Tabiatile böyle topyekûn ve bir serbestii tam içinde hareket eden bir millete dayanan bir fırka ve hükûmetin dehaiz olduğu maddî ve manevî kuvvet onisbettedir! İtalya meselesi İngiliz intihabının ruhunu teşkil ettiğinden bütün milletin bu kadar azametli toplanışla izhar ettiği meyle dayanan yeni İngiliz hükûmetinin bu mesele hakkında alacağı hakikî vaziyet te elbetteki bundan sonra anlaşılacaktır!

Daha sonra - sabık Başvekil Makdonaldın ve oğlunun seçilememeleri - ayrıca dikkati çekecek mühim bir hâdisedir. Bir zamanlar bütün İngiliz amelesini ve köylüsünü etrafında toplanmış gören ve bu hakikatle enternasyonale riyaset eden ve uzun seneler Başvekâlette bulunmuş olan Makdonaldın - bu kere kendi maskatı re'si olan dairede bile muhalif ve rekibi olan zattan yirmi bin az rey alması - hakikaten düşündürücü ve İngiliz ruhiyatı hakkında sarih bir fikir verici hâdisedir! Zaten Tredünyon amele teşkilâtı Makdonalddan muhafazakârlarla anlaşıp millî bir intihaba gittiği gün ayrılmıştı. Bu kere ise amele ona rey vermemiştir. Bu şuurlu İngiliz intihabcısının verdiği ceza, senelerce beslenmiş, arkasınca koşulmuş, âleme ilân edilmiş fikirlerden ve prensiplerden ayrılan önderlerini - İngiliz intihabcısı böyle hacil ve perişan eder. Orada millî hakimiyet bir oyuncak ve siyaset te bir dalavere değil hürmet edilmesi lâzım gelen kutsî esaslardır.

Nihayet dikkate çarpan bir nokta da liberal fırkasının bu yeni seçkide dahi bir miktar daha erimesidir. Geçen İngiliz parlmanında altmış kadar liberal saylav vardı. Bu kere bu yekûn oldukça azalmıştır.

Bunun sebebi İngiliz cemaatinde ve İngiliz efkârında vaki olan derin tahavvüllerdir. Zaten ötedenberi İngilterede iki fırka mevcuddu. 19 uncu asrın nihayetinde İngiliz parlamentosunda amele saylavı yok gibiydi. Yalnız 1911 senesindeki intihabatta birkaç amele saylavı intihab edildi. Fakat 1922 senesindeki intihabatta amele fırkası o kadar muvaffakiyet kazandı ki hükûmeti bile eline aldı.

Bu meyanda muhafazakârlar da fikir ve temayül alanında tekâmül etmekteydiler. Bunlar da programlarına birçok yeni esaslar ve prensipler almak lüzumunu hissettiler. Bu suretle gitgide muhafazakâr fırkanın programı o kadar sollaştı ki eski liberal fırkasının programile arasında pek az bir fark kaldı. Bu hâdise karşısında liberaller için iki şıktan birisini kabul etmek mecburiyeti kaldı: Ya Loid Corc gibi sollaşarak amele programına yaklaşmak ve yahud Samuel gibi sağlaşarak muhafazakârlarla anlaşmak! Ve filen böyle oldu. Bugün liberller ikiye ayrılmışlardır. Bir kısmı amele ile beraber sola ve muhalefete geçmiş, diğeri de sağa giderek muhafazakârlarla birlikte hareket etmektedirler. Bu suretle hakikatte İngilterede eski klâsik liberal fırkası kalkmış denilebilir ve onun yerine onun programını benimsemiş muhafazakârlar geçmiştir. Ve İngilterede eskisi gibi iki büyük fırka muhafazakâr - liberaller ve amele - karşı karşıya gelmektedirler. Komünist ve faşistler ise hemen yok gibidirler.

AHMED AĞAOGLU

Yumurcağın muziblikleri

HEM NALINA HEM MIHINA

Kıbrısa dair

Birkaç gün evvel, gazetelerde bir haber vardı. Bunda, bir harb vukuunda İngiltere, Yunan limanlarından istifade etmeğe mukabil Kıbrısı Yunanistana verecektir, deniliyordu. Bu haberi ortaya atanlar, ya İngiltereyi, yahud da Kıbrısı bilmiyorlar. Kıbrıs, Akdenizde, coğrafî vaziyete itibarile İngilterenin en ehemmiyetli büsüdür. İngilizler, 300 sene Osmanlıların elinde kalmış olan bu adayı, 1878 Osmanlı - Rus harbi esnasında, Sultan Hamidden kiralamışlardı. Büyük Harbden sonra, Lozan muahedesile İngilterenin Kıbrısı, sevkulceyşî ehemmiyetine binaen büsbütün ilhak etti.

Kıbrısın askerlik bakımından ehemmiyeti, şimdi büsbütün artmış; ada, bugün İngilterenin şarkî Akdeniz hakimiyetinin temellerinden biri olmuştur.

Kıbrısta bulunacak deniz ve hava kuvvetleri, Anadoluya, Suriyeye, Filistine, Mısıra, Oniki adaya, Yunanistan kolayca taarruz edebilirler. Kıbrıs, Suriye ve Anadolu sahillerinin burnunun dibindedir. Kıbrıstan hava yolile Hayfa 130, Oniki ada 280, Atina 480, İskenderiye 280, İstanbul 400, Girid 360 Malta ve Sicilya 820 mil, Roma 1120 mildir.

Kıbrıs bilhassa Yafanın müdafaası bakımından son derece ehemmiyetlidir. Yafa ise oraya indirilen Musul petrolborusundan dolayı İngilterenin can damarlarından biri olmuştur. Kıbrıs, İngilterenin elinde bulundukça Hayfaya havadan ve denizden taarruz etmenin imkânı yok gibidir.

Şimdi, İngiltere, böyle mükemmel bir hava ve deniz sevkulceyş noktasını, hiç kendi arzusile Yunanlılara verir mi? Bugünkü vaziyette, İngilterenin Kıbrısı Yunanlılara vermesi şöyle dursun, Girid Yunanlılardan kiralaması (!) ihtimali daha kuvvetlidir.

Bir yandan temelleri atılan, diğer yandan açılan fabrikalar

(Başmakaleden devam)

lacak olan fabrikalara tahsis olunan ulusal sermayenin 25 milyon lira olduğunun belirtilmiş olması üzerinde biran dururs Atatürk Türkiyesinin ilerileyiş ve yükseliş yolundaki hamlelerinin büyüklüğünü daha iyi anlamış oluruz. Hakikat şudur ki ulusal çalışmaların hergün kendi kendimize inancı artıran zaferlerile hakikî kurtuluş yolunda devam ediyoruz. Kurtuluş Savaşından başlıyarak şimdiye kadarki hayatımızda ve bundan sonrası için de Atatürkün bize gösterdiği yol budur, ve biz işte o yolun üzerinde yürüyüp gidiyoruz.

Lozandanberi ancak on iki yıla varan cumhuriyet devrimizde hep Atatürkün yol göstericiliğile on iki yüzyıla zor sığan işler gördük. Her başardığımız eser bize ihtiyacımızın büyüklüğünü daha açık olarak anlatmağa yaramıştır. Memleketin asgarî bir endüstri hayatile teçhiz olunması da hakikî kurtuluşun zarurî olan icablarından biri olmak üzere tesbit edilmiş ve işte Başbakan General İsmet İnönünün bu hafta kimisini açmak, kimisinin temelini atmak üzere yola çıktığı fabrikalar bu programın sarsılmaz bir azim ve irade ile tatbikının fiilî delillerini teşkil etmekte bulunmuştur.

Türkiyemizde kurulmakta olan endüstri branşlarile en zarurî ihtiyaclarımıza cevab verebilmek zaruretini takdir etmiş bulunduğumuzu gösteriyoruz. Biz Kurtuluş Savaşını endüstri itibarile çöle benziyen memleketimizin binbir yoksulluğu içinde başarmış olduğumuz için bir daha o elim durumlarda bulunmamak lüzumuna daha o savaşın kanları ve ateşleri için de iman ve kanaat getirmiştik. Şurasını pek iyi biliriz ki şimdilik ancak asgarî ihtiyaclarımıza yetecek kadarını gözönünde tutan endüstri kurumlarımız, dünyanın diğer memleketlerile münasebetlerimizi asla azaltacak değildir. Cumhuriyetin hemalandaki ileri hamlelerile memleket ve milletin yaşama seviyesi bittabi yükselecek ve bunun neticesi olarak hiç şüphesiz arsıulusal ticaret bilânçomuz şimdikine nisbetle -hem pek çok- artıp gidecektir.

Rejimin verimli hayatında memleket mütemadiyen kazandırılan zenginlik ve kuvvet kaynaklarından dolayı başta Atatürk, General İnönü ve sayın arkadaşları ve yardımcıları olmak üzere bütün milletçe kendi kendimizi tebrik etmeliyiz.

YUNUS NADI

Korku?

Küçük hikâye

Sonsuz aşk

Ernst ile Nelly daha tanışır tanışmaz birbirlerini sevmeğe başladılar.

Ve onlar için bütün dünya güneşli idi, havanın yağmurlu ve ağacların kupkuru olmasına rağmen onların kalbinde bir ilkbahar doğmuştu.

Havanın açmasından istifade ederek bir gün kırlara gitmeğe karar verdiler. Ne güzel bir gündü o gün... Adım başında duruyorlar, birbirlerinin gözlerinin içine bakıyorlar, birbirlerinin ellerini sıkıyor ve kalblerini birbirlerine açıyorlardı.

— Seni ne çok seviyorum Ernst!

— Ya ben seni ne çok seviyorum Nelly? Senin için yapmıyacağım hiç birşey yoktur. Emret ayaklarının dibine yıldızları getireyim.

Allahtan Nelly makul bir kızdı. Ya «peki getir» deseydi Ernst ne yapacaktı. Fakat Nelly:

— Ben yıldızları istemem. Hayatta istediğim bir tek şey senin beni sevmekliğindir. Ben yalnız senin aşkını istiyorum!

Diyordu.

— Meleğim, hayatım benim..

Bu ara genc kız etraflarını saran sonbahara baktı. İçini çekti ve:

— Ne yazık! dedi. Neden acaba hayatta ebedî bir bahar yok?.. Neden herşey mahvoluyor, bütün güzellikler ölüyor?

Genc adam onun elini tutmuştu.

— Evet Nelly maalesef herşey ölüyor, herşey mahvoluyor. Herşeyin bir nihayeti var ve bitmeğe mahkûmdur.

Genc kız gözlerinde yaşlarla onu dinliyordu ve sonra sesi adeta titriyerek sordu:

— Bunu söylerken bizim aşkımızı da kasdediyor musun?.

— Evet...

— Neler söylüyorsun? Bizim aşkımız da ölecek öyle mi?.

— Evet güzel Nelly... Herşey ölecek...

Genc kız hıçkırmağa başladı:

— Eğer senin bana karşı olan aşkın sönerse ben de yaşamam... Ben de biterim... Benim aşkım sonsuzdur... Senin de beni sonsuz bir aşkla sevmeni isterim..

Genc adam onu kollarının arasına aldı. Siyah gözlerine bakarak:

— Ruhum, dedi, evet hissediyorum... Ben de hissediyorum ki bizim aşkımız bütün sevgilerden yüksektir, tabiatin fevkindedir... Bizim aşkımız kalbimizde mukaddes bir ateş gibi yanacaktır... Biz onu söndürmiyeceğiz...

Genc kız yaşlı gözlerle ona baktı:

— Benimle böyle konuşma, dedi. Eğer sen beni sevmezsen ben yaşamam... Bana böyle birşey hatırlatma. Bizim aşkımız ebedî olacaktır.

***

Ernst günden güne Nellyye bağlanıyor ha böyle birşey hatırlatmadı. Dört ay kadar çılgın bir coşkunluk içinde sevişiler, sevişiler..

Ernst günden güne Nellye bağlanıyor

Telefon eden Nellyiai ve «bir daha buluşamıyacağız sevgilim» diyordu.

ve aşkı ne kudretinden, ne de kuvvetinden birşey kaybediyordu.

Nihayet aylığının az olmasına ve iki kişi olarak yaşamanın bütün güçlüğüne rağmen sevgisine devamlı ve meşru bir şekil vermeğe karar verdi.

O gün işinden eve döndüğü zaman bu kararla kalbi coşmuş bir haldeydi. Bu kararını Nellyye söylemek için sabırsızlanıyordu. Ve akşamı bekliyordu. Saat yedide onunla buluşacaklar, akşam yemeğini beraber yiyeceklerdi. Sonra o Nellynin bembeyaz, minimini ellerini tutacak, pembe tırnaklarının ucundan öperek:

— Nelly benim karım olur musun? diyecekti.

Bunu muhakkak söyliyecekti ve kimbilir Nelly nekadar sevinecek, onun yüzüne nasıl şevkle atılacak:

— Ernst nekadar mes'udum!

Diye nasıl bağıracaktı. Aynanın karşısına geçmiş, tıraş olmağa başlamıştı. Birden telefon çalındı... Telefon!... Acaba kimdi?.. Ahizeyi eline aldı.

— Allo... Allo...

Bu Nellynin sesiydi:

— Allo sevgilim.

— Tanıdın mı beni?..

— Evet Nelly tanımaz olur muyum?

— Dinle beni şekerim. Bu akşam buluşamıyacağız...

— Ne dedin?...

— Evet bu akşam buluşamıyacağız... Hem yalnız bu akşam değil, yarın akşam da, öbür akşam da buluşamıyacağız.

— Neden... Neler söylüyorsun, bir şeye mi darıldın?

— Yok iki gözüm birşeye darılmadım. Yalnız bilmem ama sen dört aydan uzun süren bir ebedî aşk işittin mi?.. Ben artık münasebetimizden sıkılıyorum. Ve şimdi bir başkasını buldum. Seninle beraber olmamıza imkân yok...

Ernst yalnız bir:

— A!.... dedi.

O kadar.. Elindeki telefon makinesi yere düşmüştü. Boş gözlerle karşısına bakıyordu.

Almancadan çeviren:
SÜVEYDA H.

Almanyada kaza yapan şoförlere yeni usul ceza

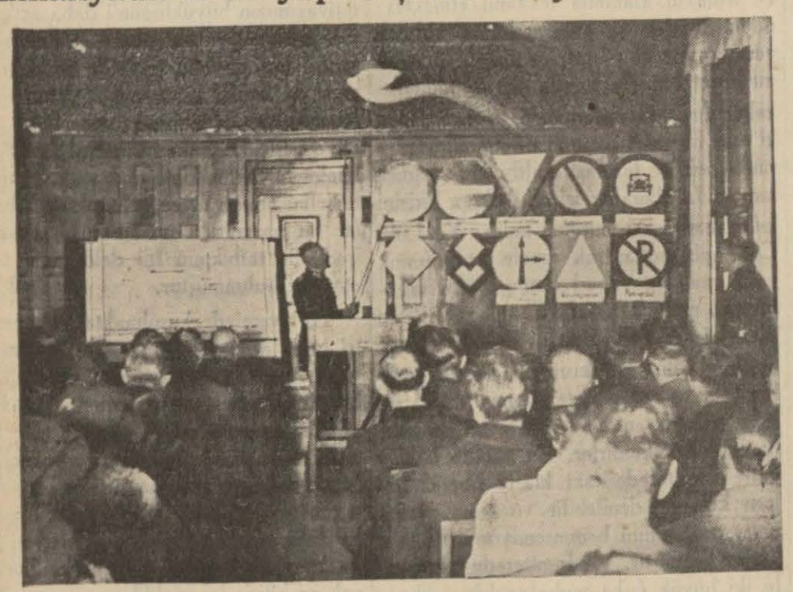

Almanyada Bremen şehri Belediyesi hafif kaza yapan taksi, kamyon ve saire şoförlerile hususî otomobil sahiblerine, orijinal ve ayni zamanda faydalı bir ceza tatbik etmektedir. Cezalılar, kabahatlerinin derecesine göre muayyen haftalar zarfında pazar günleri saat sekizden itibaren her mahallenin polis karakollarında «Sokaklarda otomobil sevk ve idaresi» derslerini dinlemeğe mecbur tutulmaktadırlar.

CEMAL REŞİD'le mülâkat

Yazan :

ORHAN SEYFİ

PERİLİ KONAK !

Yazan :

YUSUF ZİYA

AKBABA

Emsalsiz bir güzellikte çıkan bugünkü (AKBABA) da okuyunuz.
Reşad Nuri, Yusuf Ziya, Orhan Seyfi, Sermed Muhtar daimî yazıcılarıdır.

POLİSTE

Zavallı küçük

Elbisesinden tutuşarak yandı ve hastanede öldü

Alemdar Cayıroğlu sokak 6 numaralı evde oturan Abbasın 4 yaşındaki kızı Nuriye ayni sokakta 53 numaralı büyükbabası Kenanın evinde oynarken mangaldan sıçrıyan kıvılcımdan elbiseleri tutuşarak çocuğun vücudü yanmıştır. Etfal hastanesine kaldırılan yavru orada ölmüştür.

ÇEŞMEMEYDANINDAKİ HÂDİSE — Geçenlerde Çeşmemeydanında Lâden sokakta oturan Mehparenin kardeşi tarafından vurulduğunu polis haberi meyanında yazmıştık. Mehpareyi vuran kardeşi değil, amcası Hakkı olduğunu ve kendisine büyük annesinin yardım ettiğini öğrendik. Mehparenin yaraları hafiflemiş ve hastaneden çıkmıştır.

SUCUKTAN ZEHİRLENDİ — Bakırköy Odabaşı sokakta oturan 39 yaşında Nigârın mahallesindeki bakkaldan aldığı sucuktan zehirlenmiş ve Haseki hastanesine kaldırılmıştır. Bakkaldaki sucuklar müsadere edilmiştir.

TRAMVAYDA AYAĞI KESİLDİ — Dün sabah Bebekten Arnavudköyüne hareket eden ve 1113 sayılı Satılmışın idaresinde bulunan 247 sayılı tramvay arabasının romorkuna Arnavudköy tramvay caddesinde atlamak istiyen 12 yaşında Faruk yere düşmüş ve sağ ayağı romokun arasında kalarak kesilmiştir.

Hayatı tehlikede bulunan çocuk Ortaköy Şifayurduna yatırılmıştır.

Şirketi Hayriyenin bir şikâyete cevabı

Geçen gün 47 numaralı Şirketi Hayriye vapurunun fazla yolcu aldığına dair bir kari mektubunu neşretmiştik. Şirketi Hayriye teftiş reisi İzzet bu hususta su izahatı vermiştir:

«— Her gün vapurların taşıdığı yolcu adedini tetkik ediyoruz. Vapurların umumiyetle yolcu miktarı hiçbir zaman resmen vapurda bulunması lâzım gelen miktardan fazla değildir. Cuma günü mektubda mevzuubahis 3,25 seferini yapan 47 numaralı vapurun azimetinde 166 ve avdetinde ise 203 kişi bulunduğu anlaşılmıştır ki vapurun haddi istiabı 300 olduğuna göre bu rakamda fazlalık yoktur. Kıymetli Cumhuriyet gazetesinin dileği şirketçe nazari itibara alınarak 47 No, yerine konulmuştur ve yakında çıkacak olan kış tarifesinde Kandilli mektebine çıkış saatile vapurun iskeleye gelmesi arasında büyük bir fark gösterilmediğine göre talebe daha fazla teshilât görmüş olacaktır. 47 numaralı vapur gene 18 pazartesi günü 3,25 te Köprüden 220 kişile kalkmış, 223 kişile avdet etmiştir. Vapurun resmî istiab hakkı ise 300 kişidir.»

DIRIK DİLLERİ

BERLİTZ'de ÖĞRENİNİZ

1 — Çabuk ve esaslı yetiştirir.

2 — Her öğrenilen dil için bitirme diploması verilir.

3 — Her sene müsabaka sonunda Fransada 3 sene bedava okutur.

Kayidler açıktır.

İstanbul: İstiklâl caddesi 373

Ankara: Konya caddesi.

ÜSKÜDAR HALE SİNEMASI

KIZIL ÇARİÇA

Marken Dietriş: Her gece sinema paydosunda Doğancılar, Nuhkuyusu, Bağlarbaşına tramvay tahsis edilmiştir.

Başka yerde aramayınız !
Daima en güzel filimleri

ASRÎ SİNEMADA

bulacaksınız. Bugünden itibaren
2 büyük filim birden :

Raspotin ve Çariça

JOHN, L ONEL, ETHEL BARRYMORE

tarafından Fransızca sözlü ve Beyoğlunda son defa olarak

KİNG KONG

FAY WRAY ve ROBERT ARMSTRONG

tarafından şayanı hayret filminin Fransızca sözlü yeni kopyesi

Duhuliye 15 Kuruş.

Hükûmetin buğday fiatlarına müdahalesi

Vali dün Zahire Borsasında satışları durdurarak tacirlerle buğdayın 7 kuruştan satılmasında mutabık kaldı

(Bastarafı 1 inci sahifede)

karşılandı. Ticaret borsası tesis edileli denberi memleketin buğday piyasasını ve ve ekmeğini ellerinde tutanlar hükûmetin bu şekilde şiddetli bir müdahalesini ilk defa görüyorlardı.

Pek az sonra genel sekreter birinci sınıf un ve buğday tacirlerini valinin davet ettiğini söyledi ve meclis salonunda bir toplantı yapıldı. Borsa genel sekreterile Ziraat Bankası direktör muavini Mehmed Alinin ve sonradan borsa komiserinin iştirak ettikleri bu toplantı saat 2,30 a kadar devam etti. Öğrendiğimize göre toplantıda Vali İstanbulda birinci nevi ekmeğin devamlı olarak 12 kuruşa satılmasının mümkün olduğu tetkikat neticesinde anlaşıldığından hükûmetin direktifile kendilerile temasa karar verildiğini bildirmiş ve buğdaycılardan bu fiati koruyacak şekilde piyasaya arz yapmalarının imkânı olup olmadığını sormuştur. Uzun hesablardan sonra Ziraat Bankasının elindeki stoktan azamî 7 kuruş 25 paradan yumuşak buğday ve 7 kuruş 15 paradan sert buğday çıkarması takarrür etmiştir. Banka mümessili Mehmed Ali bankanın elindeki stoklara göre her gün üçte bir sert buğday ve üçte iki yumuşak mal çıkarabileceklerini söylemiştir. Şu vaziyete göre İstanbul ekmeğinin şimdi yüzde 90 yumuşak ve yüzde 10 sert undan mürekkeb olan birinci ekmek çeşnisi bu esas dahilinde tadil edilmiş olacaktır.

Valinin beyanatı

Bu toplantıdan sonra kendisile görüşen bir muharririmize Vali Muhittin Üstündağ demiştir ki:

«— Ankara seyahatimin mevzuunun ekmek meselesi olduğunu dün söylemiştim. Gördüğüm lüzum üzerine bugün saat 11,30 da borsada muameleyi durdurdum. Borsada bugün saat 14,30 dan itibaren buğday azamî 7,5 kuruş üzerinden satılacaktır. Bu buğdayın yarın Haydarpaşadan alınıp cumartesi günü değirmenlerde bulunmasını temin edeceğiz.

Ekmeğin pazartesi günü yeni narkla yani 12 kuruştan satılmasını temine çalışacağım.»

Borsa tekrar açılıyor

Borsa saat 14,20 de verilen ikinci bir emirle tekrar açılmış ve Ziraat Bankası derhal borsaya 300 ton buğday arzetmiştir. Fakat bu esnada borsa salonunda pek az tüccar kalmıştı. Maamafih saat 14 e doğru Ziraat Bankasının buğdaylarına talib çıkmış ve banka yumuşak buğdaylardan bir partiyi 7 kuruş 24 paradan, sert buğdayı 7 kuruş 12 paradan satmıştır.

Boğaziçinde ekmek vaziyeti

Boğaziçinin bazı yerlerinde ikinci nevi ekmeğin az bulunduğunu yazmıştık. Dün yaptığımız tahkikata göre alâkadarların devamlı takibi ve kontrol neticesinde bütün fırınlarda, bakkallarda ve sokak satıcılarında ikinci nevi ekmek temin edilmiştir. İlk günlerdeki ikinci nevi ekmek darlığı kalmamıştır. Bütün Üsküdar mıntakasında vaziyet çok normaldir.

BU AKŞAM TÜRK Sinemasında

PAUL MUNİ

10000 KİŞİ CEHENNEMDE DİNAMİT ADAMIN EMRİNİ BEKLİYOR BUKADAR BÜYÜK FİLM GÖRÜLMEMİŞTİR

KARA YILGI

Bu hafta SARAY Sinemasında

Venedik Beynelmilel müsabakasında birinci mükâfatı kazanan

BOZAMBO

şayanı hayret filim parlak muvaffakiyet kazanmaktadır.

Yarın akşam MAKSİM'de Mevsimin ilk

FEVKALÂDE GALA GECESİ

Sabaha kadar eğlenti (Muhtelif varyete numaraları)
Zengin kotiyonlar ve sürprizler
Masaların evvelden tutulması rica olunur. Telefon : 42633

1935 Sinema dünyasının en güzel ve en büyük filmi :

ŞEN DUL

MAURİCE CHEVALİER
JEANETTE MACDONALD

İPEK ve MELEK

Sinemalarında birden gösteriliyor.

RADYO

Bu aksamki program

İSTANBUL:

18 dans musikisi - 19 hafif musiki, yahut Avrupadan rötransmission - 19,30 Necdet Rüştü, manzum, hikâyeler - 20 profesör Liko Amar (keman solo) - 20,30 radyo caz ve tango grupları - 21 stüdyo orkestrası - 21,35 son haberler, borsalar - 21,50 Goldenberg koro heyeti.

VİYANA:

17,10 gramofon - 17,45 çocuklara oyuncaklar - 18,10 viyolonsel konseri - 18,50 spor habelreri, ulusal yayın ve saire - 19,35 konser - 20,05 habelrer, hava raporu ve saire - 20,10 konuşma - 20,20 şarkılar - 23,05 haberler - 23,15 bar musikisi- 23,55 sorular ve karşılıkları- 24,00 konuşma - 24,20 eğlenceli konser.

BERLİN:

17,35 İsveç şarkıları - 18,05 Laypzigden - 19,35 karışık program - 20,05 Konlonyadan - 20,45 günün akisleri - 21,00 haberler - 21,20 Münihten - 22,05 eğlenceli konser - 23,05 haberler - 23,35 ulusal yayın - 1,05 Ştutgarttan.

BUDAPEŞTE:

18,05 piyano konseri - 19,05 gramofon - 19,35 konferans - 20,35 opera binasından naklen opera yayını - 23,35 Çingene orkestrası - 24,05 cazband takımı - 1,10 haberler.

BÜKREŞ:

18,05 orkestra konseri - 20,05 haberler - 20,40 opera binasından nakleu opera yayını, dinlenme esnasında saire ve haberler - 23,50 almanca haberler - 24,05 radyo orkestrası.

TULUZ:

20,10 org konseri - 20,20 opera parçaları - 20,35 orkestra konseri - 20,50 haberler, şarkılar - 21,10 halk musikisi - 21,30 salon orkestrası, haberler - 22 düetolar - 22,05 muhtelif sololar - komik sahneler - 22,35 Viyana orkestrası - 23,05 musiki - 23,40 armonik konseri - 23,55 halk musikisi ve dans orkestrası - 24,05 «Kont dö Lüksemburg» peretinden parçalar - 24,25 Rus musikisi - 24,35 haberler - 24,50 opera parçaları - 1,05 süel musiki - 1,20 dans musikisi - 1,35 şarkılar - 1,50 filim parçaları - 2,25 hafif musiki.

ROMA:

17,45 gramofon - 18,30 Asmaradan nakil - 21,10 yabancı dillerde haberler - 20,20 Holanda dilinde konferans - ingilizce haberler - 21 italyanca - 21,10 Yunanistan için yayın - 21,25 haberler - 21,55 piyano konseri - dans musikisi - 24,05 haberler.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda (Etem Pertev), Bakıyünde (Hilâl), Divanyolunda (Ziya), Eminönünde (Agob Manakyan), Fenerde (Vitali), Karagümrükte (Sami), Kumkapıda (Belkis), Samatya Kiremitçi mustafapaşada (Rıdvan), Şehzadebaşında (İsmail Hakkı), Topkapıda (Osman zim).

Beyoğlu cihetindekiler:

Beşiktaşta (Nail), Galata Mahmudiye caddesinde (Mişel Sofronyadi), Hasköyde (Yeni Türkiye), Kalyoncukullukta (Beyoğlu), Kasımpaşada (Ohanez kez), Şişli Hamamda (Halk), Taksimde (Taksim).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardaki: Büyükadada (Mehmed), Heybeliada (Yusuf), Kadıköy Pazaryolunda (Refat), Modada (Sıhhat), Üsküdar Çamlıcaşıboyunda (İttihad).

Fransız tiyatrosu
Halk operetı
Bu akşam 20,30 da
SEVDA OTEL
Fantazi operet 3 perde

Gişe gündüz açıktır. Telefon 41[illegible]
Fiatler: 25, 50, 75, 100, loca 300, [illegible]
Pek yakında: TELLİ TURNA
Yazan: Mahmud Yesari.
Müzik: Sezai ve Seyfettin Asaf.

YENİ ÇIKTI

YENİ ADAM

Yazan: Akademi üyelerinden STROVSKİ

Çeviren: HAYDAR RIFAT

Eskiyen medeniyetimizin ölüşünü yeni bir medeniyetin ağrılar içinde doğusunu inceler. 75 kuruş.

Bu hafta SUMER sinemasında baş döndürücü VALSLER

VİYANA GECELERİ

nefis komedi müzikalinde dinleyiniz. Oynıyanlar: PAUL HORBİGER-LEO SLEZAK HİLDE V. STOLZ

musikisi ile valsleri üstad ROBERT STOLZ'undur.

İlâveten: Paramount Jurnal

Fransada Buhran Ve Frangın Vaziyeti

Fransanın arasıra geçirir gibi olup şimdiye kadar atlatageldiği buhranların arkasında hep frangın vaziyeti saklıdır. Nitekim bütçe ve vergi vaziyetlerinden doğan yeni buhran ihtimalleri içinde frank meselesi gene ortaya çıkmış bulunmaktadır. İngilizce Deyli Dispeç gazetesinin aşağıdaki makalesini bu noktadan ehemmiyetine binaen nakletliyoruz:

Fransadaki buhran, bütün dünyayı birçok noktalardan alâkadar eden bir meseledir. Bugün parlamentonun karşısına çıkan M. Lavalin vaziyeti çok müşkildir. Faransız buhranını çok yakından takib eden İngiliz siyasî ve malî mehafili endişeli görünmektedirler. Frangın daha ziyade düşmesine mâni olmak için Londra ve Vaşingtonda sarfedilen gayretler birçok müşkülâta tesadüf ediyor.

Gerek Amerika, gerek İngiltere malî mehafilinde frangın bugünkü altın esasının hakikate istinad etmediği ve ergeç bu esastan ayrılmanın içtinabı gayrikabil bir zaruret olduğu kanaati vardır. Laval kabinesi, parlamentonun müsaadesile altı aydanberi almış olduğu diktatörlük vaziyetinde artık devam edemiyecek bir hale gelmiştir. Memur maaşlarında yapılan büyük tenkihata, hükûmet mesarifinin tenkisinde gösterilen gayrete, şahsî ve sınaî vergilerin artırılmasına ve hatta dahilde bir hayli infilâsyon yapılmasına rağmen frangı tutabilmek imkânı gittikçe güçleşmektedir. Bu sebebler dolayısile Fransa sanayii on senedenberi görülmiyen bir sukuta uğramıştır.

İngilterenin ve Amerikanın altın esasından ayrılmalarına takaddüm eden günlerdeki emareler bu defa da Fransada yüzgöstermeğe başladı. Üç haftadanberi Bank dö Franstan günde vasatî olarak 2,000,000 İngiliz lirası nisbetinde altın çıkıyor ve bunlar Londra ve Nevyork yollarını tutarak orada yerleşiyor. Yakın bugün Bank dö Fransta el'an 900,000,000 İngiliz liralık altın mevcudu var. Fakat bu gibi paniklere, bir defa meydan alınca, dayanmak çok müşkildür.

Fransanın birçok fedakârlıklarla tutmağa çalıştığı altın esasının ekonomik vaziyete ve bugünkü hakikî frank kıymetine muvafık bulunmaması, ergeç frangın da, İngiliz lirasile doların akıbetine uğrıyacağına ve altın esasına bağlı diğer bütün memleketlerin nihayet Fransanın yolunu takib edeceklerine hiç şüphe bırakmamakla beraber şu zamanda böyle bir vak'anın mühim hâdiseler doğurmasından endişe edilmektedir. Bu hâdise malî bakımdan gayet tabiî telâkki edilmek lâzımdır. Fransızların ve onu takiben diğer memleketlerin altın esasından ayrılmaları binnetice dünya için hayırlı olacaktır. Çünkü gayritabiî vaziyetin ihdas ettiği müşküller ortadan kalktıktan sonra bütün hükûmetlerin bir araya gelerek arsıulusal bir nakid sistemi bulmaları dünya ticaretinin inkişafına hizmet edecektir.

Frank kıymetinin tenezzülü bu itibarla tabiî ve hayırlı hâdise olacaksa da bunun Fransada, İngiltere ve Amerikada olduğu gibi, siyasî buhranlar tevlid etmeksizin, vuku bulacağına ihtimal verilmemektedir. Çünkü Fransızlar altının memleketlerinden kaçmasına kolay kolay tahammül edemezler. Parlamentoda sol cenahın kıyametler koparması ve bu yüzden Fransada dahilî patırtılar çıkması, faşist teşkilâtının bunlardan istifadeye kıyam etmesi gibi mühim kargaşalıklar tahaddüs edebilir. Fransanın böyle zayıf bir vaziyette kalması İtalyaya karşı takib edilen müşterek zecrî tedbirler siyasetini zayıflatabilir. İngilizlerin en çok endişe ettikleri nokta da budur. Bunun içindir ki buhranın bir müddet daha önüne geçmek ve frangın daha fazla tenezzülüne mâni olmak üzere hem Vaşington hem Londra, ellerinden gelen yardımı esirgememektedirler. Fakat bunun ne dereceye kadar semere verebileceğini kimsenin tahmin etmesine imkân yoktur.

Fransa Bankası iskonto bedelini yüzde beşten altıya çıkarmıştır. Bu da buhranın ehemmiyetine delâlet eder. Şimdi bütün mesele bu siyasî karışıklıklar arasında Fransada hem dahili hem harici sarsacak hâdiselerin meydan bulmasına mahal vermemek, işi mümkün mertebe tehir etmektir. Yoksa Fransanın altın esasından ayrılmak mecburiyetinde kalacağı muhakkak gibidir.»

Bir İngiliz gazetesi diyor ki:

«Frank kıymetinin tenezzülü dünya için hayırlı bir hâdise olacaksa da bunun Fransada, İngilterede ve Amerikada olduğu gibi siyasî buhranlar tevlid etmeksizin vuku bulacağına ihtimal verilmemektedir. Bu yüzdendir ki Londra ve Vaşington frangın tenezzülüne mani olmak üzere ellerinden gelen yardımı esirgememektedirler.»

Biz bize

Tarifin ehemmiyeti

Kendisine karşı hürmet hisleri beslediğim üstadlarımızdan biri dünkü yazısında namus mefhumu üzerinde fikirler yürütüyor ve şimdiye kadar bu mefhumun iyi bir tarifi yapılamadığından şikâyet ederek bu işi kendisi başarmıya çalışıyor.

Herhangi bir mevzu üzerinde konuşulurken en mühim rolü tarifin oynadığını bir gün burada yazmıştım. Güzel bir tarif, lüzumsuz münakaşalara meydan vermez, hakikatlerin herkes tarafından kolayca anlaşılmasını temin eder.

Fakat tarif öyle sanıldığı kadar basit bir iş değildir. Güçtür, çok güctür. Herhangi bir mefhum hakkında doğru bir tarif bulabilen bir kimse bütün ömrünce bu muvaffakiyetle öğünebilir.

Meselâ üstadın dünkü yazısında okuduğumuz, namus tarifini alalım ve bakalım bu tarif hakikate uyuyor mu? Üstad şöyle diyor:

«Namus, başkasını herhangi bir şekilde zarara sokmamak demektir.»

(Herhangi bir şekilde) kelimelerinin ifade ettiği kat'iyetten sonra artık yanınızdan geçen bir adamın kazara nasırına basıp ayakkabısını patlatırsanız namusunuz tehlikeye girmiş demektir.

Misalleri çoğaltmak ve yukarıdaki tarifin hakikate uymadığını ispat etmek istiyordum. Fakat bilmem artık daha ileri gitmeğe lüzum var mı?

Herhangi bir mevzu üzerinde konuşurken tarifin rolü çok mühimdir. Fakat tarif te kolay birşey değildir.

N.

Staviski davası

Bir şahid Madam Staviskinin de methaldar olduğunu söylüyor

Şahidlerden M. Cousin, Pachot

Staviski davası maznunlarının ifadelerini aldıktan sonra, şahidleri dinlemeğe karar veren Paris ceza mahkemesi, bu ayın yirmi beşinde, ilk iki şahidi dinlemiştir.

Staviski davasının, muhtelif safhalar hakkında ifadelerine müracaat edilecek olan şahidleri tam 264 kişidir.

Celse açıldıktan sonra, M. Tissierin müdafaa vekili dava dosyasına, parlemento tahkikat komisyonu raporunun da ilâvevini istemiş, bu meselede methaldar bütün mes'ullerin en yüksek mevkileri işgal etmekte bile olsalar, aranılması lâzım geldiğini söylemiştir.

Reis, avukata sert bir lisanla: Pekâlâ anlaşıldı» dedikten sonra şahidler çağırılmıştır.

Polis müfettişi Causin 931 de ve 33 te Staviski hakkında yaptığı tahkikatı anlatmıştır.

İkinci şahid mütekaid komiser Pachot ta, Staviskinin şüpheli hareketlerinden ilk zamanlardanberi kuşkulu olduğu için kendisini mütemadiyen takib ettiğine alâkadarların ve hususile M. Princein nazarı dikkatini celbe uğraşmasına rağmen sözlerine kulak asılmadığını söyliyerek Staviskinin ilk tevkifini anlatmış ve o tarihte onun metresi olan Arlettein de karışık işlerde methaldar olduğundan şüphe etmediğini söylemiştir.

Dil üzerinde çalışmalar

Öğle

Öğle - Öğley - Öğleyin sözleri ve ılık, ılıman tabirlerinin tahlili

[«Ulus» gazetesi kelimeler üzerinde etimoloji, fonetik, morfoloji tahlillerine tekrar başlamaştır. Öğle ile benzerlerine aid olan yazıyı naklediyoruz.]

ÖĞLE

Kelimenin etimolojik şekli:

(1) (2) (3)

(öğ + ül + eğ)

(1) Öğ: Ana köktür. Burada şu manalarını gözönünde tutalım:

(A) - Güneşin kendisi

(B) - Güneşin sıcaklığı

(C) - Yükseklik

(2) Ül: (.+l), ektir. «Uzak, engin» gibi mefhumlarla objeyi sıfatlandırır. O halde:

Öğ + ül = ögül: «Çok sıcak ve çok yüksek» manalarını ifade eder. Burada bu sıfatın sahibi «güneş» olduğu meydandadır.

(3) Eğ: (.+ğ); (k, g, h, v... gibi) objeyi tamamlar, tayin eder. Buradaki obje, güneşin bize nazaran en yüksekte bulunduğu ve hararetinin en fazla olduğu noktayı gösterir.

Öğül + eğ = Ögüleğ

ÖĞLEY

Son ek olan «ğ», «y» dahi olabildiğinden kelime «öğüley» şeklini dahi alabilir. Her iki kelimenin son fonetik şekillerini yazalım:

ÖĞLE, ÖĞLEY.

«Öğley», (zeval noktası) demektir.

ÖĞLEYİN

Öğley + in dir.

İn: (.+n), ektir. Obje veya süjenin bitişik sahasında bir mevcudiyeti veya hareketi işaret eder. Burada öğley noktası bitişiğindeki sahada hareket eden, tabiî, güneştir. Demek ki güneşin bu vaziyetinin ifadesi öğleyin dir. Hareket ve saha mefhumlarında tabiatile zaman mefhumu vardır. Onun içindir ki öğleyin sözünden «güneşin zeval noktası etrafında bulunduğu zaman» anlaşılır.

Not: 1 — (Öğle) sözünün işaret ettiği anlam tam yerindedir. Hakikaten güneş öğley noktasına geldiği zaman bize nazaran en yüksekte bulunur; ve tepeden en fazla hararet saçar.

Not: 2 — Kelimenin etimolojik şeklini yazarken Öğül tipini almıştık. Bunun Öğel tipi de vardır. Manası, «Yüksek, çok uzak güneş» yani «yıldız, burç»tur. [*]

«Büyüklük, çokluk, ziyadelik, fazlalaşma, kesret» mefhumlarında şu şekiller vardır.

I — Ökiliğ - Ökli (mek) = Cesametlenmek, büyümek, tezayüt etmek

II — Ökiliğ - Ökli (tmek) = Tezyid etmek

III — Ökülüğ - Öklü (tmek); Ükiliğ - Ükli (mek) = Nemalandırmak

IV — Oğılığ - Oğlı (tmak) = Teksir etmek

V — Ükiliğ - Ükil = Fazla

Not: 3 — Malûmdur ki güneş, öğleye (zeval noktasına) gelirken ve oradan ayrılırken çizdiği yol büyüktür. İşte bu «büyüklük, eğri, eğilmek» mefhumları, güneşin, bu hareketinden alınmıştır. Bu manada şu kelimelere tesadüf ederiz:

1 - Eğ + il — Eğil (mek); Ey + il — Eyil (mek) = Kullandığımız kelime

2 - Ök + öl — Ökül (ün) = Öne eğilmiş olmak, eğilmek

3 - Ök + öğ + öl — Ököll (ön) = «(Atın üzerinde oturan uzun boylu adam, hak) nasıl öne eğilmiş?»

Bu kelimenin manası, kı «öne eğilmiş »demektir, bunu izah ederken Türk bir süje tasavvur ediyor; onu da nasıl tasavvur ettiğini parantez içinde gösterdik. «At», «uzun boylu adam», «hak», bütün bunlar güneşi tasavvurdan hasıl olan mefhumlardır.

4 - Ök + öy + — Ököy, Ök + üy + — Öküy = Bükülmek, öne eğilmek, kamburlaşmak

Not: 4 — Pekarskinin Yakut Dili Lûgatinden aldığımız şu kelimeler de, mahis konumuz olan kelime ile ilgilidir.

1 — Iğ + ıl + ay = Ilay = aydınlanmak.

«Kümmüt tahsan ılayan erer = Güneş sakin havada tatlı tatlı doğuyor.»

II — Iğ + ıl + ağ + an = Ilağan = Güneş sıcağı, kızgın sıcak; (böyle bir zamanda hemen hemen bütün hareketler durur; kelime bu durgunluğu da ifade eder) sakin.

«Ilık» mefhumu da bahsettiğimiz kelimeden çıkmıştır:

III — Iğ + ıl + ağ + an + ığ = Ilağnı = Sıcak, ılık

IV — Iğ + ıl + ık = Ilık = Kullandığımız kelime.

Bu söz, havada ve suda hareketin mutedilliği esnasında, yani (mutedil) karşılığı olarak İstanbulda kullanılmaktadır.

V — Ilıman, ılman (liman): Bu söz hava hakkında «mutedil» anlamına olarak Ankara, Sıvas, Kayseri, Dörtyol, Kütahya, Orduda kullanılmaktadır.

[*] İbnü Mühenna Lûgati

I. - Uygur indeksi; Divanü Lûgat-it-Türk

II. - Uygur indeksi

III IV,V - Divanü Lûgat-it-Türk

2/3 - Pekarski, Yakut Dili Lûgati

Almanya 1936 olimpiyadları için çalışıyor

1936 Olimpiyadlarının Berlinde yapılacağını biliyorsunuz. Almanya hükûmeti bunun için epey müddettenberi hazırlık yapmaktadır. Olimpiyada iştirak edecek milletler sporcularının misafir kaldıkları müddetçe istirahatlerini temin etmek için bir «Olimpiyad köyü» vücude getirilmektedir. Köyün planını yukarıda görüyorsunuz.

Brezilyadaki isyan

Rio de Janeiro 28 (A.A.) — Brezilya Cumhur Başkanı Matal, Rio ve Bernambuko bölgelerinde çıkan karışıklıkların tamamile bastırılmış olduğunu il baylıklara haber vermiştir.

Amatal asilerinden beş yüz kadarı dükkân ve ticarethaneleri yağma ettikten sonra, Santos vapuruna binip uzaklaşmışlardır.

Pernambuko asileri de, yüz kadar ölü bırakarak savuşmuşlardır.

Rioda hava okulunan ve üçüncü piyade alayına münhasır kalan isyan hareketi şiddetli bir tarzda bastırılmıştır. Asiler, kışlayı ateşe verdikten sonra teslim olmuşlardır. Birçok ölü vardır.

İrlanda senatosu lâğvedildi

Dublin 27 (A.A.) — Dö Valera, İrlanda senatosunu lâğvetmiştir.

Ankarada Celâl Sahir ihtifali

Ankara 28 (Telefonla) — Yarın akşam 10,18 de Halkevinde bir toplantı yapılarak Celâl Sahir anılacaktır.

Toplantıda İbrahim Necmi, Ahmed İhsan ve Ferid Celâl, Enis Behiç söz söyliyeceklerdir.

Dünya radyo konferansı

Berlin 28 (A.A.) — Radyo idaresi basın direktörlüğünün bir tebliğine göre dünya radyo birliği, şubatta Pariste toplanacak olan radyo konferansına deniz aşırı radyo şirketlerini de davete karar vermiştir. Bu kongrede Avrupa şirketlerile deniz aşırı memleketlerin şirketleri arasında daha sıkı bir çalışma birliği çareleri aranacak ve dünya radyo birliğinin vazifeleri tayin olunacaktır.

BUGÜN DE BU..

Umacı

Çocukluk hatıralarımızı hangimiz yoklıyacak olsak, umacının korkunc heyulâsile rahatımızın kaçtığı, tir tir titrediğimiz bazı günlerin ve hele bazı gecelerin yadile hâlâ tüylerimiz ürperir.

Adına, cahil muhitimizin yaramazlık adını verdiği fazla canlılığımızı sindirmek ve söndürmek için kullanılan bu korkuluğun öcü, karakoncolos, gulyabani ve çarşamba karısı, diye başka bir takım adları da vardı.

Çocuğun enerjisini kıran, onu duygularını gizlemeğe sevkeden ve sonradan yaşı ilerilediği halde bile hudunda bir ürkeklik bırakan bu muzır heyulâ, maalesef bugünkü Türk aile muhitinde hâlâ eski mevkiini muhafaza ediyor.

Evlâdına, ikna edici uzun ve mantıkî nasihatler vermekten, onun minimini muhakemesini işletmeğe uğraşmaktan üşenen ana - babalar, umacının anî ve şiddetli tesirine müracaat etmeği ehven bulmaktadırlar.

Halbuki, bugünün çocuk büyütme metodlarile terbiye telâkkileri bu korkutma usulünün bütün bütüne aleyhindedir. Korku, çocuğun maneviyatı üzerinde feci izler bıraktığı gibi, ekseriya maddiyatını da çok fena sarsar. Sinirli, saralı, kekeme, tutuk çocukların bir kısmını bu hale sokan korkudur.

Bunun içindir ki, ileri memleketlerin bazılarında bizim (umacı) nın kafadar ve meslektaşları resmen sürgün ediliyorlar.

Fransızların Kırokmiteni bundan bir müddet önce Fransa topraklarından tardedilmişti. Son Avrupa gazeteleri, Macaristanın da, orada Krampus adını taşıyan, çocukların neşe düşmanının ilelebed hudud haricine atıldığını yazıyorlar.

Dünyayı endişeden endişeye sürükliyen harb, buhran, ihtilâl havadisleri arasında ehemmiyetsiz gibi görünen bu haberin bence büyük önemi vardır.

Hiç değilse, bu cereyan bütün memleketlere yayıldığı takdirde, gelecek nesiller manen bizden daha kuvvetli. iyiliğe bizden daha güvenli olurlar da, ihtiyarlamağa başlıyan küreiarz son demlerinde rahat eder!

Ercümend Ekrem TALU

Garib şey!

San Remo hâlâ bizimle harb halindeymiş!

İtalyada tetkikata gönderilmiş olan Büyükdere fidanlığı direktörü İbrahim İtalya arazisi dahilindeki müstakil Sen-Remo prensliğine uğramak istemişse de kendisini bu araziye sokmamışlardır.

Verilen malûmata göre bu prenslik Cihan Harbinde İtalya ile birlikte bize harb ilân etmiştir. Fakat diğer devletlerle birlikte sulh yapıldığı zaman bu küçük prenslikle sulh yapılması unutulmustur.

Sen-Remo prensliği bundan dolayı hükûmetimizle kendisini hâlâ hali harbde addediyor ve Türk tebaasını kendi arazisine sokmuyormuş.

İzmir Şarbayı

Moskova 28 (A.A.) — İzmir Belediye reisi Behçet Uz, Leningradda üç gün kadıktan sonra Avrupaya hareket etmiştir.

Korku?

HİÇ

Edebî Roman: 60 **Yazan: Suad Derviş**

Önünde büyük bir kaplan postu uzanmış olan bu sedirin üstü lâme yastıklarla süslenmiş. Bütün duvarlar koyu renk ipeklerle kapanmış, sedirin yanındaki alçak masada kızıl abajurlu küçük bir lâmba var.

Sedirin karşısındaki duvar kocaman ve kıymetli bir ayna ile süslenmiş.

Aynanın önünde küçük etajerde küçük bir biblo var. Bu biblo siyah bir tabutun içinde çırılçıplak yatan incecik, sapsarı bir kadını gösteriyor.

Seza bu biblodan gözünü çeviriyor.

Şimdi Yusuf; sedirin yanındaki geniş bir koltuğa doğru onu götürüyor.

— Oturmaz mısınız?...

Seza oturuyor... Sanki bir mucize seyreder gibi hayranlıkla, onun karşısında duruşunu, onun vücudünün çizgilerini, onun gözlerini, onun yüzünü seyrediyor. O:

— Oda havasız değil mi? diyor.

Ve balkon kapısına doğru ilerliyor. Seza odayı pek kuvvetli bir hanımeli kokusile dolu buluyor. Hanımelleri!.. Hisardaki yalılarının bahçesindeki kokular... Pencerelere tırmanan Hanımellerinin sevda büyüsünü andıran baygın kokusu.

Ona bakıyor. O hâlâ iri ve hâlâ dik vücudlu bir erkek. Şüphesiz ki hayat ona daima güler yüz göstermiş.

Yusuf balkon kapısını açıyor, açılan her kapıdan giren kuvvetli bir rüzgâr sırmalı ağır perdeleri şişiriyor.

O, şimdi Sezanın yanına dönüyor. İki ellerini birden tutuyor. İki ellerini birden dudaklarına götürüyor. Onları birçok kere öpüyor.

Sezanın kalbi ne şiddetli vuruyor, ne şiddetle vuruyor. Bu kalb, sanki şakaklarında, boynunda, bileklerinde de atıyor.

— Seza yavrum.

Onun ayakları önündeki postun üzerine diz çöküyor. Diz çökmüş durduğu vakit boyu oturan Sezanın boyunu geçiyor.

— Bir rüya gibi bu.. değil mi Seza?.

— Evet...

— On dokuz sene diyorsunuz.. On dokuz sene... İnanılacak şey değil, sanki on dokuz gün geçmedi. Ne sıcak elleriniz var... Ne taze bir yüzünüz, ne kızıl dudaklarınız var... Tıpkı o gün gibi Nişte olduğu, gözbebeklerinizde dünyanın en tatlı ve en sıcak bir teslimiyetile gözlerime bakıyorsunuz.

Seza ne söylediğini bilmiyor, gayrıihtiyarî:

— Sizi seviyorum.

Diye mırıldanıyor. Nekadar samimî şu dakikada... Hayır geçen bütün günlerin bu aşkı öldürecek hiçbir manası kalmamış. Hatta Atıfın aşkı bütün ıstırablarile, bütün hakikatlerile yaşanmış bir sevgi olduğu halde, gene bu aşkı kesmemiş. İnanılacak şey değil!!

Bu nasıl böyle oluyor?.. Seza bunu tahlil edecek vaziyette değildir. Yalnız biliyor, biliyor ki eski sevgisi bütün temizliği, bütün kuvvetile benliğinin gölgeli ve loş derinliklerinden şuurunun ilk plânına çıkıyor.

— Ya ben... Ya ben Seza... Sizi öyle beğeniyorum, öyle beğeniyorum ki.

Kollarını onun kollarının üstünden geçiriyor ve şimdi bu kollar kızdırılmış çelik çemberler gibi Sezanın vücudünü yakıyor. Yüzü o kadar Sezanın yüzüne yaklaşıyor ki bu yüz artık genc kadın için şeklini kaybediyor. Seza onun yalnız bir tek gözünü görüyor.

Ve sıcak nefes yüzünü yakarken Seza onun kulaklarına inliyen sesini duyuyor:

— Ne uzun bir zaman ben bugünü bekledim. Bugünü bekledim ben Seza...

Birden şiddetli bir gök gürlüyor ve balkon kapısı kuvvetle çarpıyor.

İkisi beraber kapıya bakıyor, ve sonra o daha uyanmış bir sesle:

— Kapıyı örtelim, diyor.

Seza da onunla beraber yerinden kalkıyor, yumuşak halıların üstünde onun yanında balkon kapısına yaklaşıyor.

Şimşekler kalın bulut tabakalarını nura boğuyor. Gök gürültüsü bir âlemin yıkılışını hatırlatıyor ve yıldırımlar bulutların arasında ışıktan yılanlar gibi kıvranıyorlar... Şiddetli bir rüzgâr Sezanın beyaz, ince elbisesinin eteklerini şişiriyor, saçlarını çekiştirerek arkaya doğru itiyor.

Seza serinlemiş bu havayı, geniş bir nefesle ta ciğerlerine doğru çektikten sonra:

— Ne güzel bir hava diyor: Bir dakika duralım, kapıyı örtmiyelim.

O Sezanın sözünü dinliyor, açık kapının önünde rüzgâr saçlarını dalgalandırırken bir söz söylemeden yanyana duruyorlar.

Sezanın içinde senelerce ona söylemek istediği ne çok duygular vardı?.. Hani onlar nerede?... Sezanın bütün genc kızlık hayatı onunla buluşacağı o gün ona söyliyeceği sözleri hazırlamakla geçmişti. Şimdi büyük bir hayretle bu duyguları cümle yapmamış olduğunu görüyor. Bütün duyguları, ona göstermek, ona anlatmak istediği bütün sevgisi için lisandan başka bir vasıtaya ihtiyacı var.. Bu içten ibadet ediş gibi sözü ve sesi olmıyan dilsiz bir ifade olmalı.

— Ne şiddetli bir fırtına?

— Ne güzel bir rüzgâr?

— Görüyorum artık eskisi gibi fırtınadan korkmuyorsunuz Seza?

— Artık ölümden korkmuyorum da ondan...

— Oo... Bu ne büyük bir cesaret...

Ona dönüyor. Onun gözlerinin içine hayatı pek çok seven bir insanın doymamış gözlerile bakıyor.

— Yoksa hayatı sevmiyor musunuz?, diye soruyor. Bakınız hayat ne güzel... Ne güzel şey bu hayat...

Serinliği, nemi bu sıcak odaya getiren, ağrıyan başını müşfik bir ana eli gibi okşıyan bu rüzgâr ne tatlı...

— Ne o... Cevab vermiyorsunuz?... Mes'ud değil misiniz?... Seza... Bakınız bana....

Seza ona bakıyor... Mor tüllerden süzülen eflâtun ziya içinde onun gözünün içine bakıyor.

— Buluştuğumuz için, benim yanımda olduğunuz için mes'ud değil misiniz?..

Onun kocaman elleri Sezanın omuzlarını sımsıkı tutuyor... Ve Seza onun yüzüne bakmakta devam ederken bir nefer kadar zayıf bir sesle:

— Sizi seviyorum..

Diye bir kere daha söylüyor...

On dokuz sene evvel birkaç saat beraber bulunulmuş bir kadının ağzından bu sözü işiten erkeğin bunun samimiyetine inanmasına imkân var mı?..

Seza bunu düşünmüyor bile, yapayalnız yaşadığı bu âlemin bütün hakikatlerini unutmuş gibi.

(Arkası var)

Çanakkale hâdisesinden sonra cezrî hareketler

Denizyolları fen reisile Çanakkalenin süvarisi açığa çıkarıldı. İki vapur işlemekten menediliyor

Dün Çanakkalenin yolcularını getiren Bandırma vapuru rıhtımda, ve işten elçektirilen Denizyolları Fen heyeti reisi Sırrı

Bozcaada açıklarında şaftı kırılan Çanakkale vapuru hâdisesi üzerinde tahkikata başlanmıştır.

Dün Ekonomi Bakanlığından Deniz Ticaret Müdürlüğüne ve Denizyolları İdaresine işin ehemmiyetle ve süratle tahkikile bu ikinci kazadan mütevellid mesuliyetin tesbiti emredilmiştir. Bakanlıktan gelen ikinci bir emirle de Denizyolları fen heyeti reisi Sırrı, Çanakkale vapuru süvarisi Faruk ve çarkçı Hüseynin açığa çıkarılmaları tebliğ edilmiştir.

Fen heyeti reisi Sırrıya açığa çıkarıldığı dün sabah bildirilmiş ve kendisi idareden ayrılmıştır. Kaptan ve çarkçı da keyfiyetten dün gece haberdar edilmişlerdir.

İnebolu vapuru faciasından sonra Çanakkale vapurunun başına böyle bir kaza gelmiş olması denizcilik muhitinde teessürle karşılanmıştır. Bu iki hâdisenin böyle birbirini takib etmesi herşeyden evvel talihsizliğe ve fena bir tesadüfe atfedilmektedir.

Geminin çok yaşlı olmasından dolayı şaftının kırıldığını kabul edenler pek azdır. Maahaza şaftın tahammuzdan kırıldığı da söylenmektedir. Çünkü, yalnız böyle yaşlı gemilerde değil, genc gemilerde de şaftın kırıldığı çok vakidir. Nitekim, henüz 8-9 senelik bir gemi olan Patris vapurunun geçenlerde İskenderiye önünde şaftı kırılmıştır.

Çanakkale vapuru bundan yedi ay evvel muayene edilmiş ve yeni bir şaft takılarak uzun tecrübeler yapılmış ve hiçbir arıza görülmemiştir. Şaft birdenbire ve henüz kat'iyetle tesbit edilemiyen bir sebebden dolayı kırılmıştır.

Çanakkale yolcuları getirildi

Çanakkale vapurunda bulunan yolcular dün sabah saat altıda Bandırma vapurile şehrimize getirilmişler ve Tophane rıhtımına çıkarılmışlardır.

Yolcuların anlattıklarına göre, Çanakkale vapuru Bozcaadayı tabiî bir seyirle geçerken, teknenin altında büyük bir gürültü olmuş ve vapurun sürati azalmış pek az sonra da deniz üzerinde kalmıştır. Yolcular ilk anda vapurun bir yere çarptığını zannederek telâşa düşmüşler ve İnebolu kazasının verdiği korku ile cankurtarma simidlerinin bulunduğu yerlere koşuşmuşlardır. Vapurun imdad düdükleri de yolcular arasında panik uyandırmıştır. Fakat vapur süvarisi ve zabitan hiçbir tehlike mevcud olmadığını yolculara anlatarak heyecanı teskin etmişlerdir. Deniz ve fırtına olmadığından vapurun sürüklenmesi tehlikesi görülmemiş, demir atılarak vesait beklenmiş ve yolcular aktarma edilmişlerdir.

Makinist ne diyor?

Çanakkalenin makinisti Hayri şunları anlatmıştır:

«— Mersinden kalktık, Antalyaya gelirken çok şiddetli bir deniz yedik. Dalgalar o kadar büyüktü ki bir aralık batma tehlikesi bile atlattık. Oradan ta Bozcaada önlerine kadar dalgasız olarak geldik. Fakat burada birdenbire büyük bir sarsıntı hissettik. Biz vapurun bir yere çarptığını veya karaya oturduğunu zantettik. Meğer uskuru kırılmış... Halk bağırmağa, herkes sağa sola koşuşmağa başladı. Kaptan Faruk hepimizi teskin ederek gemiye demir attırdı. Telsizle imdad istedik. Çanakkaleden Hora tahlisiye gemisi geldi ve bizi halatla çekmeğe başladı. Sonra kırılan uskur iyi bağlanmamışmış. Geceyarısı saat 2,5 ta uskur gürültü ile tekrar çözüldü. Hora motörlerini indirdi. Suya dalgıçlar indi ve uskuru tekrar başladılar. Şafakla beraber Çanakkaleye vardık. Oradan Bandırma vapuru geldi, bizi alıp buraya getirdi.»

Çanakkale getirildi

Kazazede vapur, Gemi Kurtarma şirketinin Lâvalet tahlisiyesi yedeğinde olarak dün gece saat dokuzda limanımıza getirilmiştir.

Çanakkale vapuru bugün Halice sokulacaktır. Denizyolları İdaresinin uzun müddettenberi tamirde bulunan Vatan vapuru çıkmış ve sefere başlamıştır. Şimdi Konya vapuru tamirdedir. Konya vapuru havuzdan çıktıktan sonra Çanakkale vapuru havuzlanacaktır. İstanbulda Çanakkale vapuru için şaft yoktur. Bunun için Avrupaya şaft ısmarlanacaktır. Bu itibarla vapurun tamiri birkaç ay sürecektir.

İdare müşkülâta uğradı

İnebolu vapurunun batması ve Çanakkale vapurunun da arızaya uğraması üzerine Denizyolları İdaresinin iki vapuru eksilmiş ve seferleri teminde büsbütün müşkülât başgöstermiştir. İdare, Vapurculuk şirketi haricinde kalmış olan armatorların ellerinde bulunan işe elverişli bazı vapurları kira ile tutarak ihtiyac görülen hatlarda çalıştıracaktır.

Ticaret filosundan çıkarılacak gemiler

Geçenlerde bir yazı yazmış, vaziyetleri en ziyade göze batan birkaç vapuru misal diye göstererek ticareti bahriye filomuzun yenileştirilmesi lüzumunu ileri sürmüştük. Dediklerimizin doğru olduğu bilfiil teeyyüd etmiştir ve bu cümleden olarak Vapurculuk Şirketine aid Dumlupınar vapuru, çalışamıyacak vaziyette olduğu için dün Deniz Ticaret Müdürlüğünce seferine müsaade edilmemiştir. Ayni sebeblerle önümüzdeki ayın altısından itibaren Bandırma hattında çalışan Gülnihal vapuruna da müsaade edilmiye cektir.

Mütehassısın tetkikleri

Ekonomi baş mütehassısı Vender Porten Denizyolları idaresinde kabotaj işletmesinin teknik ve idarî bakımdan daha iyi bir hale konulmasını etüd etmektedir. Ecnebi mütehassıs, dün de Denizyolları İdaresinde çalışmalarına devam etmiştir. Diğer taraftan Deniz Ticaret Direktörlüğü fen heyeti kadroları da takviye edilecek, gemilerimizin teknik bakımdan kontrol ve muayeneleri işine daha fazla önem verilecektir.

Gülcemal fırtınaya tutuldu

Geçen gün akşamleyin gelmesi beklenen ve Karadeniz postasını yapan Gülcemal vapuru 12 saat gecikme ile ancak dün sabah saat 7 de limanımıza gelebilmiştir.

Kaptan Fuad Pirali son Karadeniz seferi hakkında şunları anlatmıştır:

«— Buradan Hopaya kadar pek fırtına yoktu. Biz Hopada iken 24 saat süren müthiş bir fırtına koptu. O kadar ki gemiye mavnalarla mal veren 30 amele ile acenta memuru boğulmak tehlikesine maruz kaldılar. Bunun üzerine onların Hopa iskelesine çıkamıyacaklarını anlıyarak Rizeye götürdük ve orada karaya çıkardık. Hatta acentanın sandalını da gemiye almıştık. Hopadaki mavnaları da demirlettik. Gülcemal Karadenizin fırtınasına pek aldırmaz. Gecikmemize sebeb, giderken İneboluya çıkarılacak mallarımızı çıkaramıyarak bunları dönerken çıkarmamızdadır. Hamdolsun hiçbir zayiatımız yoktur.»

İngiliz - Rus kredi anlaşması şayiaları

Moskova 28 (A.A.) — Tas Ajansı bildiriyor:

Bazı yabancı gazeteler, inkılâbdan evvelki Rus borclarını hâmil bulunan İngilizlerin alacakları kısmen mahsub edilmek üzere bir İngiliz - Sovyet kredi anlaşması ihtimalinden bahsediyorlar. Tas Ajansının salâhiyettar mehafilden aldığı malûmata göre, böyle bir anlaşma hakkında ne müzakere cereyan etmiş, ne de etmek imkânı vardır. Zira, kredi meselesile harbden evvelki borclar meselesi hakkında irtibat tesisini kabul etmek Sovyetler Birliği için imkânsızdır.

SPOR

Galatasaray - Güneş karşılaşıyorlar

Bu hafta en mühim maç Taksim stadında olacak

İstanbul Futbol Heyetinden:

30/11/935 cumarteşi yapılacak maçlar

Fener stadı:

Alan gözcüsü: Şazi Tezcan.

Fenerbahçe - Anadolu B takımları saat 13,30 hakem: Şazi Tezcan

İstanbulspor - Eyüb B takımları saat 15,15 hakem: Şazi Tezcan

Şeref Stadı:

Alan gözcüsü: Samim Talu.

Topkapı - Hilâl B takımları saat 13,30 hakem: Samim Talu

Beşiktaş - Beykoz B takımları saat 15,15 hakem: Halid Özbayrak

Taksim stadı:

Alan gözcüsü: Saim Turgud.

Vefa - Süleymaniye B takımları saat 15,30 hakem: Feridun Kılıc

Galatasaray - Güneş B takımları saat 15,15 hakem: Bahaeddin

1/12/935 pazar, icra edilecek maçlar

Fener stadı:

Alan gözcüsü: A. Adem Göğdüm.

Kasımpaşa - Beylerbeyi A takımları saat 11 hakem: M. Reşad

İstanbul - Eyüb A takımları saat 14,30 hakem: Sabih. Yan hakemleri: Tahsin, Samim Talu

Fenerbahçe - Anadolu A takımları saat 12,45 hakem: A. Adem Göğdüm. Yan hakemleri: Feridun Kılıc, Tahsin

Şeref stadı:

Alan gözcüsü: Ealâhaddin Mizanoğlu.

Altınordu - Karagümrük A takımları saat 11 hakem: Şazi Tezcan

Topkapı - Hilâl A takımları saat 14,30 hakem: Sadi Karsan. Yan hakemleri: Rıfkı, İzzet Asaf

Beşiktaş - Beykoz A takımları saat 12,45 hakem İ. M. Apak. Yan hakemleri: Talât Delidağ, İzzet Asaf

Taksim stadı:

Alan gözcüsü: Muhtar Uygur.

Halic - Anadoluhisar A takımları saat 11 hakem H. G. Ezgü

Vefa - Süleymaniye A takımları saat 12,45 hakem: Suphi Batur. Yan hakemleri: Talât Özışık, Halid

Galatasaray - Güneş A takımları saat 14,30 hakem: Nuri Bosut. Yan hakemleri Mehmed Ali, Bahaeddin.

Güreş müsabakaları

İstanbul Bölgesi Güreş Heyeti başkanlığından:

1935-1936 yılı bölge güreş birincilikleri müsabakalarına 1/12/1935 pazar günü Güneş kulübünün Kumkapıdaki İstanbul bölgesinde devam edilecektir.

1 — O gün 79, 87 ve ağır sıklet müsabakaları yapılacaktır.

2 — Tartı saat 10 dan 11 e kadardır.

3 — Müsabakalara tam saat 11 de başlanacaktır.

4 — İştirak edecek güreşcilerin lisanslı olmaları şarttır.

Güreş Heyeti görülen lüzum üzerine 2/12/1935 pazartesi günü İstanbul bölgesinin bulunduğu Beyoğlu Halkevi binasında tam saat 5 te toplanacaktır. Heyetiniz azalarının o gün ve saatte mutlak surette hazır bulunmalarını dileriz.

Galatasaray lisesinde atletizm hareketleri

Galatasaray lisesi atletik sporlar komitesi mevsimin ilk kros kantri müsabakasını bugün sarı, kırmızı, yeşil, mavi timler atletleri arasında yapacaktır.

1600 metroluk mesafe üzerinden yapılacak olan bu koşuya her tim bütün kadrosile girecektir.

Galatasaray lisesinde büyük bir alâka ile başlıyan atletizm hareketlerinin her gün bir parça daha ileri gitmesi mevsim müsabakalarının timler arasında büyük heyecanlar doğurmasına yardım etmektedir.

Bugünkü müsabakalara saat 15,30 da başlanacaktır.

Almanya - İngiltere maçı

4 kânunuevvelde Londrada İngiltere futbolcularile karşılaşacak olan Alman futbol takımı tayyare ile İngiltereye gidecektir.

Maçtan iki gün evvel Londrada bulunacak olan Alman takımı maçtan sonra Almanyaya dönecektir.

Alman millî takımı birinci defa maç yapmak üzere İngiltereye gitmektedir.

İngilterede lik maçları

İngiltere lik maçları hareretli bir şekilde devam etmektedir.

Bir hafta zarfında 19,000 İngiliz lirasına üç oyuncu satın alan Aston Villa, Börmingam maçında 60,000, likte en başta giden Sanderland takımının maçında 50,000, Çelsi takımının maçında 50,000, Arsenalin yaptığı maçta 43,000 seyirci bulunmuştur.

Likte en son vaziyette olan Aston Villa likte yedinci olan Börmingamla yaptığı maçta 2-2 berabere kalmıştır.

Arsenal likte on beşinci olan takımı 4-0 mağlûb etmiştir. Arsenal elyevm 5 puvan geride ve dördüncü vaziyettedir.

Berlin olimpiyadı ve Amerikalılar

Nevyork 28 (A.A.) — Beynelmilel Olimpiyad komitesi başkanı M. Latour, Amerikan Olimpiyad komitesi başkanına gönderdiği bir mektubda gerek Hitlerle yaptığı konuşmalar gerek bizzat kendi müşahedeleri neticesinde, Berlinde yapılacak olan Olimpiyad oyunlarına Amerikanın iştirakine hiçbir mâni olmadığı hanaatinde bulunduğunu bildirmiştir. Alman Olimpiyad komitesi oyunlara iştirak edecek olan bütün memleketlerin nizamnamelerine riayet edecektir.

Trakyanın tam kalkınması için önemli çalışmalar

Peynircilik ve kozacılığa dair tedbirler alınıyor

Edirne (Özel) — Edirne peynirlerinin bütün yurdda ve hatta yabancı memleketlerde en iyi peynir olarak tanındığı malûmdur. Edirnenin bu mahsulüne iç ve dış pazarlarda eski revacını verdirmek maksadile eski Genel Enspektör doktor Tali Öngören tarafından geçen sene bir talimatname hazırlanarak bütün Trakyaya dağıtılmıştı.

Tali Öngörenin istifası üzerine Genel Enspektörlüğe gelen General Kâzım Dirikin de bu işe pek büyük bir önemle sarıldığı ve peynirciliğe, yapılacak islerin başında ver verdiği görülmektedir.

General Kâzım Dirik, İzmirde birçok müspet işler arasında bilhassa koope ratifçiliğe önem vermiş ve orada muhtelif tipte sayısı yüzleri geçen kooperatiflerin kurulmasında amil olmuştur. Trakyanın iktısadî kalkınmasında önemli rol oynıyacak olan kooperatifcilik, General Kâzım Dirik tarafından Trakyada da ele alınmış ve basarılması uzun bir zaman meselesi olmaktan çıkmış işler sırasına girmiştir.

Genel Enspektör bu sabah yanında İktısad Bakanlığı müşavir mütehassıslarından Hüseyin Kenan olduğu halde Edirne memurları kooperatifini ziyaret etmiş, kooperatifin idare ve murakabe heyetlerile uzunboylu konuşmuştur.

Bu görüşmeler esnasında Kâzım Dirik göcmenler arasındaki peynir ve kaşar mütehassıslarından birkacını yanına cağırmış, bunların ihtısaslarını, verimlerini, işletebilecekleri mandıraları ve bu ise taallûk eden diğer hususları sorup öğrendikten sonra şimdiki halde memurlar kooperatifinin en teknik şartlar içinde en az beş mandıra işletebilmesi icin basta Arif oğlu Arif olmak üzere göcmenler arasındaki uzmanlarla anlaşmalar yaparak kooperatiften ayrılmıştır.

Mandıralarımızın bütün eksiklerinin tamamlanması suretile ıslahı, kredilerinin vaktinde verilmesi, sütçülerin sevindirilmesi ve saire gibi işler Genel Enspektörün pek büyük önem verdiği işler sırasındadır ve General Kâzım Dirik bunun için her türlü tedbirlere baş vurmaktadır.

Nitekim Ekonomi Bakanlığı müşavirlerinden Hüseyin Kenan da on beş gündenberi kendisile birlikte bütün Trakya kazalarında incelemeler yaparak raporlarını hazırlamaktadır.

Kozacılık çalışmaları

Diğer taraftan Edirnede kozacılığı da ihya etmek maksadile Bursadan, beraberinde ipek ve koza mütehassısı olduğu halde, Enstitü Direktörü Tahir, dün sabah şehrimize gelerek Genel Enspektörle temasta bulunmuş ve derhal tetkikata başlamıştır. Yapılacak olan incelemerlerden sonra ilkbaharda Edirneye kozacı ustaları getirilecek, koza fırınları, kurutma daireleri açılacak ve bu iş te önemle görülen işler sırasında yürümeğe başlıyacaktır.

Sıhhiye Müsteşarı Hüsamettin de maiyetile birlikte şehrimize gelerek Genel Enspektörü ziyaret etmiş ve General Kâzım Dirik ve Vali Şahin Başla ve diğer alâkadarlarla yaptığı uzunboylu konuşmalardan sonra tetkikatına başlamıştır. Bir taraftan da Sıhhiye Bakanlığı şarbon hastalıkları seksiyon şefi Naki Cevad, Trakyada şarbon hastalıklarile savaş yapmak üzere tetkikatına devam etmektedir.

Muhtelif sahalarda birbirini takib eden bu önemli incelemelerden sonra Trakyanın her yönden kalkınmasına doğru atılan adımların en geç ilkbaharda hız alacağı kuvvetle umulmaktadır.

KADRİ OĞUZ

Alman ordusunun manevra ve talimleri

Berlin 28 (A.A.) — İç İşleri Bakanlığile Sü Bakanlığı, ordunun manevra ve talimlerine dair bir nizamname neşretmişlerdir. Her türlü ihtiyat efradı, senede bir kere bu talimlere iştirak için çağırılacaklardır. Bu talimlerin nekadar süreceğini Sü Bakanı tayin edecektir.

Yeni Bulgar kabinesi neler yapacak?

Köse İvanof «Komşularımızın Balkan sulhu için sarfettikleri bütün mesaiye iştirak edeceğiz» diyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

luk göstererek memlekete daha emin ve yaratıcı bir idare vermeğe çalışacak, milletin memleket idaresine en feyizli bir surette iştiraki çarelerini araştıracak, ayni zamanda malî imkânlar dahilinde büyük halk kütlelerinin refahına gayret edecektir.

Hükûmet, milletin bu hususta tam yardımına intizar etmektedir.

Bulgaristanın dış siyasasına gelince, bu siyasa şimdiye kadar gelen bütün kabinelerin siyasası gibi Bulgar milletinin bütün milletlerle barış içerisinde yaşamak azminden mülhem olmaktadır.

Bulgaristan, barışa yardım eden bütün arsıulusal tesebbüslere her zaman yardım etmiştir. Bunun için Milletler Cemiyetine kuvvetle bağlıyız. Bulgaristan ancak Milletler Cemiyetinde hakikî barış yolunu görmektedir. Yeni kabine Bulgaristanın bütün devletlerle olan dostluk rabıtalarını kuvvetlendirmeğe devam edecektir. Bahusus bu meyanda komsularile olan münasebetlerine fazla ehemmiyet verecektir. Bulgaristan komşularına karşı hürmet, samimî dostlık ve anlasma siyasası takib edecek ve onların Balkanlar sulhunu takviye etmek için sarfettikleri bütün mesaiye iştirak edecektir.

Yeni kabine Bulgaristanla bazı komşuları arasında muallâkta kalan bazı pürüzlü meselelerin halli için kendi elinde olan her şeyi yapacaktır. Bugün Balkanlarda esen itimad havası içerisinde yeni kabine bu meselelerin muvaffakiyetle halledilebileceğine kuvvetle inanmaktadır. Bu suretle hareket etmekle yeni kabine umumî barışın takviyesi için calısacağına kanidir.»

Eski kabine neden düştü?

Sofya (Hususî muhabirimizden) — Bundan tam yedi ay evvel 21 nisanda Andre Toşef kabinesi mevkii iktidara getirildiği zaman, Kral Boris bu kabinenin 19 mayıs taklibi hükûmet gayelerine sadık kalacağını, Bulgaristanı geriye, parti hayatına döndürmiyeceğini, yeni zamana uygun yeni bir idare sistemi yaratacağını ve memlekete ulus tarafından tasvib edilecek yeni bir kanunu esasî vereceğini bu münasebetle Bulgar milletine hitaben neşrettiği bir beyannamede uzun uzun yazmıştı. Andre Toşef kabinesi tamamile bir Kral kabinesi olduğu için Kral Borisin bu 21 nisan beyannamesi de Andre Toşef kabinesinin programı olmuştu.

Yedi aylık hayatı zamanında Andre Toşef kabinesi Kralin bu beyanname sinde zikrettiği şeylerden hiç birini yapamadı. Çünkü Heyeti Vekile azası arasında vahdet yoktu. Herkes bir tarafa çekiyor ve nalıncı keseri gibi hep kendi tarafına yontuyordu.

Kabinede bulunan birkaç siyasî şahıs, partiler seddedildikleri halde, hep kendi partileri için çalışıyorlardı. Üstelik İç, Ekonomi ve Bayındırlık Bakanları yeniden bir devlet partisi kurmak için uğraşıyorlardı. Bunun için de daha ilk günün den itibaren Andre Toşef kabinesi bir taraftan 19 mayıs taklibi hükûmetini yapanların ve diğer taraftan da partilerin ateşi arasında kaldı. Bunlardan başka kabineye birçok gizli beyanname ve mektublar da yağıyordu. Öyle ki herkeste artık şu kanaat hasıl olmuştu: Andre Toşef kabinesi bütün ulus tarafından afaroz edilmiştir.

Andre Toşef kabinesi böyle iki taraf sallanırken tam o sıralarda miralay Dan yan Velçefin yeni bir taklibi hükûmet meselesi ortaya çıktı. Kabine büyük bir tantana ile bunu Bulgar efkârı umumiyesine ilân etti. Andre Toşef kabinesinin bundan mevkiini sağlamlaştırmak için istifade etmek istediği anlaşılıyordu. Filhakika öyle de oldu. Fakat bu münasebetle tevkif edilen 213 kişiden 188 kişi serbest bırakılıp mevkuf yalnız 25 kişi kalınca herkes artık bu işin izam edildiğini anlamıştı. Bütün bu işler karşısında Andre Tosef kabinesi artık daha fazla mevkii iktidarda kalamazdı. Bu, gayet tabiî idi. Kral Borisin iş'arı üzerine şimdiki Basbakan Köse İvanof daha bundan iki hafta evvel gizliden gizliye yeni kabinesi için sondajlarına başlamıştı. Bu sondajlar muvaffakiyetle bitince iki Vekil kabineden istifalarını verip bu suretle Basbakan Andre Toşefi de bütün kabinenin istifasını vermeğe mecbur ettiler. Ve bu suretle bugünkü Köse İvanof kabinesi meydana geldi.

Yeni Basbakan Köse İvanof, Kral Borisin en yakin ve en emin bir adamıdır. Ayni zamanda Bulgaristanın en iyi diplomatlarından biridir. Köse İvanof haricde de tanınmış ve dürüstlüğile kendisini sevdirmistir. Yeni kabinenin en büyük işi memleketin siyasî hayatını tabiîleştirmek ve meb'us secimi yaptırmak olacağı için yeni Başbakan Köse İvanof en münasib bir devlet adamıdır. Çünkü bitaraftır. Hiç bir partiye mensub değildir ve mensub da olmamıştır. Seçtiği arkadaşları da partilere mensub değillerdir.

Bizce en mühimmi yeni Başbakanın Dış İşleri Bakanı Köse İvanofun samimî bir Türk dostu oluşudur. Türk - Bulgar münasebatının daha samimî, daha dostane ve daha sıkı olmasını candan arzu eder. Bunu birçok defalar birçok yerlerde söylemiştir.

Yeni Başbakanın yeni vazifesinde muvaffak olacağından şüphe etmiyoruz. Çünkü işinin ehlidir. Yalnız kendisinde ayni zamanda Türk - Bulgar dostluğu için de filiyat bekliyoruz. Halefi Andre Toşefin bu hususdaki bütün sözleri mesef yalnız lâfta kalmıştı.

MEMDUH TEZEL

Amerika sahillerinde kaçakçı filosu

Boston 28 (A.A.) — Noele mahsus alkollü kaçak içkileri taşıyan bir takım gemilerden mürekkeb bir filonun teşekkülü olarak ortaya çıkması içki yasağının kaldırılmasındanberi görülen en büyük kaçakçılık hâdisesi olup Nouvelle Angleterrein sahil muhafazasına aid bütün vesaitinin seferber edilmesini intac etmiştir. Millî bayram olmasına rağmen bütün sahil muhafızlarının izinleri iptal edilmiştir.

Kaçakçıların filosu takriben sekiz gemiden mürekkeb olup 74 mil açıkta bulunmaktadır. Bu gemilerin yanında yedi rış kanoları da vardır.

Japon İmparatorunun bir oğlu oldu

Tokio 28 (A.A.) — İmparatoriçe bir erkek çocuk doğurmuştur.

1936
Cumhuriyet
Almanagı
Fiati 1 Lira

Her medeni adamın evinde bulunması lâzım gelen üç eser vardır: Lûgat, Ansiklopedi, ve bir almanak.

Türkiyede yalnız bir Almanak çıkar:
CUMHURİYET ALMANAGI

Almanak, bir insanın binlerce, yüz binlerce kitab karıştırarak bulamıyacağı şeyleri bir araya toplayan küçük bir ansiklopedidir. Türkiye ve dünyaya aid günlük bilgi ihtiyaçlarınızı ancak almanakta bulabilirsiniz.

" Cumhuriyet almanağı " bu sene geçen seneki ile kıyas kabul etmiyecek derecede zengin, ve güzel olacaktır. Renkli tabloları, Dünya haritaları, grafikler, yüzlerce resim ve saire.

PEK YAKINDA ÇIKIYOR

Cephelerde dün yeni bir şey olmadı

Habeş ve İtalyan orduları büyük ve kat'î çarpışma için hazırlanıyorlar

Habeşler İtalyanların geri çekildiğinde hâlâ ısrar, İtalyanlar da tekzibde devam ediyorlar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

General Graziani ile Ras Nasibunun orduları çarpışmağa hazırlanmaktadır.

İtalyanın kararı

Asmara 28 — Genel olarak düşünüldüğüne göre İtalya yağmur mevsiminden evvel Habeş meselesini halletmek arzusundadır.

İtalyan resmî tebliği

Roma 28 (Özel) — Propaganda Bakanlığı tarafından bugün neşredilen 57 numaralı tebliğ şunları bildirmektedir:

«Birinci kolordu cephesinde Makalle ile Dolo arasındaki mevzilerin takviyesi tamamlanmıştır.

Mariotti kolu temizleme işlerine devam etmektedir.

Cenub cephesinde tayyarelerimiz Gorrahai mıntakasında faaliyet göstermişlerdir.

Habeşler, hâlâ İtalyanların çekildiğinden bahsediyorlar

Adisababa 28 (A.A.) — İtalyan kuvvetlerinin Ogaden ve Tigre cephelerinde geriye çekilmeleri derin bir tesir yapmıştır. Salâhiyettar çevenler bu geriye çekilmenin sarih sebeblerini araştırmaktadırlar.

Zannolunduğuna göre İtalyanlar, Tigre cephesinde piştar kuvvetlerile dümdar kuvvetleri arasındaki irtibatın kesilmesinden korkmaktadırlar. Zira, İtalyan müfrezeleri, Habeşler tarafından mütemadiyen iz'ac edilmektedir.

Ogadende ise, İtalyanlar, Ras Destanın, İtalyan kuvvetlerinin arkalarına ve yahud sol cenahına taarruz etmesinden endişe ediyorlar.

Umumiyetle sanıldığına göre, Mareşal Badoglio gelir gelmez, harekâtın tabiyesi değişecektir.

Yeni İtalyan Başkumandanı

Londra 28 (Özel) — Doğu Afrikasındaki İtalyan ordularının yeni başkumandanı Mareşal Badoglio bugün Masavvaya varmış ve Mareşal de Bono tarafından karşılanmıştır. Yeni başkumandan trenle doğru Asmaraya hareket etmiş, fakat yarıyolda tren bozulduğundan, yoluna otomobille devam etmek mecburiyetinde kalmıştır. Mareşal de Bono Mareşalin geldiği vapurla İtalyaya hareket etmiştir.

İtalyanların tekzibi

Roma 28 (Özel) — Propaganda Bakanlığı Habeş muzafferiyetlerine dair yabancı ajanslar tarafından verilen bütün haberleri kat'î surette tekrar tekzib etmiştir.

Bakanlık İtalyanların halen süel hazırlıklar yapmakla meşgul olduklarını ayrıca temin etmektedir.

İtalyanlara göre Habeşlerin akim kalan çevirme plânı

Dolo 28 (A.A.) — Stefani Ajansından:

Öğrenildiğine göre Habeşlerin Somali cephesindeki sevkulceyş plânları, Kenya ile Vebe - Şebeli nehri arasındaki İtalyan Somalisini işgal etmekti. Ras Destanın kıt'alarının hedefi Cuba nehri ve Dolo şehrini takib ederek ve çevirme hareketlerile yukarı Vebe - Şebeliyi zapt ve İscia Baida Baidra ile Basacali işgal ederek İtalyan hatlarını yarmaktı. Habeş kıt'alarının bu hareketini bilhassa Cuba nehrile Doria kanalını Vebe - Şebeliye bağlıyan kervan yolları kolaylaştıracaktı.

Habeşler, Ras Destanın taarruzu karşısında İtalyanların mukabelede bulunmak üzere Ogaden hattını boşaltacaklarını ümid ediyorlardı. Diğer taraftan Ras Nasibu, Gorrahaiyi istirdada ve Kallafo ile Ghelleddi yakınında Ras Destanın kıt'alarına iltihaka teşebbüs edecekti. Bu sevkulceyş plânı, Harrarı Ciciga ve İngiliz Somalisine ve Cibuti - Adisababa demiryoluna rapteden yolları tehdid eden İtalyan ileri hareketini durdurmağı istihdaf ediyordu.

Habeşler, esas itibarile toprağın ve havanın İtalyanlara çıkaracağı müşkülle re güveniyorlardı.

Toprak ve hava, İtalyanlar için birer mania olacaktı, sarp arazi boyunca ilerlemek mecburiyetinde kalacaklardı. Bu son günlerde Lamma Şillindide yapılan hareketler, Habeşlerin bu plânını suya düşürmüştür.

Gene bir hava - kara muharebesi

Roma 28 (A.A.) — Asmaradan bildirildiğine göre, bazı keşif uçakları, Aşiangi gölü bölgesinde 50 kadar aşikâr birçok gizli çadırın mevcudiyetini görmüşlerdir.

İtalyan uçakları binlerce Habeş askerleri tarafından tüfek ateşile karşılanmışlar ve mitralyözlerle mukabele etmişlerdir. Habeşler ağır zayiat vermişlerdir.

İtalyanlar İngiliz silâhları iğtinam etmişler

Mogadişio 28 (A.A.) — İtalyan kuvvetleri tarafından Lamma Şilindide yapılan harekât esnasında, bunlar, tim sahlarla dolu bir bölgeden geçmişlerdir. İlerliyebilmek için İtalyanlar sal ve daha sair nakil vasıtaları kullanmağa mecbur kalmışlardır. İki gün içerisinde, su batlar, çok manialı bir arazi üzerinde 100 kilometrodan fazla yol gitmişlerdir.

Lmma Şilindide iğtinam edilen harb levazımının büyük bir kısmının İngiliz mamulâtından olduğu kaydedilmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisi genyön kurulunun kararları

Ankara 28 (A.A.) — Cumhuriyet Halk Partisi genel sekreterliğinden tebliğ edilmiştir:

Bugün toplanan C. H. P. genyön kurulu aşağıdaki kararları vermiştir:

1 — Manisa Şarkurulundaki vaziyeti Parti bakımından incelemiş ve bu durumun düzeltilmesini karar altına almıştır.

2 — Sivas ilyön kurulunun ölen değerli başkanı yerine yeniden seçilmiş olan Erzincan saylavı Hikmet Işığın yeni ödevi kabul edilmiştir.

Yüksek Sıhhat Şûrasının toplantısı

Ankara 28 (A.A.) — Yüksek Sıhhat Şûrası bugün Sıhhat Bakanımızın başkanlığında toplantılarına başladı.

Görüşülecek şeyler, muhtelif mahkemelerden ihtibar için verilen işlerle gıda maddelerinin boyanmasına aid talimatın değiştirilmesine dair bir teklif ve memleketin sarî ve salgın hastalıklar vaziyetidir.

Romanyada bu sene kuraklık var

Yaz mevsiminde devam eden kuraklık neticesi Romanyada Basarabya çevresinde müthiş bir kuraklık hâsıl olmuştur. Bunun neticesi Romanya hükûmetile diğer birçok hususî teşekküller o havalideki çocukları açlık ve sefaletten kurtarmak üzere başka mıntakalara nakletmeğe başlamışlardır. Resmimiz bu zavallı çocuklardan bir kısmının trenle yola çıkarıldıklarını göstermektedir.

Cephelerde son durum

Süel muharririmizin görüş ve mütaleaları

Dün gelen haberler içinde, bizim heyecanlı Habeş zaferlerine inanmıyan dünkü mütalealarımızı cerh ve tehzib edecek hiçbir şey yoktur. Yalnız Adisababadan gelen bir telgraf diyor ki:

«İtalyan kuvvetlerinin Ogaden ve Tigre cephelerinde geriye çekilmeleri derin bir tesir uyandırmıştır; ancak salâhiyettar mehafil, bu geriye çekilmenin sarih sebebleri ne olabileceğini araştırmaktadırlar.»

Bizim fikrimizce, Adisababadaki salâhiyettar mehafil, nekadar araştırırlarsa araştırsınlar, bu sebebleri bulamıyacaklardır. Çünkü, onların bildirdikleri geri çekilme hareketleri, İtalyanlar tarafından şiddet ve kat'iyetle tekzib edilmektedir. Ve görünüşe nazaran, dünkü yazımızda uzun uzadıya anlattığımız gibi, İtalyanların durup dururken Makalleden Adigrata çekilmelerine ve Ogadende panik yaparak dörtnala kaçmalarına hiçbir sebeb yoktur. Çünkü, şimalde Tigre cephesinde, Habeşler İtalyanları tehdid ve ricate mecbur edecek hiçbir harekette bulunmamışlardır. Habeş, kısmı küllisi Makalleden çok uzaktadır. Makalle etrafında ve hatta gerilerindeki Habeş çeteleri ise, Makalle ve civarındaki iki kolordudan fazla İtalyanı geri çekilmeğe icbar edemezler. Zaten Röyterin Habeşistandaki muhabiri de İtalyanların Makalleyi tahliye ettikleri haberinin teeyyüd etmediğini bildirmiştir.

Cenuba gelince, burada da, İtalyanları her tarafta panik yaptırmağa sevkedecek büyük bir muharebe olmamıştır. Dolo şimalindeki çarpışmayı İtalyanlar biz kazandık diyorlar. Habeşlerin de aksi iddiada bulundukları tabiidir. Habeşlerin iddiasını kabul etsek dahi 1500 Habeşli ile aşağı yukarı o kadar İtalyan arasında vuku bulan küçük bir muharebenin, 300, 400, 450 kilometro uzaktaki İtalyan kolları üzerinde böyle müthiş bir tesiri olamaz. Habeşler, İtalyanlar panik yapıp kaçtıktan sonra Gorrahaiyi ve Gerlogubiyi almak üzere olduklarını bildirmişlerdi. Fakat hâlâ alamamış olacaklar ki sesleri çıkmıyor. Hakikati halde, Gorrahai ve Gerlogubideki İtalyan kuvvetlerinin durup dururken panik yapmasını aklıselim almaz; çünkü burada muharebe olmamıştır. Biribirinden yüzlerce kilometro uzaktaki İtalyan kuvvetleri arasında panik olabilmesi için hiç olmazsa Habeşlerin büyük ve kuvvetli bir taarruz yapmaları lâzım gelirdi. Halbuki Habeş membaları, böyle bir taarruzun yakında yapılacağını söylüyorlar. İtalyanlar, Habeşlerin başlamamış taarruzlarından korkup kaçacak değiller ya...

O halde, bu haberler nereden çıktı? Bize öyle geliyor ki Ogadendeki Habeşler, bir İtalyan keşif müfrezesine baskın yaparak bunu panik halinde kaçırmışlardır. Bu küçük muvaffakiyet haberi Ogadenden Adisababaya varıncıya kadar, büyüye büyüye bütün İtalyan cenub ordusunun panik yaptığı ve kaçtığı şeklini almıştır. Habeşistan gibi iptidaî memleketlerde böyle şeyler olagandır.

İtalyan ordusu, şimalde Makalleden cenuba Dessieye doğru ilerilemedikçe, cenubda ise Harrar - Ciciga hattına taarruz etmedikçe büyük muharebeler vukuu ihtimali çok azdır. Büyük muharebeler olmayınca da büyük mağlûbiyetler ve panik halinde ricatler olmaz. Bizim fikrimizce, Mareşal Badoglio, acele etmeğe mecbur olan İtalyan politikasının tazyikile yakında harekâtı hızlandıracaktır. O zamanı bekliyelim.

Fransız kabinesi tehlikeyi atlattı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Celse açılınca başkan Buisson, tatil zamanında ölen ilk saylavın hatırasını anmış, bundan sonra 70 kadar saylavın söz almak istediğini bildirmiştir. Bunun üzerine Başbakan Laval ayağa kalkmış ve kürsüye çıkarak herşeyden evvel frangı korumak lüzumunu izah ettikten sonra, evvelâ finansal işlerin müzakere edilmesini ve bütün diğer meselelerin geriye bırakılmasını istemiştir.

Radikal sosyalistler Başbakanın bu isteğine arka olmuşlardır.

Sosyalist partisi lideri Leon Blum buna itiraz ederek cumhuriyet müessese lerinin korunması lüzumunu ileri sürmüş ve hükûmeti şiddetle tenkid etmiştir.

Başka birçok saylavlar da söz alarak leh ve aleyhte söz söylemişlerdir.

Neticede Başbakan Laval yeniden kürsüye çıkarak hükûmeti ntam bir otorite sahibi olması lüzumunu hatırlatmış ve herşeyden evvel finansal meselelerin müzakeresini istemekte ısrar ederek itimad meselesini öne sürmüştür.

Başbakanın teklifi reye konmuş ve 225 e karşı 345 reyle kabul edilmiştir.

Parlamento mehafilinde temin edildiğine göre, sol cenah partileri arasında müttehid bir cephe kurmak için yapılan konuşmalar itilâfla neticelenmediğinden Laval kabinesi tehlikeyi atlatmıştır.

Şehirde öğleden sonra bir darbei hükûmet hazırlandığına dair bazı yayıntılar çıkmışsa da tahakkuk etmemiştir.

Fransadan altın çıkışı

Paris 28 (A.A.) — Dün Havredan Nevyorka 385 milyon frank kıymetinde altın sevkedilmiştir.

Sanayi hayatımızda yeni merhaleler

Başbakan Bursa ve Gemik fabrikalarının dün temelini attı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ket karşısında bunu anmak bir borcdur.

Merinos fabrikası, Bursa ve etrafı için güttüğümüz gayeyi canlandıracaktır. İyi ince ve uzun yün kendi topraklarımızda istihsal edilecek. Emek verdik, daha da vereceğiz.

En iyi yünü yurd içinde yetiştireceğiz. Fabrikanın, yün yetiştirme ve işleme gibi iki cephesile endüstri ve ziraat bakımından varlığını öne koymuş oluyorum. Üç buçuk milyon lira sarfedeceğiz ve üç milyon küsur kilo yün işliyecektir. 16 bin eğirme iği, 6700 katlama iği bulunacaktır. Bizde şimdiye kadar yıkama ve bükme tarzında iplik yapılıyor ve bundan kumaş dokunuyordu. Bu fibrikada yıkanmamış yapağıdan iplik çıkarıp kumaş yapacağız. Bu ameliyelerin hepsini memlekette bu fabrika ile kurmuş oluyoruz.

Arkadaşlar, bu fabrikayı da Ekonomi Bakanının uğurlu ve verimli elile ve Sümer Bankın saat gibi işliyen elile vücude getireceğiz. Herhangi bir fabrikanın temel atma töreninde bulunmak bir zevk değildir. Çünkü temel atışile kuruşu tamamlamak ve eseri vücude getirmek arasında çok çetin hatta asırlar geçen mücadeleler, savaşlar vardır.

Cumhuriyet taahhüdlerini daima yerine getirmiştir. Bunu da yerine getireceğiz. Şimdi temlini atıyoruz. 1937 de küçük bir şehir gibi etrafına nurlar saçarak işliyecektir. Hep beraber yurdun bayındırlığı için cumhuriyetin ve Atatürkün her sahada mütemadi eserler vücude getirmekte olduğunu hatırdan çıkarmıyalım.

İzmitteki kâğıd fabrikası iki aya kadar işliyecektir. Üç buçuk milyon liraya mal oluyor. Bir saat sonra başka bir yerde bir milyon lirayı geçen bir fabrikanın da temelini atacağız. Yarın öbürgün sanayi programımızda dahil Zonguldakta iki fabrikanın törenini, Ankaraya dönerken kurulacak demir fabrikalarının yerlerini göreceğiz. Şimdiye kadar yapılanlardan haric, bir hafta içinde temeli atılan, işlemeye başlıyan ve başlanacak olanlar için 25 milyon lira sarfedilecektir. Bu eserlerle yurdda yapıcılığa daha canlı ve daha kuvvetli misaller aranabilir mi? Yaşasın cumhuriyet, yaşasın Atatürk.»

Başbakan kürsüden indikten sonra temel atılan çukurun yanına gelerek temele konulacak yazıyı imzaladılar.

Yazı şudur:

«Başbakan İsmet İnönü Sümer Bankın kurduğu ilk Türk Merinos fabrikasının temelini burada attı.» 28-11-1935

Bu arada fabrikanın burada kurulmasile Merinosçuların ayağına gelmiş olduğunu öne koyarak karşılığında Merinos istediklerini söylediler ve fabrikanın 1937 de behemehal açılmış bulunacağını Sümer Bank genel direktörüne tekrar lattılar.

Bundan sonra Başbakanımız temele indi ve alkışlar arasında elindeki mala ile birkaç parça harç attı. Müteakiben İsmet İnönünün refikaları ve Ekonomi Bakanımızla Bursa Valisi de temele harc attılar.

Bu fabrikanın yurdda Merinos yetiştiriciliğinin gelişmesi bakımından çok büyük bir önemi olduğundan Başbakanımız temel atılan yerde bu işe karşı da derin bir ilgi ile bağlı olduklarını göstermişlerdir. Çiftliğinde Merinos yetiştiren Bursa Belediye reisi Cemil Özle konuşarak kaç senedenberi Merinos yetiştirdiğini kendisine sormuş, Belediye reisi 9 senedenberi yetiştiricilik yaptığını ve bundan yurd hesabına büyük bir zevk duyduğunu söylemiş; hatta bazı müsabakalarda yetiştirdiği Merinosların birinciliği kazandığını ilâve etmiştir.

İpekiş fabrikasından Gemliğe hareket

Başbakanımızla Ekonomi Bakanımız ve diğer zevat buradan doğruca İpekiş fabrikasına gitmişler ve fabrika şefleri tarafından karşılanarak büküm, dokuma, apre ve boya dairelerini birer birer gezip izahat aldıktan sonra otomobillerle saat 11,30 da Gemliğe hareket etmişlerdir.

Başbakan Gemlik fabrikasının temelatılma törenine giderken

Gemlik yolu üzerindeki Gencali köyünde Başbakanımızla Celâl Bayarı köylüler ve Parti mensubları karşılamışlar ve alkışlıyarak selâmlamışlardır.

Sun'i ipek fabrikasında

Buradan Gemliğin yanıbaşındaki eski tersaneye giden Başbakanımız orada gene Sümer Bank tarafından kurulacak sun'î ipek fabrikasının temeli atılacak olan yerde otomobillerinden inerek halkın çok candan alkışları arasında kürsünün bulunduğu yere doğru ilerlemiştir.

Hemen bütün Gemlik halkı bu sevinçli günü kutlulamak için burada toplanmıştı desem mubaleğa değil.. Tersanenin zeytinli tepelere yaslanan kadife rengi yamacları karınca gibi kaynaşan ve sevgili Başbakanı yurdları için pek uğurlu olan bugünde görmeğe koşan kadın erkek, mektebli, genc, ihtiyar binlerce

Başbakan İstanbul Dolmabahçe sarayında Vali ile ekmek işini görüşüyor

Gemlikli ile dolmuştu. Bu güzel manzaradan yalnız Başbakanımızla Ekonomi Bakanımız değil oradakiler ve hepimiz mütehassis olmuştuk..

Önce kürsüye Gemlik C. H. Partisi başkanı doktor Ziya çıktı. Canlı ve özlü bir söylevle Gemliğin bu mutlu gününü yaratan büyüklerimize Gemliklilerin saygı ve sevgilerini bildirdi ve buna fabrikanın Gemliğe vereceği ekonomik verimi anlattı. Sonra, Başbakanımız sürekli alkışlar ve yaşa! varol!», (daha bir çok İnönü yaratacaksın!) sesleri arasında kürsüye çıktı.

Fakat bu sırada küçük bir mektebli kız da kürsüye çıkmış bulunuyordu. Önce aziz Başbakanımız bu minimini yavruya söyletti. Onun sözlerini büyük bir dikkatle dinledi, sonra kendisini okşadı ve şu söylevi verdi:

Başbakanımızın söylevi

«Sevgili vatandaşlarım,

Gemlikte, sun'î ipek fabrikasının temelini atmak için toplanmış bulunuyoruz. Atatürk bu fabrikaya Sunğipek adını verdi. Bu ad eski türkçe bir kelimedir.

Yeni kurulan fabrika memleketin esaslı ihtiyaclarından birine cevab verecektir. Eskisine nazaran azalan ipek istihsalâtımız cumhuriyet devrindenberi yeniden artmaktadır. Türkiye yakın bir ileride, bellibaşlı ipek memleketlerinden biri olacaktır.

Sun'î ipek yapmak için kurulan bu fabrika, yurd içinde halis ipek sarfiyatını da artıracaktır. Dünyanın her tarafında yapılan tecrübeler bu sonucu vermiştir. Ucuz para ile tedarik edilebilen sun'i ipek kumaşlar, halka ipek giymek zevkini tattırır. Bu sanayiin müstakbel inkişafı, memleket ekonomisi üzerinde de güzel tesirler yaratacaktır.

Bu fabrikayı bir buçuk milyon lira sarfile yapacağız, senede 300,000 kilo sun'i ipek kumaş çıkaracak olan bu fabrika şimdiki dahilî istihlâk ihtiyacını karşılamış olacaktır. Fakat sarfiyatın yakında artması ihtiyacı çoğaltacak iki misline çıkaracaktır. O zaman biz de hemen bir fabrika daha kuracağız. Bu borcumuzdur.

Sun'i ipeğin trikotaj ve çorabcılıkta da faydası büyük olacaktır.

Biraz evvel üç buçuk milyonluk bir fabrikanın temelini attık, şimdi de mamur bir yurd parçasında yeni bir eserin temelini atıyoruz. Bunun Gemlik için hayırlı olmasını dilerim.

Halkın muhabbetlerinden çok müteassisim. Atatürke sevginizi iletmek vicdanî vazifem olacaktır. Atatürkün de bundan çok mütehassis olacağını müjdeliyebilirim.»

İsmet İnönü, burada da ayni neş'enin verdiği derin bir zevk ve heyecanla konuşuyordu. Bilhassa Gemliklilerin coşkun gösterileri önünde daha çok neş'eli görünüyordu.

Başbakanımız mütemadiyen alkışlanan söylevini bitirdikten sonra gene fabrikanın temeline konacak kâğıdı imzaladı. Ekonomi Bakanımızla diğer zevat ta imzaladıktan sonra temele gidildi. Önce İsmet İnönü müteakiben refikaları ve Ekonomi Bakanile diğer zevat temele harç koydular. Buradan ayrılış, girişten daha çok heyecanlı gösterilere sahne oldu. Yolu, sağlı sollu sımsıkı bir şekilde ören Gemlikliler Başbakanımızı bir daha görmek ve bir daha alkışlamak için adeta birbirlerile yarışıyorlardı. Kadın erkek binlerce Gemliklinin bu mahşerî kalabalığı arasından güçlükle çıkıldı. Başbakanımız ve maiyetlerindeki zevat kasabadan geçerek otomobillerle Belediyeye gittiler. Buradan iskeleye gelen Başbakanımızla Ekonomi Bakanımız kendilerini uğurlıyanların birer birer ellerini sıkarak Ertuğrulun motörüne binerek yata gitti. Kendilerini Bursa Valisi Şefik Soyerle süel komutan General Salim Cevad yata kadar teşyi ettiler.

Başbakanımız yatın güvertesine çıkarak iskeleyi ve sahilleri simsiyah bir şerid gibi dolduran Gemlik halkını evvelâ elile sonra da mendilini sallıyarak hararetle selâmladılar. Ertuğrul yatı bir müddet iskele açığında durduktan sonra yavaş yavaş hareket ediyordu. Gemlikteki fabrikalar devamlı düdük seslerile Gemliğin aziz konuklarını uğurluyorlardı. İskeleyi kuşatan binlerce halkın (Yaşa! Varol!) sesleri Marmarada akisler yaparak enginlere dağılıyordu.

Vapurda

Yat, Bozburuna kadar durgun ve oradan itibaren hafif dalgalı bir denizde İstanbula doğru yol alıyordu.

Başbakanımızla maiyetlerindeki zevat öğle yemeğini yatta yediler. Bir aralık İsmet İnönü güverteye çıkarak sahilleri seyrettiler ve Ekonomi Bakanile birlikte ellerindeki hartayı tetkik ettiler. Biraz sonra da İstanbul gazetelerini gözden geçiriyorlardı. Mudanya mütarekesinin imzalandığı binaya aid yazılar üzerine İsmet İnönünün bu hatıraları yeniden canlanmıştı ve yeniden kendilerine bazı hatıralarını anlatıyorlardı.

İstanbulda

Saat 18 de yat İstanbula geldi ve Dolmabahçe açığına demirledi. Sakarya motörile Vali Muhittin Üstündağla saylavlar, hükûmet ve Parti erkânı ve diğer bir motörle de şehrimizdeki bankalar ve malî müesseseler müdürleri yata geldiler. Başbakanımızla Ekonomi Bakanımız karşılıyanların ellerini sıktıktan sonra hep birlikte Sakarya motörüne geçtiler ve saraya girdiler.

Bugünkü tören

Başbakan General İsmet İnönü bugün de öğleden sonra saat 3 te Paşabahçede hazırlığı bitmiş olan cam ve şişe fabrikasının açılış törenini yapacaktır.

General İsmet İnönü şehrimizden Zonguldağa giderek, çalışmağa ve ilk mahsullerini vermeğe başlıyan Sömikok fabrikasının açılma törenini yapacak ve Ankaraya dönüşte müstakbel demir fabrikasının yerini görecektir.

Korku?

M. M. Vekâleti Tekaüd Şubesinde işleri bitenler

Okuyucularımıza kolaylık

Askerî tekaüd şubesinde işiniz varsa bize bildiriniz, takib ve intac ederiz

Şu cetveli doldurarak gönderiniz:

1 — Müracaat eden zatın muvazzah adresi:

.....

.....

.....

2 — Niçin müracaat edildiği:

.....

.....

3 — Evrak son defa olarak hangi makamdan, hangi tarih ve numara ile tekaüt şubesine gönderilmiştir?

.....

.....

.....

4 — Zabit ise sicil veya kayit numarası, sınıf ve rütbesi nedir? Ve hangi kıt'adan tekaüt edilmiştir:

.....

.....

.....

Muameleleri Tekaüd Şubesince ikmal edilerek resmî senedleri Muntazam Borçlar Müdürlüğüne gönderilenlerin listeleri:

Sakat efrad kısmı

Mehmed oğlu Oiro Mehmed Ankara emvalinden resmî senedi 34161 No. 7/11/935

Ahmed oğlu Hasan Sivrihisar emvalinden resmî senedi 31591 No. 8/11/935

Salih oğlu Mustafa Yozgad emvalinden resmî senedi 31722 No. 8/11/935

Salih oğlu M. Celâlettin Fatih emvalinden resmî senedi 31175 No. 8/11/935

Hüseyin oğlu Mustafa Akhisar emvalinden resmî senedi 31637 No. 8/11/935

Osman oğlu Selim Susurluk emvalinden resmî senedi 32362 No. 8/11/935

Emin oğlu Mehmed Yusufeli emvalinden resmî senedi 29350 No. 14/11/935

Ali oğlu Osman Daday emvalinden resmî senedi 32050 No. 14/11/935

Durmuş oğlu Abdurrahman Mersin emvalinden resmî senedi 32173 No. 14/11/935

Hüseyin oğlu Ali M. Kemalpaşa emvalinden resmî senedi 32481 No. 14/11/935

Mustafa oğlu Hüseyin Balıkesir emvalinden resmî senedi 32569 No. 14/11/935

Ali oğlu İbrahim İzmit emvalinden resmî senedi 32547 No. 14/11/935

Mustafa oğlu İsmail İnegöl emvalinden resmî senedi 32803 No. 14/11/935

Hüseyin oğlu Murtaza Elâziz emvalinden resmî senedi 32805 No. 14/11/935

Süleyman oğlu Hüseyin Fatih emvalinden resmî senedi 33262 No. 15/11/935

Ali oğlu Mehmed Çankırı emvalinden resmî senedi 33233 No. 15/11/935

Süleyman oğlu Mehmed Adana emvalinden resmî senedi 33335 No. 15/11/935

Ali oğlu Hacı İbrahim Uluburlu emvalinden resmî senedi 33506 No. 15/11/935

Ali oğlu Mehmed Uluburlu emvalinden resmî senedi 33503 No. 15/11/935

Efrad yetim kısmı

Ali oğlu Osman ailesi Balıkesir emvalinden resmî senedi 32935 No. 7/11/935

Hüseyin oğlu Şaban ailesi Bayramiç emvalinden resmî senedi 32033 No. 7/11/935

Mustafa oğlu Ali ailesi Mut emvalinden resmî senedi 32286 No. 7/11/935

Ali oğlu Mustafa ailesi Ermenek emvalinden resmî senedi 32699 No. 7/11/935

Mustafaoğlu İsmail ailesi Balıkesir emvalinden resmî senedi 33335 No. 7/11/935

Hüseyin oğlu Mehmed ailesi Terme emvalinden resmî senedi 230443 No. 12/11/935

Sübaylar yetim kısmı

Binbaşı Hüseyin Safi ailesi Tekirdağ emvalinden resmî senedi 32633 No. 11/11/935

Yarbay A. Şevki ailesi Üsküdar emvalinden resmî senedi 33108 No. 11/11/935

Yarbay A. Raif ailesi Kadıköy emvalinden resmî senedi 34300 No. 13/11/935

Albay Nuri ailesi Ankara emvalinden resmî senedi 34171 No. 13/11/935

Yarbay Habib ailesi Bursa emvalinden resmî senedi 23895 No. 13/11/935

Binbaşı Şerefettin ailesi Üsküdar emvalinden resmî senedi 34086 No 14/11/35

Binbaşı Süleyman Sabri ailesi Üsküdar emvalinden resmî senedi 34361 No. 14/11/935

Albay Hüsamettin ailesi Kadıköy emvalinden resmî senedi 32610 No 19/11/35

Yüzbaşı Eşref ailesi Konya emvalinden resmî senedi 34280 No. 11/11/935

Yüzbaşı M. Sadık ailesi Sarayköy emvalinden resmî senedi 34235 No 11/11/35

Teğmen Y. Hicri Erdemir ailesi Amasya emvalinden resmî senedi 34696 No. 18/11/935

Teğmen Hamdi ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 33963 No. 18/11/935

Yarbay İbrahim ailesi Adapazarı emvalinden resmî senedi 34946 No 19/11/35

Teğmen Cemal ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 34460 No. 19/11/935

Tabur kâtibi Muammer ailesi Antalya emvalinden resmî senedi 32793 No. 7/11/935

Hesab memuru Ahmed ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 33287 No. 14/11/935

Tüfekçi Mehmed ailesi Bartın emvalinden resmî senedi 33628 No. 19/11/935

Güverte binbaşı M. Emin ailesi Üsküdar emvalinden resmî senedi 34392 No. 13/11/935

Çarkçı ön yüzbaşı M. Hilmî ailesi Beyoğlu emvalinden resmî senedi 34961 No. 19/11/935

Sanayi binbaşı Süleyman ailesi Kadıköy emvalinden resmî senedi 34762 No. 19/11/935

Atinada «Kahrolsun Kral» sesleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Kralın bu talebi üzerine Kondilis heyeti Bakanları toplıyarak ilân edilecek olan meselesini konuşmağa başlamış, fakat bu konuşma Bakanları ikiye ayırmıştır. Bir kısmı umumî affın lehinde, bir kısmı da aleyhinde bulunmuşlardır. Bu suretle kabine birisi Kondilisin, diğeri de Dış Bakanı Teodokisin başkanlıklarında iki grupa ayrılmıştır. Her iki grup saatlerce süren konuşmalardan sonra birleşerek Kral ile görüşmüşler ve nihayet mart isyanının asıl müsebbibleri Venizelos, Plâstiras, Amiral Demestikas ve General Kamenosun aftan istisnası kararında birleşmişlerdir.

Kabinenin verdiği bu karar Kondilis ve Teodokis taraflarından ayrı ayrı Kral'a bildirilmiştir.

Kabine bundan sonra gene toplanmış ve resmî bir tebliğ neşretmiştir. Bu tebliğde Kralla kabine arasında ihtilâf çıktığı biraz kapalı bir şekilde bildirilmiştir.

Bu vaziyet karşısında Kral ne yapacak?

Bir rivayete göre Maksimos, yahud Demircis veya Rufasın riyasetinde bir iş kabinesi kurarak umumî af kararnamesini bu kabineye çıkartacaktır.

Bir şayiaya göre de kararnameyi Kondilis kabinesi çıkaracaktır. Kral bugün General Kondilisle görüşmüştür.

Kralla General Kondilis arasında ihtilâf çıkması Atinada mühim akisler uyandırmıştır. Bu meyanda Başvekâlet dairesi önünde çok kalabalık bir halk kütlesi tarafından tezahürat yapılmıştır. Tezahürat esnasında birçok kimseler «kahrolsun Kral, yaşasın Kondilis» diye bağırmışlardır.

Affı umumî meselesinden dolayı orduda karışıklıklar çıktığı söylenmişse de tahakkuk etmemiştir.

Kurşuna dizilen Bakanlar için

Atina 28 (A.A.) — 28 teşrinisani 1922 de kurşuna dizilen Başbakan Gunaris ve diğer Bakanlar için bugün kurşuna dizildikleri yerde bir ayin yapılmış ve bu ayinde Başbakan Kondilis, diğer hükûmet üyeleri, M. Çaldaris ve büyük bir kalabalık bulunmuştur. Ayinden sonra M. Çaldaris, hâdise mahallinde kurulacak bir kilisenin ilk taşını koymuştur.

Korku?

Petrol ambargosu tahakkuk ediyor

Ambargoya Fransa da razı oldu, Cenevrede İtalyanın tehdidlerine kulak asılmıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

mütaleasındadır. İtalyadaki süel hareketle, bir nevi tehdid teşebbüsü telâkki edilmekte ise de Milletler Cemiyeti kararlarının bundan müteessir olması ihtimali yoktur.

İngiliz - Fransız konuşmaları

Dün Paris ve Londradan gelen diğer telgraflar da bunu teyid etmektedirler.

Bu meyanda Londradan çekilen bir telgraf evvelki gün Lavalle Paristeki İngiliz elçisi arasında yapılan konuşmanın mevzuunu İtalyan - Habeş ihtilâfı ve bu meyanda petrol ambargosunun teşkil ettiğini haber vermektedir. Bu telgrafa göre Laval petrol üzerine ambargo konulmasına mümanaat etmemiştir. Bu itibarla 18 ler komitesinin önümüzdeki hafta içinde toplanması beklenmektedir.

Paris mahrecli diğer bir telgrafta da deniliyor ki:

«Dün M. Lavalle İngiliz büyük elçisi arasında cereyan eden görüşmelerin şu iki meseleye taallûk ettiği bildirilmektedir.

1 — İtalyaya yapılacak petrol ihracatı üzerine ambargo konulması ve 18 ler komitesinin toplantı tarihinin tesbiti.

2 — Fransanın Akdenizde İngiliz donanmasına yapacağı müzaheret.

Eko dö Pari gazetesine göre, İngiliz Dış Bakanlığı petrol ambargo meselesi İtalyanın İngiliz filosuna bir hücumunu intac ettiği takdirde, Fransanın ikinci meselede kat'î bir hattı hareket takınmasını istemektedir.

Londra hükûmeti, petrolü ne istihsal ne de ihrac eden ve buna binaen bu işte bir menfaati olmıyan Fransadan, kendi arzusuna ittiba etmesini bekliyor. Habeşistandaki son hâdiseler İtalyan kıtaatının bazı müşkülâtla karşılaştığını göstermeğe müsaid olduğundan, İngiliz hükûmeti anlaşmazlığın muslihane bir surette halli için bir program tesbitinde çok ileri gitmenin önüne geçmek arzusundadır.»

İtalya ne diyor?

Zecrî tedbirlerin petrole de teşmili tasavvurları karşısında İtalya ne yapıyor? Evvelki gece gelen telgraflar İtalyada süel müdafaa tedbirleri alındığını bildiriyorlardı.

İngiliz ajansına göre İtalyan kaynakları azamî ketumiyet muhafaza ettiklerinden, bu hareketlerin mahiyeti hakkında tafsilât alınamamıştır.

Bununla beraber,petrol ambargosunun İtalyan hükûmeti mehafilinde zannedildiğinden daha büyük bir endişe uyandırdığı anlaşılmaktadır.

Bir Fransız gazetesinin Roma aytarı bu münasebetle diyor ki:

«Bu tedbirler, bazılarının iddia ettikleri derecede geniş değildir ve azamî üç fırkanın seferber edilmesinden ibarettir.»

Romadan gelen bir telgraf haberi de İtalyan iptidaî maddelerini taktir etmek suretile, yılda 1,900,000 hektolitre ispirto istihsal edileceğini, kimya enstitüsünün, petrol ithaline lüzum bırakmıyacak millî bir madde keşfine çalıştığını bildirmektedir.

Cenevrede

Cenevre 28 (Özel) — Zecrî tedbirleri incelemek üzere kurulan finansal ve ekonomik tâli komiteler bugün ayrı ayrı toplanmışlar ve zecrî tedbirlerin tatbikinden elde edilen neticeleri tetkik etmişlerdir. Bunların memnuniyetbahş olduğu görülmüştür.

Finansal komite İtalyadan alacakları olan devletlerin bu alacaklarını tehir edemiyeceklerine ve bu gibi bir tehirin kredi açmaya muadil sayılacağına karar vermiştir.

***

İthalât müddeti bitti

İtalyaya karşı tatbik edilen zecrî tadbirlerin gümrüklere aid olan son saflası da dün akşam kapanmış, evvelce neşredilen kararname ile ithalât eşyasına verilen 18 günlük mühlet dün akşam bitmiş ve dün son İtalyan malları gümrükten geçmiştir. Binaenaleyh bu sabahtan itibaren memleketimize altın ve gümüsten maada gerek İtalya ve gerekse İtalyaya tâbi memleketlerden gelmiş hiçbir mal girmiyecektir.

Lirette muamele yok

Evvelki gün liret üzerinde bir fiat veren Paris borsası dün gene liretin tesçil edilmemiş olduğunu bildirmiştir. Nevyork ve Londra borsaları fiat vermedikleri gibi Türk borsasında da muamele olmadığından liret dün borsamızda da tescil edilmemiştir.

Hafriyata son verildi

Ankara 28 (Telefonla) — Muhtelif yerlerde yaptırılmakta olan hafriyat işlerine mevsim dolayısile nihayet verilmiştir.

Hafriyat neticelerini gösteren raporlar Müzeler umum müdürlüğüne gönderilecektir.

GÜNÜN BULMACASI

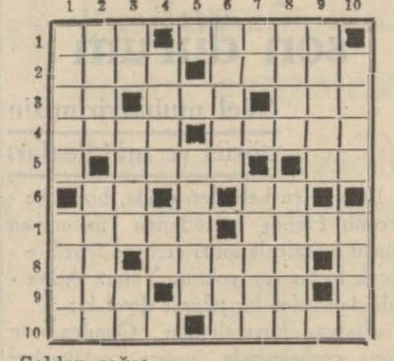

Soldan sağa:

1 — Asyada parçalanmak üzere olan bir memleket, onu yutmak istiyen devlet. 2 - Kâinat, at üzerinde oynanır ulusal Türk oyunu. 3 - Bir sıfat edatı, isyan eden, üye. 4 - ıkınmaktan emir, vekil. 5 - İstanbul Vilâyetinin kazalarından biri, arabca «su». 6 - «Li» nin kalınlaştırılmışı, midesi boş. 7 - Cadde - nin küçüğü, nehrin küçüğü. 8 - Yayla atılan, asil. 9 - Mektub zarflarına ve istidalara yapıştırılan, çorbaya konulan kokulu ot .10 - İş, toprağa kakılan küçük direk.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Kurum, büyükçe değnek. 2 - Düğmenin geçtiği yer, yumuşak şeker. 3 - Bir soru edatı, ziya, «ile» nin kısaltılmışı. 4 - Bir çeşid şarkı, beyaz. 5 - Fakat. 6 - Garibe, bakmaktan emir. 7 - Papalardan birinin ismi, cenubda bir vilâyetimiz. 8 - Ekin onunla biçilir, yemekten sonra yenen yemiş. 9 - Kanun. 10 - İneğin yavrusu, katırın babası.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	K	I	Ş	■	G	Ü	N	E	Ş	■
2	A	R	I	K	■	Y	A	L	A	N
3	R	A	K	I	■	E	R	İ	K	■
4	■	K	■	L	A	■	İ	M	A	N
5	B	■	K	■	K	A	N	■	■	U
6	A	S	A	K	İ	R	■	D	A	R
7	H	A	B	■	B	A	C	A	K	■
8	A	B	A	■	E	L	■	M	■	Z
9	R	A	■	I	T	I	R	■	Y	A
10	■	H	A	S	■	K	E	M	E	R

İstanbul Borsası kapanış fiatleri 28 - 11 - 1935

PARALAR

	Alış	Satış
1 Sterlin	620.	620.
1 Dolar	124	126.
20 Frantsız Fr.	167.	167.
20 Lire	165.	170.
20 Belçik Fr.	82.	84.
20 Drahmi	22	23 50
20 İsviçreaFr.	812.	815.
20 Leva	25.	25.
1 Florin	82.	84.
20 Çek kronu	95.	96.
1 Avusturya Şl.	22.	24.
1 Peçeta	16.	17.
1 Mark	33.	36
1 Zloti	22.	24.
1 Pengü	22.	24.
20 Ley	13.	14.
20 Dinar	52.	54.
1 Yen	32.	34.
20 İsveç kronu	31	32.
1 Türk altını	938.	939.
1 Mecidiye	52,50	53.
1 Banknot Os. B.	234.	235.

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	622.	621,75
Nev York	0.7939	0,7943
Paris	12.06	12.06
Milâno		
Brüksel	4.6955	4.6959
Atina	83.8780	83.8780
Cenevre	.,4575	.,4579
Sofya	64 3985	64 3975
Amsterdam	1.1732	1,1736
Pra	19.2082	19.2082
Vivana	4,2454	4,2454
Madrid	5,8186	5,8186
Berlin	1,9735	1.9733
Varşova	4.2260	4,2260
Budapeşte	4,5075	4,5075
Bükreş	102.07	102 07
Belgrad	34,855	34,855
Yokohama	.,76	2.76
Moskova	1088.75	1088 75
Stokholm	3.1183	3.1183

ESHAM

	Açılış	Kapanış
ş Bankası müessis		
„ „ name		
„ „ hamiline		
Anadolu D.M. %60	25,30	25,50
„ „ %100		
Tramvay		
Bomonti -Nektar		
Reji		
Aslan çimento		
Merkez Bankası		

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
.933 Türk borcu		
tahvili 1	25,05	25,05
„ „ 2	25,20	25,10
„ „ 3		
Ergani	95	95.
% 5 Sivas-Erzurum istikrazı Dahili		
% 5 Hazine		
% 2 Hazine		
it. Değirmencilik		
Şark Değirmenzilik		
Umum Sigorta		
İstanbul Telefon		

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Elektrik		
Tünel		
Rıhtım		
Anadolu I	43,05	43.25
„ II	43,05	43,05
„ III	43,05	43.25
„ Mümessili	43,30	43,40

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2½ tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9 ½ - 12» saatleri hakikî fıkaraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olunur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışlık telefon: 21044.

YENİ ESERLER

Perşembe

35 inci sayısı renkli ve 16 sahife olarak çıktı.

Zengin mündericatı arasında M. Turhan Tanın Kadının ezelî ihtirası isimli güzel bir yazısı, Reşad Nurinin Salgın isimli romanı, şiir ve fıkralar, resimli dünya haberleri vardır. Fiati 7,5 kuruştuer. Tavsiye ederiz.

Varlık

Edebiyat ve fikir mecmuası Varlığın 1 ilkkânun tarihli 58 inci sayısı makale, şiir ve hikâyelerle çıkmıştır. Ayrıca Vedad Nedimin bir piyesi tefrika olarak verilmektedir. Tavsiye ederiz.

Holivut

Holivutun 206 ncı sayısı güzel resimler ve en son haberlerle çıkmıştır.

ADEMİ İKTİDARA FORTESTİN

Görülmemiş ilâcdır. Genclik, dinclik ve yaşamanın zevkini verir. Belgevsekliğini geçirir.

İstanbul 5 inci icra memurluğundan:

İpotekten dolayı açık arttırma ile paraya çevrilmesine karar verilen ve yeminli üç ehli vukuf tarafından tamamına 1230 lira kıymet takdir edilen Süleymaniyede Elmaruf mahallesinde Kaptanpaşa sokağı 11-13 No. lı gayrimenkulün tamamı açık arttırmıya çıkarılmış olup 10/12/935 gününden itibaren şartnamesi herkesin görebilmesi için dairede divanhaneye asılarak ve 13/1/936 tarihine musadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul beşinci icra memurluğunda satılacaktır. Satış peşin para ile olup arttırmıya iştirak için %7 buçuk teminat akçesi alınır. Arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde satış yapılır. Bulmadığı takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere on beş gün temdid edilerek ikinci acık arttırma suretile 28/1/936 tarihine musadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar en çok arttırana ihalei kat'iyesi icra olunur. İcra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiblerinin dahi isbu gayrimenkuldeki haklarının ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarının müspet evraklarile beraber 20 gün içinde icra dairesine bildirmesi lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylastırılmasından haric kalırlar. Alâkadarların bu kanun maddesini gözönünde tutmaları ve ona göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin dairemizin 934/5512 No. lı dosyasına müracaatleri ilân olunur. (17053)

İstanbul asliye 2 nci ticaret mahkemesinden:

Mahkemece satılmasına karar verilen İstanbul İthalât Gümrüğü Eminönü antreposunda mevcud (741) kilo sikletinde iplik bükmeye mahsus makine ve vedek aksamı 4/12/935 carşamba günü saat 10 da satılacağından talib olanların tayin edilen gün ve saatte mezkûr antrepoda hazır bulunmaları ilân olunur.

Kadıköy icra dairesinden:

İbrahim ve Süleymanın şayian ve müştereken mutasarrıf oldukları Erenköyünde Göztepede Bağdad caddesinde eski 11 yeni 254-254 No. lı bahçeli hanenin izalei süyuu hakkındaki Kadıköy sulh hukuk mahkemesi ilâmına müsteniden izalei şüyuu için Kadıköy sulh icrasında tarihi ilândan itibaren tanzim kılınan ve 20 gün müddetle erbabı müracaate açık bulundurulan satış şartnamesinde yazılı şerait dairesinde ve peşin para ile 30/12/935 pazartesi günü saat 10 dan 12 ye kadar satılacaktır. Yevmi mezkûrda kıymeti muhammenesi olan 900 liranın %75 ini tutar talib çıkmadığı takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere müzayedenin 15 gün daha temdidile 14 kânunusani 936 salı günü saat 10 dan 12 ye kadar en çok arttırana ihalei kat'iyesi icra kılınacaktır. Mezkûr hanenin sabıka ve haliye, bina, evkaf, belediye borcları hissedarlarına ve rüsumu tellâliyesi satana ve ihale pulu müsterisine aiddir. İcra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesinin 4 üncü fıkrası mucibince ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların, hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evraki müsbitelerile 20 gün içinde icra deiresine bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanların satış bedelinin paylaşmasından haric kalacakları ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin dairemizin 935/1585 No. lı dosyasına müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur. (17059)

Kendinizi üşütünce ..

Başvuracağınız ilk tedbir

GRİPİN

Almak olmalıdır.

GRİPİN

Soğuk algınlığına, baş nezlesine ve diğer nezlelere, gripe, kırıklığa, üşütmekten mütevellid bütün ıstırablara karşı bilhassa müessirdir.

GRİPİN

En şiddetli baş ve diş ağrılarını derhal dindirir.

GRİPİN

Bel, sinir, romatizma ağrılarında hararetle tavsiye edilmektedir. GRİPİN, Radyolin diş macunu fabrikasının mütehassıs kimyagerleri tarafından imal edilmektedir.

Her eczanede bulunur.

Fiati 7,5 kuruştur.

İstanbul Komutanlığı

Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul Komutanlığı birlikleri ihtiyacı için alınacak olan 42 bin kilo nohuda verilen fiat makamca pahalı görüldüğünden 16/12/935 pazartesi günü saat 15,30 dadır. Kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen tutarı 5040 liradır. İlk teminat 378 liradır. Nümune ve şartnamesi hergün Komisyonda görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat mektub veya makbuzlarile ve 2490 numaralı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesaikle birlikte teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Fındıklıda Satınalma Komisyonuna vermeleri. (7564)

***

İstanbul Komutanlığı birlikleri için alınacak olan 45 bin kilo kuru fasulyeye verilen fiat makamca pahalı görüldüğünden 16/12/935 pazartesi günü saat 15 tedir. Kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen tutarı 7200 lira olup ilk teminatı 540 liradır. Nümune ve şartnamesi hergün öğleden evvel Komisyonda görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat mektub veya makbuzları ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle birlikte teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Fındıklıda Satınalma Komisyonuna vermeleri. (7565)

Kayseri sulh hukuk mahkemesinden:

Kayserinin Cumhuriyet mahallesinden İmam oğlu Osman vekili avukat Nacinin İzmit askerî hastanesi dahiliye doktoru binbaşı Raci Talib aleyhine açtığı 183 lira 12 kuruş ecrimisil davasının muhakemesinde davalunanın veri belli olmadığından ilânen tebligat yapılmasına mahkemece karar verildiğinden 25/12/935 gününde Kayseri sulh hukuk mahkemesine gelmesi veya bir mümessil göndermesi, aksi takdirde hakkında giyab muamelesi yapılacağı ilân olunur. (17081)

Kadıköy icra dairesinden:

Bir borcun temini istifası zımnında mahcuz olup satılarak paraya çevrilmesi mukarrer bulunan üç baş Kırım ineği 6/12/935 cuma günü 10 dan 11,30 a kadar Üsküdar Atpazarında açık arttırma ile satılacağından % 2 buçuk tellâliye resmi müsterisine aid olmak üzere taliblerin mezkûr gün ve saatte mahallinde bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur. (17061)

KAPALI ZARF USULİLE EKSİLTME İLÂNI

SUMER BANK

GENEL DİREKTÖRLÜĞÜNDEN:

1 — Nazilli basma fabrikası esas binaları inşaatı vahidi fiat esasile eksiltmeye çıkarılmıştır. Bu işlerin tahmin edilen bedeli 1.711.992 lira 35 kuruştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır:
a) Eksiltme şartnamesi.
b) Mukavele projesi.
c) Fennî şartname.
d) Hususî şartname.
e) Metraj ve keşif hulâsa cetveli.
f) Projeler.
İstiyenler bu evrakı 50 lira mukabilinde Sümer Bank Ankara şubesinden alabilirler.

3 — Eksiltme 25 birincikânun 1935 çarşamba günü saat 15,30 da Ankarada Ziraat Bankası binasında Sümer Bank merkezindeki Komisyonda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — a) Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 62.109 lira 77 kuruş muvakkat teminat vermesi.
b) Ehliyeti fenniye vesikası ibraz etmesi.
c) 2490 No. lı kanun mucibince teminat mektubu vermeğe salâhiyetli bir banka tarafından verilmiş 1.711.992 lira 35 kuruşluk bir işi hâlen yapabilecek malî bir iktidarda olduğunu mübeyyin bir şehadetname ibraz etmesi.
(b) maddesinde anılan ehliyeti fenniye vesikası banka tarafından teşkil edilecek bir heyet tarafından verilecektir. İstekliler bu gibi büyük işleri muvaffakiyetle bitirmiş olduklarına dair vesaiki en geç eksiltme tarihinden üç gün evvel bu heyete ibraz etmeğe mecburdurlar.

6 — Teklif mektubları yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat evveline kadar münakasa komisyonuna verilmiş bulunmalıdır. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet iha-le saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî sekilde kapatılmıs olması lâzımdır.

PAK YAGCI

S. HAYALOGLU

Istanbul Balıkpazar caddesi No. 10

TELEFON : 21530

Ticarethanemde satılan bilûmum malların pak ve hilesiz olduğunu sureti kat'iyyede temin ederim.

1 Kânunuevvel 935 den itibaren halihazırdaki fiatlara zam yapmaksızın % 10 tenzilât yapacağımı bildirir ve muhterem müşterilerimin teşritlerini beklerim.

Posta T. T. İstanbul Telefon İdare Heyetinden:

Muhammen bedeli C. İ. F. 3000 lira olan miktarlarile cins ve ölçüleri aşağıda yazılı aküler, plâkları ve redresörler açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 30/12/935 pazartesi günü saat 15 tedir. Şartnamesi parasız olarak Tahtakalede Telefon İdaresi Levazım Dairesinden alınabilir.

Eksiltmeye gireceklerin % 7,5 güvenme paralarile birlikte vaktinden evvel Satın Alma Komisyonuna gelmeleri.

300 aded 345×170×12 m. eb'adında müspet akü plâkları.
350 aded 345×170×10 m. eb'adında menfi akü plâkları.
32 amper saat siasında 16 elemandan mürekkeb 6 aded akü bataryası.

16 elemanlık akülerin 1,5-2,5 amper ile şarjlarına mahsus otomatik tertibatlı ve levhalı 4 aded redresör.

Bu redresörlerin biri 110 V. diğer üçü 220 voltluk şebekeden tağdiye edilecektir.

Muhammen bedeli C. İ. F. 14267 lira olan miktarlarile cins ve öl-çüleri aşağıda yazılı 4 kalem malzeme kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 30/12/935 pazartesi günü saat 15 tedir. Şartname ve nümuneleri parasız olarak Tahtakalede Telefon İdaresi Levazım Dairesinden alınabilir. Eksiltmeye gireceklerin % 7,5 güvenme paralarile birlikte vaktinden evvel Satın Alma Komisyonuna gelmeleri.

270 Km. çift bükülmüş kapalı bronz tel
7500 M. üç nâkilli santral teli.
1500 aded 2 nâkilli 1 metroluk telefon kordonu.
100 kilo kalaylı bakır toprak teli. (7207)

Dr. Ihsan Sami
Öksürük Şurubu
Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâcdır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur.

Operatör - ürolog
Dr. Mehmed Ali
İdrar yolları
hastalıkları mütehassısı. Köprübaşı Eminönü han Tel : 21915

İstanbul İkinci Bölge İskân Direktörlüğünden:

Trakyada göçmen evleri için sekiz bin aded 8-10 santimetro uzunluğunda pomel veya çıkar adi kalın menteşe ile kırk sekiz bin aded 7 santimetro uzunluğunda 2.3/4 numaralı pencere menteşesi ve yirmi dört bin aded dökme pencere mandalı 2/12/935 günü saat on dörtte İstanbul Vilâyetinde İskân Dairesinde toplanan Satınalma Komisyonu tarafından pazarlıkla satın alınacaktır. Bu menteşe ve mandallarını 5/12/935 perşembe gününe kadar Tekirdağında teslimi şarttır. Bunları tamamen veya kısmen verebileceklerin belli gün ve saatte nümune ve teminatlarile Komisyona gelmeleri ilân olunur. (7572)

Denizvolları İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel 22740

AYVALIK YOLU

ANTALYA vapuru 30 ikinciteşrin CUMARTESİ günü saat 19 da İZMİRE kadar. (7566)

TRABZON YOLU

GÜLCEMAL vapuru 1 birincikânun PAZAR günü saat 20 de RİZEYE kadar. (7568)

Dikkat

Yalnız bu haftaya münhasır olmak üzere 30/11/935 CUMARTESİ KARADENİZ YOLU POSTASI yapılmıyacaktır. (7567)

Mertebani vazo

Dünyada en güzel ve en kıymetli Mertebani kolleksiyonu Türkiye müzesindedir. Bu müzedeki asar kadar mükemmel olan ve takriben bir bir buçuk metro büyüklüğünde kusursuz ve halis en eski salador (Mertebani) vazo önümüzdeki birincikânunun birinci pazar günü Beyoğlunda Libreri Mondiyal kütübhanesinin üstündeki dairede yapılacak son mezadda satılacaktır. Amatörler kolleksiyoncular ve antika meraklılarının bir daha elde edilmesine imkân olmıyan bu kıymetli parçayı kaçırmamak faydaları iktizasındandır.

saçlarınızı *terbiye ediniz*

...daima mükemmel bir saç tuvaleti temin eden Gibbs briyantini

kullanınız

Kokusu nefis ve lâtifdir. Hususi uzvi cevherlerle imal ve istihzar edilen Gibbs briyantini, kepekleri giderir ve saç köklerini kuvvetlendirir. Gösterişi pratik ve şıkdır.

BRİYANTİN

Biga icra memurluğundan:

Bigada mukim Adil Hoca oğlu müflis Mehmed Alinin Adapazarı Türk Ticaret Bankasına aid beheri beşer liradan (470) lira kıymetinde 94 ve müflis Serezli manifaturacı Yusufun keza ismi geçen bankaya aid beheri beşer liradan (170) lira kıymetinde 34 ki ceman (128) kıt'a hisse senedatı açık arttırma suretile satılığa çıkarıldığından kıymeti muhammenelerinin %75 ini bulduğu takdirde 2 kânunuevvel 935 pazartesi günü saat 14 te müşterisine ihale edilecektir. Bu senedat muhammen kıymetlerinin % 75 ini bulmadığı takdirde en çok arttırana 11 kânunuevvel 1935 tarihine musadif çarşamba günü saat 14 te ihale edileceğinden talib olanların % 7 pey akçelerile birlikte Biga icra ve iflâs idaresine müracaatleri ilân olunur. (17080)

Belsoğukluğu
ve FRENGİYE yakalanmamak için en iyi ilâç ancak
PROTEJİNDİR

OSMANLI BANKASI

31 Ağustos 1935 tarihindeki malî vaziyet

AKTİF

	Isterlin	Ş.	P.
Hisse senedlerinin tesviyesi taleb edilmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve Bankalarda mevcud nukud	3.421.559	4	8
Kısa vadeli avanslar ve röportar	1,099.460	7	6
Tahsil olunacak senedler	5.505.095	16	9
Cüzdanda mevcud kıymetler	2.567.010	3	7
Borclu hesabı cariler	6.644.109	19	9
Rehin mukabilinde avanslar	2.023.731	18	10
Kabul tarikile borclular	456.178	2	3
Gayrimenkul mallar ve mobilya	625.091	5	6
Müteferrik	74.713	9	—
	27.416.950	7	10

PASİF

	Isterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ifraz edilen ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Mevkii tedavülde bulunan banknotlar	360.900	18	7
Görüldüğünde ödenecek senedler ve vadeli senedler	321.454	2	4
Alacaklı hesabı cariler	12.761.587	6	8
Vadeli bonolar ve hesabı cariler	1.998.128	9	10
Kabuller	456.178	2	3
Müteferrik	269.701	8	2
	27.416.950	7	10

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur.

Mes'ul Murahhas ve Umumî Muhasebe Şefi
G. DELLA SUDDA

Türkiye Umum Müdürü
PH. GARELLI

Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden:

1000	Ton	Elektrolit Bakır
1000	»	Elektrolit Tutya
500	»	Pilâtinden Saç
50	»	Bohçalık Saç
10	»	Fosforlu Bakır
10	»	Manganezli Bakır
520	»	Saf Kurşun
50	»	Kalay

Tahmin edilen bedeli 812,400 lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonunca 10 ikincikânun 936 tarihinde cuma günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname 41 lira 7 kuruş mukabilinde Komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan 36,606 lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar Komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatleri. (7353)

ASiPiN KENAN

Grip, Nezle, soğuk algınlığı ve bütün ağrılara karşı

İstanbul Posta, Telgraf ve Telefon Başmüdürlüğünden:

CİNSİ	Miktarı Ton	Beher tonunun muhammen bedeli Lira	Kuruş	Teslim yeri	Muvakkat teminat miktarı Lira	Kuruş	Eksiltme saati
Marinlâve	175	13	50	İst. Yenipostane kalörifer deposu	177	19	15 te
Türk Semikok	17	28	00	Osmaniye Telsiz İstasyonu ambarı			
» »	13	28	00	Yeşilköy Telsiz İstasyonu ambarı	141	00	16 da
» »	23	26	00	Beyoğlu P. T. T. Merkez ambarı			
» »	17	26	00	İst. Paket Merkezi deposu			

İdare ihtiyacı için yukarıda yazıldığı gibi 175 ton Marinlâve madenkömürü ile 70 ton Türk Semikok kömürünün açık eksiltmeleri 6/12/935 tarihine musadif cuma günü yukarıda gösterilen saatlerde ayrı ayrı Galatasarayda P. T. T. Başmüdürlüğü Alım, Satım Komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin şartnameyi görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere hergün Başmüdürlük Yazı İşleri kalemine müracaat eylemeleri ilân olunur. (7381)

İstanbul Müzeleri Genel Direktörlüğünden:

Cinsi	Evsafı	Miktarı		Tahmin bedeli L.	Kr.	Muvakkat teminat L.	Kr.	İhale günü ve saati
Elbise	Yeleksiz ve ceketlerin önü kapalı	82	takım	1453	86	109	04	12/12/935 saat 14 te
»	Yelekli ve ceketlerin önü açık	20	»	382	40	28	68	
Palto	Sivil	53	aded	922	73	69	21	
Kasket	Siyah Serej kumaşından	78	»	117	00	8	78	

İstanbul Asarıatika Müzeleri Genel Direktörlüğü merbutu bulunan müzelerin müstahdemini için yukarıda yazılı elbise, palto ve kasketler açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere hergün ve eksiltmeye girmek üzere ihale günü Ticaret Odasından aldıkları belge ve teminat makbuz senedlerile Müzeler Genel Direktörlüğüne müracaat eylemeleri. (7432)

Selimiye Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — Selimiye tümen ambarında bulunan 439 aded siyah saç benzin bidonu açık arttırma usulile satılacaktır.
2 — Bunun ihalesi 16/12/935 pazartesi günü saat 15 te Selimiyedeki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.
3 — Bidonların tahmin fiati 878 liradır. Teminat akçesi 66 liradır.
4 — Teminatlar arttırma saatinden iki saat evvel Tümen muhasebecilik veznesine yatırılmış olmalıdır.
5 — Bidonları görmek ve diğer şeraiti anlamak üzere istiyenler Komisyona müracaat edebilirler. (7524)

İstanbul Belediyesi ilânları

Beher kilosuna 8 kuruş bedel tahmin edilen ve Düşkünler Evi için lâzım olan 18000 kilo patates açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. Eksiltmeye girmek istiyenler 2490 numaralı arttırma ve eksiltme kanununda yazılı vesika ve 144 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 13/12/935 cuma günü saat 15 te Daimî Encümende bulunmalıdır. (7577)

Devlet Demiryolları ve limanları işletme Umum İdaresi ilânlar

Haydarpaşada İdaremiz matbaasında birikmiş olan takriben 8 ton ağırlığındaki 70 balya kırpıntı kâğıd 16/12/935 pazartesi günü saat 10 da Haydarpaşada gar binsi dahilindeki Birinci İşletme Komisyonu tarafından açık arttırma ile satın alınacaktır. Beher ton kırpıntı kâğıdın muhammen bedeli 7 liradır.

Bu işe girmek istiyenlerin 420 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve arttırma günü saatine kadar Komisyona müracaatleri lâzımdır. Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (7560)

SEKSÜLİN
Ademi iktidar, Bel gevşekliği, Dermansızlık, Vücut ve Dimağın yorgunluğunda pek müessir ve emin bir ilâçtır.
Kutusu 200 kuruş
BEŞİR KEMAL - MAHMUT CEVAT Eczanesi - Sirkeci

Aydın asliye hukuk mahkemesinden:

Davacı Karapınarda İlyas oğlu Rifatla müddeaaleyhler Karapınarda İlyas oğlu İsmail veresesinden oğlu Mustafa ve kızı Rabia aralarındaki verasetin iptali davasının yapılmakta olan muhakemesinde: Müddeaaleyhlerden Rabianın oturduğu yer bilinemediğinden adına çıkarılan davetiye Aydında İnci, İstanbulda Cumhuriyet gazetelerile ilân edilmek suretile tebliğ edildiği halde 18/11/935 pazartesi saat 10 da mahkemeye gelmediği cihetle hakkında gıyab kararı verilmiş ve muhakeme 25/12/935 çarşamba saat 15 e bırakılmış olduğundan ilân tarihinden bir ay zarfında itirazla o gün ve saatte mahkemeye gelmediği takdirde muhakemenin gıyabında devam edeceği gıyab kararı yerine geçmek üzere ilân olunur. (17082)

HER SENE BIR ÇOK KIMSELERE ZENGİN İKRAMİYELER DAGITAN
Türk Maarif Cemiyetinin
Büyük Eşya Piyangosu
6 - 12 - 1935 de çekiliyor
ikramiye: 15,400 Lira
BIR BILET BIR LİRADIR. BÜTÜN PIYANGO SATICILARINDA BULUNUR

PERLODENT
DİŞ MACUNU

%40 DAHA UCUZ

Bir Ampula ihtiyacınız olursa
TUNGSRAM
ÇİFT SPİRAL

Ampulunu isteyiniz. Bu ampul daha fazla ışık verdiği halde elektrik cereyanını % **40** daha az sarfeder

Kadın yüzleri tecrübe tahtası olmaktan kurtulamadı

Hayır !... O kremlerin hiç biri değil. Size en tanınmış kremi
KREM PERTEV'i
getirdim !...

Türkiye halkının
% 99 u
RADYOLİN
kullanıyor ve Radyolin kullananların
% 100 ü
ayni hükmü veriyor

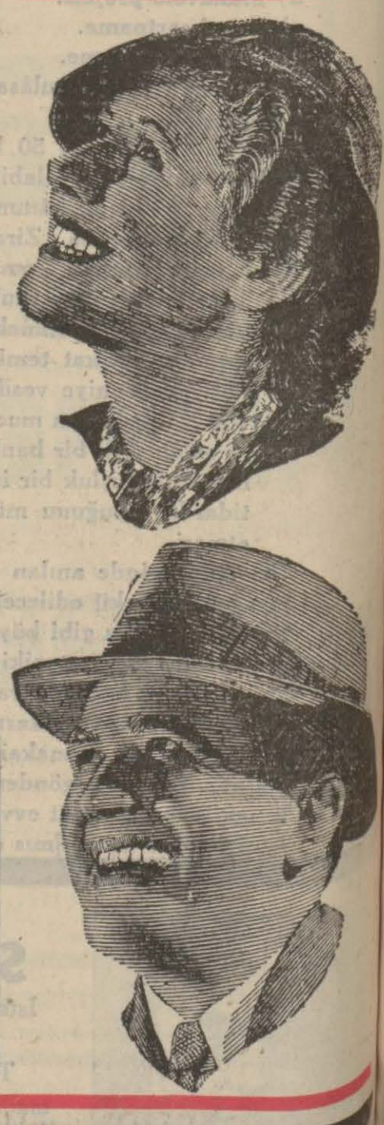

RADYOLİN
daima en mükemmel diş macunudur

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden

İdaremiz ihtiyacı için nümune ve şartnamesi mucibince 9600 metro beyaz yağlı kanaveçe pazarlıkla satın alınacaktır. Vermek istiyenlerin nümune ve şartnameyi görmek için hergün, pazarlık için de 18/12/935 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 14 te % 7,5 teminat parasile birlikte Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonuna gelmeleri. (7553)

İpekiş'in mevsimlik en iyi ve en son model kumaşlarını en evvel
Sultanhamamında **İPEKİŞ** kumaşları satış mağazasında bulabilirsiniz

Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden:

2	Ton	Ferro krom
1	»	Ferro vanadyum
50	»	Elektrolit tutya
1,5	»	Nikel
15	»	Ferro mangan
3	»	Aleminyum
500	»	Hamatir

Şartnamesinde değişiklik yapılan ve tahmin edilen bedeli «142,000» lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonunca 8 ikincikânun 936 tarihinde çarşamba günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname «7» lira «10» kuruş mukabilinde Komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan «8350» lirayı havi teklif mektublarını mezkûr saat on dörde kadar Komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatleri. (7345)

KAŞE
NEOKALMİNA
Grip - Nevralji - Baş ve diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

Selimiye Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — Selimiyedeki Tüm birlikleri için pazarlık suretile 250 kilo beyaz salamura peyniri, 250 kilo kayısı reçeli, 5000 kilo pirinç alınacaktır.
2 — Talib olanların 30/11/935 cumartesi günü sabahleyin saat 10 da Selimiyede Tüm Satınalma Komisyonuna müracaatleri. (7531)

Galatasaray Lisesi Direktörlüğünden:

Miktarı	Eşyanın cinsi	Muhammen bedeli	İlk teminat Lira Ku.
11500	Elma	2250 lira	168 75

Galatasaray Lisesine mayıs 936 sonuna kadar lüzumu olan miktarı ve muhammen bedelile ilk teminatı yukarıda yazılı bulunan elma 4/12/935 çarşamba günü saat 15 te İstanbul Kültür Direktörlüğü binasında toplanan Komisyonda yapılacaktır.

İstekliler okuldan alacakları yazile ilk teminatlarını Liseler Muhasebe veznesine yatırmaları ve Ticaret Odasının 935 yılı belgesi veya ruhsat unvan tezkeresile belli günde Komisyon Başkanlığına, şartnameleri görmek üzere Okul İdaresine gelmeleri. (7216)

Kaçırılmıyacak büyük bir fırsat

Tünelde Yazıcı sokağında 93 numaralı evin tamamının 9/12/935 tarihinde Beyoğlu sulh mahkemesinde saat 15 ten 16 ya kadar kat'î ihalesi yapılacaktır. Ev on odalıdır. Elektrik ve terkos vardır. Fiat çok ehvendir.

Fatih sulh 3 üncü hukuk hâkimliğinden:

Selime tarafından kocası ikamet-gâhı meçhul Ali Rıza aleyhine açtığı nafaka davasının icra kılınan muhakemesinde muayyen celsede evvelce yapılan ilâna rağmen gelmediğinizden gıyab kararının 20 gün müddetle ilânen tebliğine karar verilmiş ve muhakeme günü olarak 25/12/935 saat 10 tayin edilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren kanunî müddet zarfında itiraz etmediğiniz ve muayyen günde mahkemeye gelmediğiniz takdirde gıyaben muhakemenin görüleceği ilânen tebliğ olunur.

Vakıf Paralar Direktörlüğünden:

Dördüncü Vakıf hanın ikinci katındaki yönetgemizin bu hanın alt katında cadde üzerinde hazırlanmakta bulunan büyük dairemize nakli münasebetile ayın 29 uncu ve 30 uncu cuma ve cumartesi günleri kapalı bulunacağını ve birincikânunun ikinci pazartesi gününden itibaren yeni dairede ödevine başlıyacağını sayın müşterilerine ve ilgilerine bildirir. (7543)

Selimiye Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — 143 ton tüvenan kömürü 9/12/935 pazartesi günü saat 15 te Selimiye Satınalma Komisyonunda açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — Bu kömürün tahmin fiati 1716 liradır. Muvakkat teminatı 129 liradır.
3 — Teminatlar eksiltme saatinden iki saat evvel Tümen muhasebeciliği veznesine yatırılmış olmalıdır.
4 — Şartname hergün Komisyonda görülebilir. (7523)

BRONŞİN
FAZIL ÖKSÜRÜK İLÂCI
Soğuk algınlığı ve Grip öksürüklerini keser, göğsü yumuşatır ve balgamı söktürür.
Fiatı Eczanelerde 7,5 kuruştur.

REOSİL
TABLET
Öksürük,
Grip,
Göğüs nezleleri,
Soğuk algınlığından
Sizi
kurtaracak en eyi
ilâç budur.
Boyer Laboratuarı

Zayi — İstanbul İthalât gümrüğünün 13927 No. ve 3/1/935 tarihli beyannameye aid 240285 numaralı makbuzu zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Salihefendi han, Süleyman Eliassoff

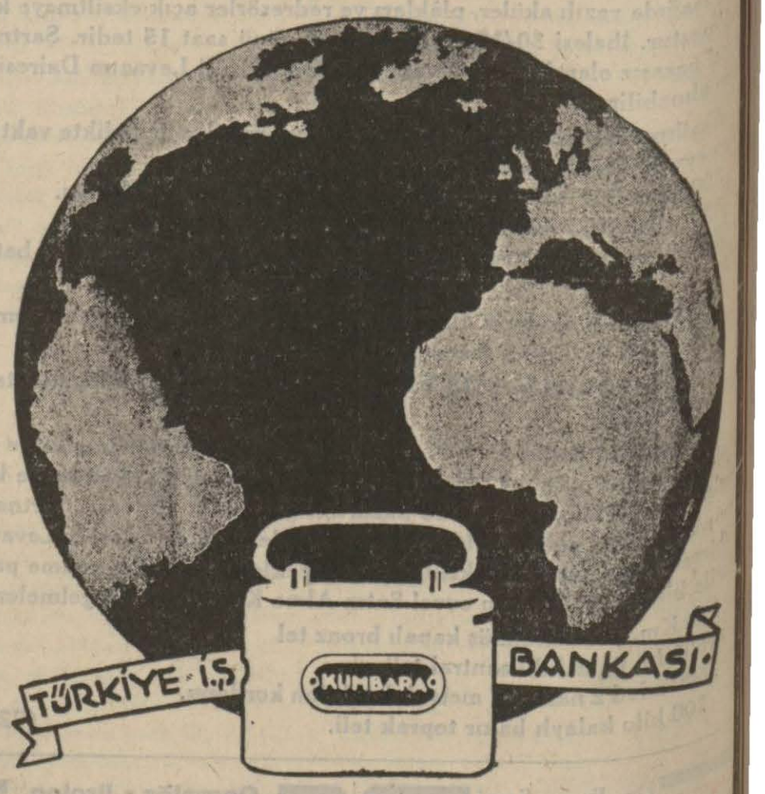

2000 liralık ikramiye
İş bankasının kumbara sahibleri için bu sene ihdas ettiği ikinci tertib 10,000 liralık ikramiyenin 2,000 liralık ikinci keşidesi
1 Birincikânun
Günü Ankara'da noter huzurunda yapılacaktır

Sahib ve Başmuharriri Yunus Nadi
Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif
Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi . İstanbul